

ໄຮມເລື່ອງສັ້ນ

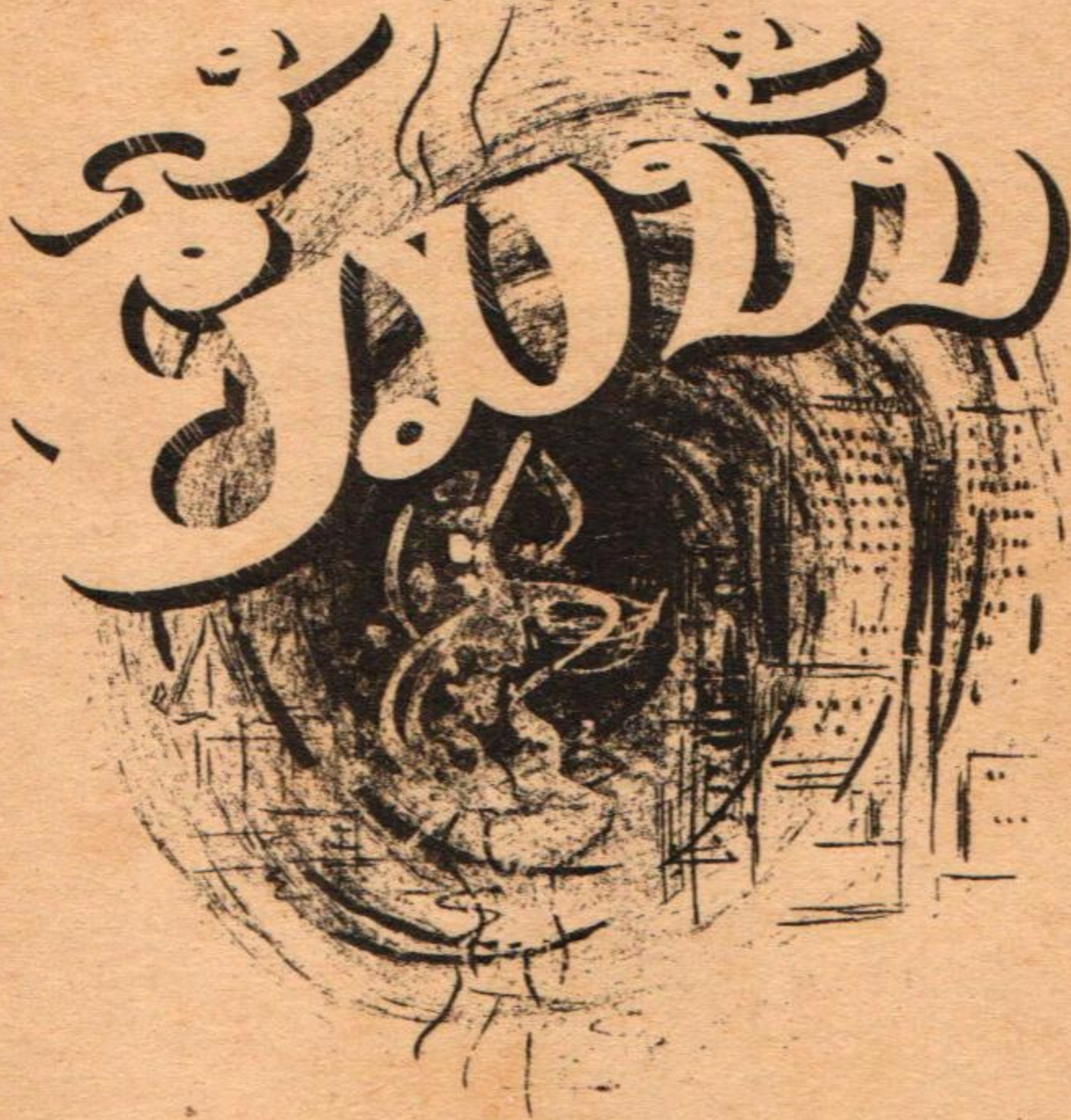
ອຸທິບ ບຸນຍາວົງ

ປີ 1950

ສິນທິພິມ

ໂຮມເລື່ອງສັບ
ຂອງ
ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ສຳນັກພິມສຈຳຫນ່າຍ ສປປ ລາວ
1979

ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ສາລະບານ

ເລື່ອງ

ຫນ້າ

1.	ບັນຍັບ	1
2.	ເບື້ອງຫລັງ	19
3.	ພໍ່ແທ້	40
4.	ນ້ຳໃຈເອອບພຽງດີ	55
5.	ມບມັບແພງ	91
6.	ຈຳປາຫນ້າບ້ານ	104
7.	ຊຸກຍູ້	113

ສ ຂ
ຍມນນ

* ຂ້ອບເຫັນບາງບໍ່ມຈັ່ງຊັ້ນມາແຕ່ໃດໆ.

ໃບໄດ້ຜ່ານໄປຕາມຖະຫນົນສາມແສນໄທຍ່ານຄຸ້ມເຈົ້າ
ອະນຸກໍຄົງໄດ້ເຫັນບາງບໍ່ມແບບນັ້ນ ຕະຫລອດຕັ້ງແຕ່ໃດ
ມາ, ເປັນຮອບບໍ່ມຢູ່ໃນຮູບໃບໄຫຍ່ຊຶ່ງຕິດເອົາໄວ້ໃນຕັ້ງແກ້ວ
ຂອງຮ້ານຖ່າຍຮູບ. ບໍ່ມຂອງບາງລະມຸນລະໄມ ເບື້ອກເປັນ
ເຫມືອນດອກໄມ້ທີ່ມີປົດນ້ຳຄ້າງຍາມລະດູບານໄຫມ່, ບໍ່ລິ
ສຸດປອດໃສ ຊວນໃຫ້ສະບາຍໃຈເມື່ອໄດ້ເຫັນ. ບົມດຳເກົ້າ
ສູງຂຶ້ນໄປໃຫ້ຮັບກັບໃບຫນ້າພໍດີ. ດວງຕາມີປະກາຍສົດໄສ
ຍາມໃດກໍປະກົດວ່າຈະທັກທາຍກັບທຸກຄົນ ທີ່ຫລຽວເບິ່ງ
ບາງ. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ເປັນທີ່ສົງໄສເລີຍວ່າຜູ້ຄົນທີ່ຜ່ານໄປ
ຕາມຖະຫນົນແສນນັ້ນ ໃດບສະເພາະບໍ່ບ່າວບໍ່ແພວດ້ອງໄດ້
ງວາກເບິ່ງຈົນຫລຽວຫລັງ ເທື່ອໃດ ກໍເທື່ອນັ້ນ. ຮູບຂອງ
ບາງຈະຕ້ອງຕິດຕາຕິດໃຈເຂົາເຈົ້າໄປເປັນເວລາດົນໆບາງ

ຄົນກໍອາດເກີດອາລົມເພີ່ມໄປໄກ.

ບອກຈາກເຈົ້າຂອງຮ້ານຖ້າບຽບແລ້ວ ຄົງບໍ່ມີໃຜຮູ້ວ່າ
ບາງບໍ່ມີຢູ່ຫັ້ນດັ່ງແຕ່ເວລາໃດ, ກາຍໄປກາຍມາກໍເຫັນຢູ່
ຈັ່ງຊັບແລະບາງກໍບໍ່ມີຢູ່ຈັ່ງຊັບເລີຍໆ.

ຂ້ອຍຄິດປາກເຫັນຕົວຈິງຂອງບາງ ເຫັນຢ່າງໃກ້ໆ
ແລະດົບໆ, ຂ້ອຍຈະແຕ້ມຮູບບາງແຕ້ມຮອບບໍ່ມີລະມຸບລະ
ໄມ້ບໍ່ຢ່າງສຸດອົກສຸດໃຈເພື່ອຫວັງໃຫ້ເປັນຜົນງານທີ່ເອກ
ອ້າງຂອງວົງການສິລະປະລາວ. ຂ້ອຍຄິດວ່າບາງ ດ້ອງ
ເປັນລູກເຈົ້າຫລານນາຍຫລືເປັນລູກຜູ້ຮຸ່ງມັງມີ, ຊີວິດຂອງ
ບາງດ້ອງມີແຕ່ຄວາມສະດວກສະບາຍ ໄປທາງໃດກໍມີແຕ່
ຄົນຫຸ້ມຫໍ່, ຜູ້ເປັນພໍ່ແມ່ດ້ອງຮັກແພງບາງປານຫນ່ວຍດາ
ແລະ ຄົງເຮັດທຸກວິທີທາງເພື່ອບໍ່ໃຫ້ບາງໄດ້ຮັບຄວາມລຳ
ບາກກາກກ່າ.

ແມ່ນແທ້ ບາງເປັນລູກເຈົ້າຫລານນາຍ, ສົມພັນຫມູ່
ຂອງຂ້ອຍບອກໃຫ້ຊາບວັນຫນຶ່ງ ຂະນະທີ່ເຮົາທັງ ສອງ
ຍ່າງໄປຕາມຖະຫນົນສາມແສນໄທ ແລະ ຜ່ານກາຍຫນ້າ
ຮ້ານຖ້າບຽບດັ່ງກ່າວໄປ.

"ສາວນີ ຊຸ ມາລາທິບ ເຄີຍເປັນເທພິໃນງານສະເຫລີມ

ສະຫລອງປີໃຫມ່ສາກົນ ໑໙໗໓ ທີ່ໂຮງແຮມລ້ານຊ້າງ " ສົມພັນວ່າ.

" ເຮັດໃດໃດຮູ້? " ຂ້ອບຖາມ ແລະ ຮູ້ສຶກຕື່ນເຕັ້ນເລັກນ້ອຍ.

" ບ້ານປູ່ໄກ້ກັນ ພໍ່ຂອງລາວເປັນອະດີດລັດຖະມົນຕີ. ລາວເອົາຜົວອາເມລິກາ ແລະ ຫນີໄປກັບຜົວແລ້ວ "

" ຊຸມຕີ... " ຂ້ອບເວົ້າແບບນ້ອອກມາເພາະຮູ້ສຶກມິດຫວັງເລັກນ້ອຍ.

" ບູ່ໃດກໍຈົມເສຍດາຍ. ລາວເອງກໍບໍ່ຢາກໄດ້ດອກແຕ່ຂຶ້ນພໍ່ແມ່ບໍ່ໄດ້ " ສົມພັນອະທິບາຍຕໍ່.

ຂ້ອບບ່າງໄປດ້ວຍບບາດກ້າວບໍ່ຫນັກແຫນ້ນ ແລະ ຟັງການບອກເລົ່າຂອງສົມພັນດ້ວຍຄວາມຢາກຮູ້ຢາກເຫັນ.

ສົມພັນເລົ່າສະເພາະບາງຢ່າງກ່ຽວກັບການແຕ່ງດອງຂອງນາງກັບອາເມລິກາຜູ້ນັ້ນວ່າ ຈັດຂຶ້ນຢ່າງກະທັນຫັນເມື່ອກາງປີ ໑໙໗໕. ເວລານັ້ນຂະບວນປະທ້ວງຂອງນັກສຶກສາ-ປະຊາຊົນຢູ່ນະຄອນວຽງຈັນ ເກີດຂຶ້ນຢ່າງລຽບຕິດລຽບຕໍ່. ພໍ່ຂອງນາງຫລົງເຫັນໄພທີ່ຈະມາເຖິງຄອບຄົວ ແລະ ອີກຢ່າງຫນຶ່ງກໍຄົງຊິແມ່ນ " ມ່າເຂົ້າໄວ " ທີ່ເມືອງ

ອາເມລິກາ ຈຶ່ງຟ້າວຈັດການໃຫ້ລູກສາວເອົາ ກັບ ຜູ້ຊ່ຽວ
ຊາບອາເມລິກາທີ່ເຊົ່າເຮືອນຫລັງຫນຶ່ງຂອງເພິ່ນ. ອາເມ
ລິກາຜູ້ນີ້ໄກ້ຈະຫມົດກຳນົດຫນ້າທີ່ຢູ່ໃນເມືອງລາວແລ້ວ;

ຫລັງຈາກແຕ່ງດອງໄດ້ອະທິດປາຍ ການປະທ້ວງກໍ
ລະເບີດຂຶ້ນຢູ່ໃນອົງການປູເສດ*. ພະນັກງານລາວຂອງອົງ
ການດັ່ງກ່າວ ປະສົມກັບນັກສຶກສາໄດ້ຂັບໄລ່ໄສສົ່ງ ພວກ
ອາເມລິກາໃຫ້ອອກຈາກປະເທດລາວ. ມາລາທິບຈຳຕ້ອງ
ເປີດໜີໄປກັບຜົວ. ມຸ່ງຫນ້າສູ່ສະຫະລັດອາເມລິກາ. ພໍ
ໄປຮອດບາງກໍສົ່ງແຜ່ນຮູບເມືອງອາເມລິກາ ມາໃຫ້ພໍ່ແມ່
ພ້ອມຂໍຄວາມສັບຽບຢູ່ຫລັງຮູບບອກໃຫ້ຊາບວ່າໄປຮອດອາ
ເມລິກາແລ້ວ ດ້ວຍຄວາມປອດໄພ ແລະ ວ່າຈະຂຽນຈົດ
ໝາຍມາໃຫ້ຊາບນຳຫລັງ.

ແມ່ຂອງບາງເອົາຮູບແຜ່ນນັ້ນ ໄປອວດອ້າງ ໄຫບ້ານ
ທັງເວົ້າວ່າ: " ລູກຂ້ອຍໄປເຖິງບ່ອນສະໜັກສຸກສຳບາຍ
ແລ້ວ ປານຢູ່ເມືອງສະຫວັນພຸ້ນລະ, ບໍ່ອິດຢູ່ອິດກິນ, ຂຶ້ນ
ຂຶ້ນໄດກໍບໍ່ໄດ້ບ່າງ ຂຶ້ນໄດໄຟຜ້າເລື່ອນໄປເອງ. ລົງເຮືອນປັບ
ກໍຂຶ້ນລົດໄລດ ໂພດວ່າມັນສຳບາຍ".

ສົມພັນເລົ່າຕໍ່ໄປວ່າ ກ່ອນຈະດັ່ງລະບອບໃຫມ່ນັ້ນ

* ຢູ່ເສດ (USAID) ອົງການກຸ່ມເທວະຊາຂອງອາເມລິກາ

ແມ່ຂອງມາລາທິບ ມັກເລົ່າເລື່ອງກ່ຽວກັບອາເມລິກາສູ່
 ໄຫວ້ນໃກ້ເຮືອນຄຽງຟັງສະເຫມີ ເພາະເພິ່ນເຄີຍຕິດຕາມ
 ຜົວໄປສະຫະລັດອາເມລິກາເທື່ອໜຶ່ງ, ເວທີກໍແມ່ນຮ້ານ
 ຂາຍເຂົ້າປຸງຊຶ່ງຢູ່ເຮືອນເພິ່ນນັ້ນເອງ. ເພິ່ນເວົ້າວ່າ : " ຄົນ
 ອາເມລິກາກິນສະໜຸກ ຢູ່ສະບາຍປານເທວະດາ ມີເງິນ
 ເດືອນຫລາຍ ບຸ່ງແຕ່ເຄື່ອງງາມໆ ມີລົດຂີ່ ມີເຮືອນງາມຢູ່
 ດ່າງໆບາງ...".

ຕອນກັບມາແຕ່ອາເມລິກາໃຫມ່ໆນັ້ນ, ເພິ່ນກໍສະຫລະ
 ເງິນກ້ອນໃຫຍ່ມອບໃຫ້ວັດ ແລ້ວກໍເວົ້າສຽງດັງຖ້ວມສຽງຜູ້
 ອື່ນ ສົມພັນເວົ້າໄສໄບໂດຍເຮັດສຽງເມືອງຫລວງພະບາງ
 ອັນແປ້ນສ່າງງອນເພິ່ນວ່າ : " ບຸນວັດບ້ານເຮົາ ຖ້າບໍ່ມີ
 ຂ້ອຍແລ້ວແມ່ນບໍ່ສາເລັດຈັກປີ. ປະຕູໂຂງວັດ ຄັນບໍ່ແມ່ນ
 ເງິນຂ້ອຍອອກກ່າແມ່ນບໍ່ແປ້ນຮູບແປ້ນຮ່າງຂຶ້ນມາ..."

ສົມພັນວ່າ ການທີ່ເພິ່ນອອກເງິນເຮັດປະຕູໂຂງວັດແຕ່
 ຜູ້ດຽວນັ້ນ ກໍແມ່ນຈຸດປະສົງໃຫ້ມີຊື່ຄອບຄົວຕິດໄສເປັ້ນເຈັ້ຢູ່
 ດ້ານຫນ້າວັດ, ໃຜກາຍໄປກາຍມາກໍຫລຽວເຫັນ ປານວ່າ
 ຫມິດທັງວັດຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍຄອບຄົວເພິ່ນເອງ. ດັ່ງນັ້ນ
 ຈຶ່ງມີຫລາຍຄົນເຮັດສົບເບາະໄສເວລາລັບຫລັງເພິ່ນ.

" ດຽວນີ້ເພິ່ນກໍ່ຫັນປ່ຽນແນວຄິດແລ້ວດີ " ຂ້ອຍເອີ້ນ
ຂັບຫລັງຈາກພັງມາດົນ.

" ເອີ... ໄຄແລ້ວທັງພໍ່ຂຸດດົນ ຖາງຫຍ້າຫລືບໍ່ກໍ່
ຫົດນ້ຳຕົ້ນໄມ້. ທີ່ພິເສດກໍ່ຄືແມ່ເຊົາເວົ້າອວດອົງທະນົງດົວ
ເຊົາເວົ້າເລື່ອງນາງມາລາທິບ "

" ແລ້ວໂຕກໍ່ເລີຍບໍ່ຮູ້ເລື່ອງນາງດັມອິກ "

" ບໍ່ ບໍ່ຮູ້ຂ່າວອິກເລີຍ "

" ບໍ່ມີໃຜລອງຖາມເພິ່ນເບິ່ງແດ່ຫວະ ? "

" ປ້າຜູ້ລາວຂາຍເຂົ້າປັ້ນ ເຄີຍຖາມຂັບ ເທື່ອຫນຶ່ງ
ຫວ່າງຫລາຍເດືອນມາແລ້ວ ເພິ່ນເວົ້າອອມໄປ ວິນມາ
ແລ້ວກໍ່ວ່າ: ໃນໂລກອັນນີ້ ຢູ່ໃສ່ນັ້ນຊື່ຄັກທ່ໍ່ບ້ານເຮົາ "

ຫາມຈາໝາຍ

* * *

ເລື່ອງຂອງມາລາທິບຄວນຈະປຸດລົງບ່ອນນີ້ ຖ້າວ່າ
ຕໍ່ມາຂ້ອຍບໍ່ໄດ້ໄປຢາມບຸນຊ່ວຍໃນໂອກາດ ທີ່ແມ່ຂອງເຂົາ
ໃຫ້ກໍ່ເນີດແກ່ລູກໃຫມ່. ບັງເອີນແທ້ໆທີ່ຄຳຢາດແມ່ຂອງ
ບຸນຊ່ວຍກໍ່ແມ່ນວ່າເປັນຫມູ່ຄູ່ຂອງມາລາທິບ ແລະ ຄຳ
ຢາດກໍ່ມີຮູບແຜ່ນຫນຶ່ງຂອງມາລາທິບນຳດ້ວຍ: ດັງນີ້

ຂ້ອບຈິງໄດ້ເລື່ອງຂອງນາງມາດຕິມອີກ.

ຄໍາປາດບອກວ່າ ເປັນຫມູ່ຮັກຫມູ່ແພງກັບນາລາທິບ
ສະໄຫມຢູ່ໂຮງຮຽນອຸດົມ, ມີເລື່ອງຮ້າຍເລື່ອງດີຫຍັງກໍ
ເລົ່າສູ່ກັນຟັງ ຈະວ່າກິນສຸກກິນດີບນໍາກັນກໍໄດ້. ຂ້ອບບອກ
ວ່າ ເຄີຍແຫ້ມຮູບຂອງນາງທີ່ເອົ້ໄວ້ ຢູ່ຮ້ານຖ່າຍຮູບແຫ່ງ
ຫນຶ່ງ ແລະ ຮູ້ເລື່ອງເລັກນ້ອຍກ່ຽວກັບນາງ.

" ໄດ້ຍິນວ່າລາວເອົາຜົວອາເມລິກາ ແລ້ວໄປຢູ່ອາເມ
ລິກາພຸ້ນ. ຄືຊິບໍ່ມີບັນຫາຫຍັງບາກຫນັກໃຈຄືອົບພະຍົບ
ອື່ນໆດີນີ້ " ຂ້ອບກ່າວຂຶ້ນແບບເປັນຄໍາຖາມ :

" ໃຫ້ ແຮງມີບັນຫາຫນັກໃຈ. ລາວຍັ້ມບໍ່ອອກຄືຢ່າງ
ໃນຮູບນັ້ນດອກ ".

" ຄືມາວ່າແນວນັ້ນ ? " ຂ້ອບສົນໃຈຕື່ມຂຶ້ນອີກ.

" ກ່າວວ່າແນວນັ້ນລະບໍ່ ເລື່ອງບໍ່ເປັນໄປຕາມຄວາມນຶກ
ຝັນ " ຄໍາປາດຢຸດຄາວຫນຶ່ງແລ້ວເວົ້າຕໍ່. " ລາວສົ່ງຂ່າວ
ມາເລືອບໆ ຄືຊິແມ່ນບໍ່ຊ່າງຊິຢູ່, ອຸກອັງທັງທວງກໍເລີຍ
ລະບາບອອກມາທາງຈິດໄຫວ, ຄວາມຈິງກໍບໍ່ແມ່ນ
ຄວາມຜິດຂອງລາວດອກ, ສາເຫດມາຈາກພໍ່ແມ່. ເພິ່ນ
ປາກໃຫ້ລູກສາວໄປມັ້ມທຸກມັ້ມບາກ ແຕ່ເພິ່ນບໍ່ຊາບຊິມ

ຄຳວ່າ: "ທຸກກາຍຢູ່ໄດ້ ທຸກໃຈຢູ່ບາກ". ຢູ່ອາເມລິກາ
 ລາວກໍບໍ່ທຸກກາຍດອກ ແຕ່ລາວຊາທຸກອີກທຸກໃຈ ພົບພໍ້
 ບັນຫາແຕ່ມີທຳອິດທີ່ລົງປຽບແຜ່ນດິນອາເມລິກາ. ມີໄປ
 ຮອດນັ້ນ ຈວບກັບມີການຂົນຊາວອົບພະຍົບ ຫວຽດນາມ
 ຫລາຍພັນຄົນໄປລົງທີ່ລັດກາລິຟໍເນຍ. ທີ່ເດີນບົນມີປະຊາ
 ຊົນອາເມລິກາໄປປະທ້ວງຄັດຄ້ານການຮັບເອົາອົບພະຍົບ
 ເຫລົ່ານັ້ນ. ມາລາທິບກໍເລີຍບັງເອີນຖືກປະທ້ວງ ຖືກໄຮ່ໄສ່
 ຢ່າງບໍ່ໄວ້ຫນ້າ.

ບັນຫາຫນຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ລາວນ້ຳຕາຕົກກໍຄື ຖືກສັງຄົມ
 ອາເມລິກາຖືຫຸ້ມວ່າ ເປັນອະດີດແມ່ຈ້າງບາງລ້ວນກ່ອນ.
 ສາເຫດຂອງມັນກໍມີຢູ່ວ່າທະຫານ ແລະພະນັກງານອາເມ
 ລິກາທີ່ມາປະຕິບັດງານຢູ່ໃນອິນດູຈີນນັ້ນ ມັກເອົາແມ່ຈ້າງ
 ບາງລ້ວນເປັນແມງເຊົ້າ ຫລືບາງລາຍກໍເອົາເປັນແມງແທ້. ມາ
 ລາທິບກໍຖືກຕີລວາດກວາດພຽງວ່າ ເປັນປະເພດດັງກ່າວ
 ນັ້ນ. ເມື່ອໄປພົບພໍ້ເລື່ອງທຳນອງນີ້ລາວສຸດທີ່ຈະຂົ່ມຂື່ນ
 ໃນຈິດໃຈຈົນເຖິງຂັ້ນໄດ້ຂຽນຈົດໝາຍມາຫາພໍ່ແມ່ ຂໍກັບ
 ຄືນເມືອງລາວ ເລື່ອງຜົວບໍ່ສຳຄັນວ່າດັງນັ້ນ...

ເລື່ອງອາຫານການກິນແຮ່ງເປັນບັນຫາຫນຶ່ງກໍໃຈ. ອາ

ຫາບຊາວຕາເວັນຕົກນັ້ນບໍ່ຖືກປາກລາວເລີຍ ລາວຈຶ່ງຈົມ
ມາໃນຈິດໝາຍວ່າ ປາກເຂົ້າປຸ້ນ ປາກຕໍາໜາກຮຸ່ງ ປາກ
ໜາກມ່ວງ ກັບນ້ຳປາແດກ ປາກທຸກຢ່າງທີ່ເຄີຍກິນຢູ່
ເມືອງລາວເຮົາ..."

"ເບິ່ງເປັນຕາອິດົນລາວເນາະ ເຄີຍຢູ່ໃນຄວາມອົບອຸ່ນ
ຂອງພໍ່ແມ່ພື້ນ້ອງບາດແລ້ວຕົກໄປຢູ່ບ້ານເພິ່ນເມືອງເພິ່ນ
ຜົວກໍແມ່ນຄົນລະເຊື້ອຊາດ ຄົນລະວັດທະນະທໍາ, ເປັນ
ຂ້ອບກ່າບໍ່ຊ່າງຊື່ຢູ່ຄືກັນ." ຂ້ອບສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ
ຫລັງຈາກທີ່ ຄໍາປາດຢຸດໄປຊົ່ວໄລຍະຫນຶ່ງ.

"ລາວພັກຢູ່ຫ້ອງເຊົ່າ ບໍ່ໄດ້ຢູ່ເຮືອນແບບວິນລາເລີຍ
ວິນວຽນຢູ່ແຕ່ໃນຫ້ອງສີ່ແຈ ຊຸ້ນທີ່ຊາວສອງບາງມື້ບໍ່ໄດ້ລົງ
ຢຽບພັນດິນເລີຍວ່າຊຸ້ນ."

ການມາຢັ້ງມຢາມຂອງຂ້ອບ ໄດ້ພົບທັງ ເລື່ອງ ດີໃຈ
ແລະ ຫນັກໃຈ. ດີໃຈເພາະໄດ້ມາຮູ້ເຫັນເດັກນ້ອຍທີ່ເກີດ
ໃຫມ່ ອັນໝາຍເຖິງຊີວິດຫນຶ່ງໄດ້ເພິ່ນມາອີກໃນໂລກນີ້,
ຫນັກໃຈເພາະຂ້ອບມັກເປັນຫ່ວງເລື່ອງຂອງຄົນອື່ນ ຫ່ວງ
ວ່າມາລາທິບຈະມີທຸກທໍລະມານໃນຊີວິດ ທັງທີ່ບາງເອງ
ກໍບໍ່ຮູ້ຈັກຂ້ອບມາກ່ອນ ແລະ ໃນຄວາມຮູ້ສຶກສໍານຶກຂອງ

ບາງນັບແມ່ນວ່າຂ້ອຍບໍ່ມີດິນບໍ່ມີໄຕໃນໂລກນີ້ເລີຍ.

ກ່ອນອຳລາສອງດົວແມງນີ້ ຂ້ອຍຂໍປຶ້ມຮູບມາລາທິບ
ເພື່ອເອົາໄປເປັນແບບແຕ້ມຮູບ.

* * *

ຂ້ອຍຈັດແຈງແຕ້ມຮູບມາລາທິບ.

ແນມເບິ່ງບາງອີກໃກ້ໆ ຂ້ອຍກໍບັງຮູ້ສຶກບໍ່ເບື້ອ ບັງຊຶມ
ຊຶມກັບຮອບບັນນັບຢ່າງບໍ່ຈິດບໍ່ຈາງ. ບາງມີສະເບິ່ງດູດ
ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຄິດຮອດແລະໄປຝັນຫາ. ແມ່ນແທ້ຖ້າໄດ້ຕົວ
ຈິງຂອງບາງມານັ້ງຢູ່ໃກ້ໆຂ້ອຍກໍຄິງຈະມີຄວາມສຸກທີ່ສຸດ
ໃນໂລກ. ຂ້ອຍຈັບຮູບບາງດ້ວຍຄວາມຖະນຸ ຖະ ຫນອມ,
ແພງບິ່ງກ່ວາສິ່ງຂອງໃດໆທີ່ຂ້ອຍມີຢູ່ ແລະຮູ້ສຶກຫາຍໃຈ
ບໍ່ຮອດທ້ອງເມື່ອຄິດວ່າ ຕົວຈິງຂອງບາງພົບຄວາມທໍລະ
ມານໃຈ.

ເພາະຄວາມເປັນຫວ່າງເປັນໄຍໃນຕົວບາງເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍ
ຄິດພໍ້ຄຳເວົ້າຂອງຄຳຢາດທີ່ກ່າວເຖິງບັນຫາຫນັກຫນ່ວງ
ທີ່ມາລາທິບໄດ້ປະສົບພົບພໍ້. ຂ້ອຍນຶກເຫັນບາງພວມລົງ
ສູ່ເດີນບົນຊຶ່ງອັງແຫນ້ນ ໄປດ້ວຍຊາວອົບແະບົບຈາກອິນດູ

ຈິນທີ່ຖືກຂົນມາຫລາຍດັ່ງວິນແລ້ວ. ຟາກຮ້ວອີກເບື້ອງ
 ຫນຶ່ງອ້ອມອາຄານສະໜາມບິນ ມີປະຊາຊົນອາເມລິກາ
 ມາຊຸມນຸມປະທ້ວງ ສິ່ງສຽງຮ້ອງໂຮຟດສະນັ້ນ, ແຕ່ລະຄົນ
 ມີໃບຫນ້າເຄັ່ງຂຶ້ນ. ທ່າທາງບັງບອບຄວາມບໍ່ເປັນມິດ.
 ເຂົາເຈົ້າພາກັນຖືປ້າຍທີ່ຂຽນວ່າ " ໄປລົງນາຮົກ! ອົບພະ
 ບົບ ". " ພວກເຮົາບໍ່ມີວຽກງານໃຫ້ເຮັດຢູ່ທີ່ນີ້ " " ຈົ່ງກັບ
 ໄປອິນດູຈີນ ວຽກງານເຮັດບັງມີນັບບໍ່ຖ້ວນ " ແລະ ປ້າຍ
 ອື່ນໆ. ພວກປະທ້ວງ ບາງຄົນພະຍາຍາມບິນຜ່າວົງສະ
 ກັດຂອງດໍາຫລວດເພື່ອຈະໄດ້ຮ້ອງດໍາໃສ່ໃກ້ໆ. ເຫດການ
 ດໍາເນີນໄປຢ່າງເຄັ່ງຮ້ອນ ມີການ ລະດົມກໍາລັງດໍາຫລວດ
 ມາເພີ່ມອີກເພື່ອຮັກສາຄວາມສະຫງົບຮຽບຮ້ອຍ : ມາລາ
 ທິບກອດແຂນຜົວໄວ້ຢ່າງແໜ້ນແລ້ວ ກໍຟ້າວຟັ່ງໄປຂົນລົດ
 ເພື່ອໃຫ້ຫວັດຈາກພວກປະທ້ວງ ບາງທັງສັນທັງເຊັ່ນ
 ນໍ້າຕາກໍຊຶມເບົາ ແລະ ບໍ່ເຊື່ອຫມັ້ນຕໍ່ອານາຄົດກັບແຕ່ບາດ
 ກ້າວທໍາອິດໃນດິນແດນແຫ່ງໃຫມ່ນີ້.

ຂ້ອຍຄິດເຫັນຊາວອົບພະຍົບຄົນອື່ນໆ ຊຶ່ງແຕ່ລະຄົນ
 ຫນີໄປດ້ວຍເຫດຜົນຂອງເຂົາເອງເຊັ່ນ : ບຸນອຸ້ມ ນະຈໍາປາ
 ສັກ ໃດນຫນີຈາກປະເທດໄປກໍເພາະໄດ້ ດັ່ງດິນເອງເປັນຜູ້

ມີສິດເດັດຂາດແບບຊື້ແປ້ນຊື້ດາບປຸ່ພາກໄດ້. ບັງມີ ໃຜຄົນ
 ລາວທີ່ບໍ່ຮູ້ໂທດກຳຂອງບຸກຄົນຜູ້ນີ້. ມັນກໍແປ້ນເລື້ອງທຳ
 ມະດາທີ່ບຸນອຸ້ມຕ້ອງໂຕນໜີໄປ ເພາະແຜ່ນດິນລາວບໍ່ຕ້ອງ
 ການຄົນແນວນີ້.

ສົບໄຊ ນັກຄ້າເຮໂຣອິນ ກໍແຮ່ງແປ້ນຜູ້ທີ່ມວນຊົນໃນໂລກ
 ບໍ່ເພິ່ງປາດຖະໜາ. ເຂົາສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ທາງການທຸກນຳ
 ເອົາປາເສບຕິດໄປຂາບເມື່ອຄາວເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດ,
 ຄັ້ງໜຶ່ງດຳຫລວດ ຝະລັ່ງຄັນ ເຮໂຣອິນ ໄດ້ຈາກຫົບຂອງ
 ເຂົາເວລາເດີນທາງໄປນະຄອນປາຣີ. ແຕ່ອາໄສສິດທິທາງ
 ການທຸກຄຸ້ມກັນ ເຂົາຈຶ່ງບໍ່ຖືກຈັບ. ເຂົາຢູ່ກິນແບບສະໜຸກ
 ສຳບາບ ບໍ່ຫ່ວງໄບວ່າປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຕິດເຮໂຣອິນຈະແປ້ນ
 ແນວໃດ. ການທີ່ເຂົາໂຕນໜີໄປກໍນັບວ່າໂຕມານຮ້າຍໄດ້
 ຫວິດຈາກເຮືອນເຮົາແລ້ວ.

ບາງຄົນກໍໜີໄປເພາະເບິ່ງລະບອບໂຫມ່ ໃນແງ່ຮ້າຍ.
 ສີມຸ່ບຊຶ່ງແປ້ນຄົນ ໃນຄອບຄົວ ຖານະປານກາງເວົ້າວ່າ :
 " ກອມມູນິດ ມາຮອດແລ້ວເຂົາບໍ່ສິ່ງເສີມອາຊີບນັກແຕ້ມ
 ດອກ. ເຂົາມີແຕ່ຊື່ເອົາໄປຂຸດດິນພັນໄມ້. ເຮົາບໍ່ຢູ່ດອກ".
 ແລ້ວເຂົາກໍໂຕນໜີໄປແຕ່ທ້າຍປີ ໑໙໗໕ ໂດຍບໍ່ບອມຟັງ

ເຫດຜົນທີ່ຂ້ອຍຊື້ແຈງ ແຖມເຂົ້າບັງເວົ້າແດກໃສ່ຂ້ອຍວ່າ
 " ໂຕມັນຊື້ຮູ້ໝາຫຍັງ ! " ດຽວນີ້ໄດ້ຂ່າວວ່າເຂົາໄປແປ້ນ
 ກຳມະກອນທາສີເຮືອນຢູ່ພາກໃຕ້ຂອງປະລັງ ແລະ ພວມ
 ທ້ອນເງິນເພື່ອແປ້ນຄ່າເດີນທາງກັບຄືນເມືອງລາວ.

ອ້າຍສະແຫວງຫອບຄອບຄົວ ຊຶ່ງມີທັງໝົດເຈັດຄົນ
 ໂຕມໄປ. ລາວເຄີຍເວົ້າກັບຄົນໃກ້ຄຽງ ກ່ອນໜ້ານັ້ນວ່າ
 " ດຽວນີ້ເພິ່ນມາຈົດບັນຊີໝາແປ້ນໄກ່ ຊື້ຈົດຊອບຊູແນວ.
 ກ້າວໄປເພິ່ນກໍຊື້ມາຈົດບັນຊີກ້ອງແຂນແຫວນວົງ ໂອ
 ເງິນໂອຄຳມີຈຳນວນທ່ຳໄດ ແລ້ວຕໍ່ໄປກໍຈະບິດເອົາແປ້ນຂອງ
 ລັດ..."

ເຫລົ່ານີ້ລ້ວນແຕ່ແມ່ນຄວາມຄິດຜິດໆ ທີ່ມີຕໍ່ລະບອບ
 ໃຫມ່ອັນສືບເນື່ອງມາຈາກການໂຄສະນາຊວນເຊື່ອ ຂອງ
 ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມໃນຫລາຍໆ ປີຜ່ານມາ. ແຕ່ເທົ່າເຖິງປະ
 ຈຸບັນນີ້ກໍບໍ່ເຫັນຜູ້ໃດ ຖືກບິດເອົາສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ໄປແປ້ນ
 ຂອງລັດແກ່ຢ່າງໃດ.

ສ່ວນມາລາທິບັນນະບາງຕ້ອງໄປນຳຜົວ ໄປຕາມຄວາມ
 ຄິດຂອງພໍ່ແມ່ ທີ່ຢາກໃຫ້ລູກໄປມັກທຸກມັກບາກ ໃຫ້ລູກ
 ໄປມີຄວາມສະໜຸກສຳບາບ. ແຕ່ບໍ່ແປ້ນຈັ່ງບຸນ ບາງອາດ

ຮູ້ສຶກຜິດຫວັງຫລາຍກ່ວາຊາວອົບພະຍົບອື່ນໆ ອີກຊຳ.

ຄິດມາເຖິງຕອນນີ້ ຂ້ອຍຮູ້ສຶກຄຳຄ້ອຍໃນຈິດໃຈ, ແນມເບິ່ງຮູບມາລາທິບ ແຕ່ກໍປະກົດໄດ້ຍິນສຽງຂອງ ຄຳ ຢາດເລົ່າຕອນນັ້ນຕອນນີ້ສູ່ຟັງ, ມັນດັງເລິກຢູ່ໃນໂສດປະສາດຂອງຂ້ອຍຈົນບໍ່ສາມາດຈຳປາຍສໍາລັງໃບແຜ່ນຜ້າໄດ້.

"... ວັນຫນຶ່ງມາລາທິບບ່າງໄປຄົນດຽວ. ຕາມຖະໜົນມິລິດລາພາຫະນະແລ່ນຍຶດໄປເປັນແຖວ ແລະ ເປັນສາຍເຫມືອນດັງຖືກບັງຄັບໃຫ້ແລ່ນໄປດ້ວຍເຄື່ອງກົນໄກ. ສອງອ້າງທາງມີແຕ່ອາຄານບ້ານເຮືອນຫລາຍຊັ້ນສູງຊັ້ນ ດິດຕໍ່ນໍ້ເນືອງກັນໄປສຸດຊົ່ວຕາ; ມັນສູງເກີນກ່ວາທີ່ຄົນຕາມຖະໜົນຈະແຫງນເບິ່ງດ້ວຍຄວາມພິດສະໄໝ. ບັນບາກາດຕອນກາງເວັນເປັນສີຊຶມໆຫລຽວໄປທາງໃດມີແຕ່ " ປ່າຊີມັງ " ເຫັນແລ້ວມັນຕີບຕັນ ແລະ ຫນັກຕັ້ງໃນສະຫມອງ. ຜູ້ຄົນກໍໄປມາເປັນສວ່ານ່າສົນ. ຄາວຫນຶ່ງມີຜູ້ຊາຍຄົນຫນຶ່ງບ່າງກົງມາຫາມາລາທິບ ແລ້ວຖາມຫາກັບໄຟເພື່ອຂໍຕໍ່ຢາດ. ລາວບອກວ່າບໍ່ມີແຕ່ຊາຍຄົນນັ້ນພະຍາຍາມກັນທ່າບໍ່ໃຫ້ລາວຜ່ານໄປ ທັນໃດນັ້ນເຂົາກໍອອກປາກຊວນລາວໄປດື່ມນໍ້າຊາທີ່ເຮືອນເຂົາ. ລາວປະຕິເສດສຽງແຂງແລ້ວ

ບ່າງໜ້າໄປແບບບໍ່ຫ່ວງ. ແນ່ນອນລະ ມັນເປັນການຊັກ
ຊວນໄປໃນທາງໄລເລ. ບາງທີຊາບຄົນນັ້ນອາດເຄີຍຊວນ
ບິງສາວຊາວອົບພະຍົບອື່ນໆ ແລະໄດ້ຜົນມາແລ້ວ ເພາະ
ສາວອົບພະຍົບຈຳນວນໜຶ່ງຫາກິນດ້ວຍການຂາບດົວ".

" ເວລາບ່າງໄປນຳຜົວ ລາວກໍຄິດວ່າບາບໃນໃຈ ບໍ່ມີ
ຄວາມສະຫງົບຈັກເທື່ອ ທັງນີ້ກໍເພາະ ໃຜກໍແນມເບິ່ງທີ່
ເຫັນລາວເປັນຄົນຜົວເຫລືອງ ຮ່າງນ້ອຍແຕ່ໄປເກາະແຂນ
ຊາບຜົວຂາວສູງໃຫຍ່ເບິ່ງບໍ່ສົມກັນຈັກດີ. ລາວບໍ່ກ້າສັກບໍ່
ສາບຕາເຫລົ່ານັ້ນ ແຕ່ກໍເຊື່ອເອົາເອງວ່າເຂົາບໍ່ເບິ່ງດ້ວຍ
ຄວາມຊຸ່ມຊຸ່ມດອກ ຫາກແຕ່ດ້ວຍຄວາມຢຽດຫຍາມ ຖື
ຫຸ່ມວ່າເປັນບິງລາຄາຖືກ ເປັນແມ່ຈ້າງນາງລ້ວທີ່ໃຜໆກໍ
ສາມາດເກາະແຂນເອົາໄປນຳໄດ້. ລາວຄິດໄປແນວນັ້ນແລ້ວ
ກໍບໍ່ປາກໄປທາງໃດກັບຜົວ, ຖ້າຫາກຢູ່ແຕ່ໃນເຮືອນຫລາຍ
ກໍໃສກເສົ້າຫງ່ວມເຫງົາ, ຄິດຮອດບ້ານ, ດົນຈຶ່ງອອກໄປ
ຄົນດຽວເທື່ອໜຶ່ງ. ແຕ່ລະເທື່ອທີ່ບ່າງໄປຖ້າມີຜູ້ແນມເບິ່ງ
ລາວກໍຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເບິ່ງໄປໃນແງ່ບໍ່ດີ ດັ່ງນີ້ຈຶ່ງກັມຫນ້າໄປ
ທັງຄິດນ້ອຍອີກນ້ອຍໃຈ ໄປບໍ່ທັນຮອດຈຸດເໝາຍປາຍທາງ
ກໍຟ້າວກັບຄືນບ່ອນພັກ. ມັນບໍ່ຄືຄາວກ່ອນດອນທີ່ຢູ່ບ້ານ

ເຮົາເມືອງເຮົາ ໄປທາງໃດຖ້າມີຜູ້ເບິ່ງລາວກໍເຮັດທ່າທາງ
ສະຫງ່າບາດບ່າງສິ່ງອນໆ ອັນແປ້ນວາດຂອງຜູ້ທີ່ຮູ້ສຶກວ່າ
ດົນງາມເດັ່ນ".

ໃນມະໂນພາບຂ້ອບເຫັນມາລາທິບປຶນຊຶ່ງຢູ່ແຄມປ່ອງ
ປ້ຽມແກ້ວຂອງຫ້ອງຫນຶ່ງໃນຕຶກຊັ້ນທີ່ຊາວປາຍ. ບາງສິ່ງ
ແສງຕາໄປທີ່ຂອບຟ້າບ່ອນມີຄວ້ນຂະມຸກຂະມົວຈາກໂຮງ
ງານທີ່ຫລຽວເຫັນພໍ່ຈິມປິມ, ແຕ່ຄວາມຄິດຂອງບາງກາຍ
ຂອບຟ້າໄປອີກຫລາຍພັນຫລາຍຫມື່ນໂບດ, ຈົນມາຮອດ
ວຽງຈັນບ້ານເກີດ ມາເຫັນພໍ່ແມ່ພັນອື່ນ ມາເຫັນຄໍາປາດ
ແລະຫມູ່ເພື່ອນຄົນອື່ນໆທີ່ມີຄວາມອົບອຸ່ນສະບາຍໃຈ ປາ
ສະຈາກຄວາມກັງວົນໃດໆ. ບາງຄົນປາກເປັນລົມ ຄິດປາກ
ເປັນນົກ ບາງຈະບິນອອກຈາກປ່ອງປ້ຽມແລ້ວລ່ອງລອຍ
ໄປສູ່ຂອບຟ້າ, ສູ່ວຽງຈັນບ້ານເກີດທີ່ຍັງຄອງຄອບການກັບ
ເມືອງຂອງບາງຢູ່. ບາງລະດູບາບໃຫມ່ ດັ່ງດອກສ້ຽວຕາມ
ຖະຫນົນລ້ານຊ້າງບາບເປັນສີບົວ ສີດຊື່ນຢູ່ທ່າມກາງສາຍ
ລົມ, ຢ່າງເຂົ້າເດືອນຫົກດອກຝາງແດງ ຕາມຖະຫນົນ
ຫລວງພະບາງກໍບາບເຮືອງເຮືອເປັນພ້ວເປັນພວງ, ບາງ
ແລ້ງຫາດດອນຈັນບອນບາວປຽດຢູ່ໄດ້ຟ້າສີຄາມທີ່ປາ ສະ

ຈາກກ່ອນແມກ ຫລຽວແຕ່ເຫນືອລົງໄດ້ຈະເຫັນຫາດຄົດ
 ໄດ້ໆໄປຕາມລຳນ້ຳຂອງ. ເຖິງບາມຝົນນ້ຳຂອງກໍ່ໄຫລນອງ
 ຟອງຂອງມັນ ບວກຍ້ເປັນຄົນແລ່ນເຂົ້າກະທົບຝັ່ງເຮັດໃຫ້
 ເງົາໄມ້ຕາມແຄມຝັ່ງນ້ຳ ເຫນັງຕົງໄປມາເຫນືອບຕັ້ງສິ່ງມີ
 ຊີວິດ. ບາມແລງມາດວງອາທິດສາດແສງສີແດງລົງ ທີ່
 ຫນ້ານ້ຳເຫລອມເປັນບົບບັບ ກ່ອນທີ່ຈະລັບລົງໄປ ຫລັງ
 ສາຍພູຟາກດອນສ່ຽງຊູ້. ແລ້ວວຽງຈັນກໍ່ຢູ່ໃນຄວາມເປັນ
 ສິດຊຸນຄອບຖ້າອະລຸນວັນໃຫມ່ຕໍ່ໄປ. ມາລາທິບຈື່ຈຳພາບ
 ເຫລົ່ານີ້ໄດ້ດີ ແລະ ຈະບໍ່ມີວັນລືມລົງໄດ້ງ່າຍ.

ຂ້ອຍດັງໃຈຈະແຕ້ມຮູບ ມາລາທິບທົບມລະມຸບລະໄມ
 ແຕ່ໃນສາຍຕາຂອງຂ້ອຍ ນາງບໍ່ມີເລີຍ ຫາກແຕ່ຢູ່ໃນອາ
 ການເລ່ອນລອບຄິດິນສະຕິບໍ່ຢູ່ກັບເນື້ອກັບຄົງ. ດວງຕາຄູ່
 ນັບບໍ່ມີແວວສິດຊຸນ ບໍ່ສໍ່ສະແດງວ່າປາກທັກທາຍກັບຜູ້ໃດ
 ຄືດັງແຕ່ກ່ອນ, ມີແຕ່ຄວາມເຫງົາພອບເປັນຈ້ອບ. ທົ່ວໃບ
 ຫນ້າຂອງນາງປະກົດວ່າ ໂຂບໄວ້ດ້ວຍຄວາມຫມັ່ນໜອງ
 ຄືກັບວ່າບໍ່ເຄີຍຍັມຫວມາກ່ອນເລີຍໃນຊີວິດ. ມັນບໍ່ແມ່ນ
 ມາລາທິບທົບເຄີຍບາບຊຸນຢູ່ໃນເມືອງລາວ ຫາກແຕ່ແມ່ນ
 ມາລາທິບທົບພວມບຸບບອບແຫວ່ວແຫ້ງຢູ່ໃນຂອບປ່ອງຢ້ຽມ

ຂອງອາຄານສູງໆໄດ້ຟ້າເມືອງອາເມລິກາ.

ຂ້ອຍຮູ້ສຶກວ່າ ການທີ່ຈະແຕ້ມຮູບມາລາທິບໍ່ມ່ນແບ້ມ
ບໍ່ແປ້ນສິ່ງຝັນໃຈ ຝັນອາລົມ ແລະ ຝັນສະພາບຄວາມ
ແປ້ນຈິງຂອງບາງຢູ່ໃນຂະນະນີ້, ຂຶ້ນແຕ້ມໄປກໍຄົງບໍ່ຈົບບໍ່
ງາມ ບໍ່ເຂົ້າເລິກໃນເນື້ອໃນ. ຂ້ອຍຈະບໍ່ຕົວະຕົນເອງໃຫ້ຊຸ່ນ
ໜອງໃນຈິດໃຈເລີຍ.

ຂ້ອຍລົກລົງແຕ້ມຮູບມາລາທິບໍ່ມ່ນທີ່ຢູ່ໃນອາລົມຄິດຮອດ
ບ້ານ.

ເບື້ອງ ຫລັງ

* ທຳອິດກໍມີຄົນໃກ້ຄຽງ ສອງສາມຄົນ ທີ່ສະຫລຽວ
ໃຈ ເພາະບໍ່ເຫັນເຂົາຜ່ານກາບໜ້າເຮືອນຫລາຍມື້. ດໍ່ມາ
ຜູ້ນັ້ນຜູ້ນັ້ນກໍສຸກກັນ, ມີລາງຄົນຖາມພໍ່ແມ່ຂອງເຂົາ ແຕ່
ກໍບໍ່ໄດ້ຮັບຄຳຕອບແຈ້ງແຈ້ງແນວໃດ

" ບໍ່ຮູ້ມັນໄປໃສ? "

" ໄປຕິດແສ້ຕິດສາວທາງໃດບຸລະ! "

ຄວາມອອກຈາກປາກຫນຶ່ງໄປສູ່ອີກປາກຫນຶ່ງ ກາບ
ເປັນຂ່າວນັ້ນນອງໄປທົ່ວຄຸ້ມ, ຂ່າວທີ່ວ່າເຂົາສູບຫາບໄປ.
ຜູ້ທີ່ຕົກເປັນຂ່າວນີ້ ກໍແມ່ນ ທ້າວພິງຄຳ ຊາບໜຸ່ມອາຍຸ
໑໘ ປີ ນັກຮຽນໂຮງຮຽນລີເຊ (ໂຮງຮຽນອຸດົມ). ເວລາຜ່ານ
ໄປ ການຫາບຕົວຂອງເຂົາຈາກເຮືອນ ທີ່ເຊົ່າຢູ່ຄຸ້ມອຸບມຸງ
ກໍເປັນທີ່ຮູ້ກັນໄປທົ່ວເມືອງວຽງຈັນໃນກາງປີ ໑໙໖໑.

ເມື່ອຊາບຂ່າວກ່ຽວກັບເຂົາ ຄົນສ່ວນຫລາຍນຶກເຫັນ

ພາບຊາບໜຸ່ມຄົນ ຫນຶ່ງຊຶ່ງຕິດຫລຽນ ກ້າຫານ ທີ່ໜ້າ
ເອິກ ປະກົດເດັ່ນຢູ່ໃນໜັງສືພິມຮູບຂ່າວລາຍເດືອນ ຊຶ່ງ
ພິມຈຳໜ່າຍ ໂດຍອົງການຂ່າວສານ ອາເມລິກາປະຈຳ
ລາວ. ຮູບຊາບໜຸ່ມນີ້ ທ່າທາງອງອາບແດ່ເລັກນ້ອຍ,
ບາງຄົນວ່າ ອາດເປັນເພາະ ການປະກົດຕົວ ຕໍ່ໜ້າກ້ອງ
ຖ່າຍຮູບທ່າມກາງມວນຊົນ. ບາງຄົນກໍວ່າອາດມີແນວໃດ
ແນວຫນຶ່ງເຊື່ອງຊ້ອນໄວ້ໃນໃຈ ເຂົາຈຶ່ງເຮັດທ່າທາງແນວ
ນັ້ນ.

ຂໍຂຽນໃນໜັງສືພິມນີ້ບົກບ້ອງເຂົາເປັນ ເບົາວະຊົນຕົວ
ຢ່າງທີ່ກ້າຫານເດັດດ່ຽວ. ດ້ວຍສອງມືເປົ່າ ເຂົາຕໍ່ສູ້ກັບ
" ແນວລາວ " ທີ່ບຸກລຸກເຂົ້າມາໃນບ້ານ ແລະ ສາມາດຈັບ
ເປັນໄດ້. ມັນເປັນວິລະກຳຊາວໜຸ່ມນັກສຶກສາທົ່ວໄປຄວນ
ເອົາເປັນແບບຢ່າງເພື່ອປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດໃຫ້ພົ້ນ
ໄພອັນຕະລາຍຈາກພວກກອມມູນິດ.

ພິຈາລະນາຈາກຂໍຂຽນດັ່ງກ່າວ ຄົນທົ່ວໄປກໍເວົ້າກັນ
ວ່າ ທ້າວພົງຄຳ " ແນວລາວ " ຈັບໄປຂ້າຖິ້ມແລ້ວ. ເວລາ
ຜ່ານໄປ ຊື່ພົງຄຳກໍສູນຫາຍໄປຈາກຄວາມຊຶ່ງຈຳຂອງປະ
ຊາຊົນ ດັ່ງດຽວກັບຕົວຕົນຂອງເຂົາ. ມີພຽງບາງຄັ້ງບາງ

ຄາວເທົ່ານັ້ນ ໄດ້ມີຜູ້ໄປຄົ້ນພົບໜັງສືພິມສະບັບດັ່ງກ່າວ ໂດຍບັງເອີນຕາມກອງໜັງສືເກົ່າໆ ແລ້ວກໍຄິດເຖິງເຂົ້າຂັ້ນ ມາອີກ, ແລະ ບໍ່ດົນກໍລືມເຂົ້າໄປ ໂດຍປ່ອຍໃຫ້ເຫດການ ໃຫມ່ຫລືບກຄົນໃຫມ່ເຂົ້າມາໃນຫ່ວງນຶກເທບ.

ເຮືອນທີ່ພົງຄຳ ເຄີຍຢູ່ດອນສູນຫາຍໄປນັ້ນເປັນເຮືອນ ໄມ້ສອງຊັ້ນ ດັ່ງຢູ່ແຄມນ້ຳຂອງ ມີຮ່ວ້ອນທັງສີ່ດ້ານ. ຖັດ ຈາກຄອບຄົວຂອງພົງຄຳ ກໍມີຄອບຄົວ ຂອງລູງເວີນມາ ເຊົ້າຢູ່. ລູງເວີນເປັນຄົນຂັບລົດໂດຍສານ " ດັກຊີ " ວັນ ຫນຶ່ງລາວ ຂຶ້ນໄປເທິງເພດານເພື່ອທຳລາຍປວກທີ່ເຮັດຮັງ ເປັນຄອງເລາະລຽບແຈຝາຂຶ້ນໄປເທິງແປເຮືອນ. ລາວໜັ້ນ ເຂົ້າໄປທຳມກາງໄບ ແມງມຸມ ແລະ ໄປພັກອງໜັງສືເກົ່າ. ລາວຈັບປຶ້ມຂຶ້ນເບິ່ງກໍພົບວ່າປວກເຈາະເປັນບຶງ ລາວຈຶ່ງ ຂຶ້ນປຶ້ມທັງຫມົດລົງມາລຸ່ມ. ລາວຈັດການຂ້າປວກ ແລ້ວ ມ້ຽນປຶ້ມທັງຄືຢ່າງກັນໄວ້, ຫົວໃດມຸ່ນຫລາຍກໍຈູດຖິ້ມ. ປຶ້ມທີ່ເກັບມ້ຽນໄວ້ມີທັງ ປຶ້ມຂຽນ ປຶ້ມແບບຮຽນເປັນພາສາ ຝະລັ່ງ ປຶ້ມຮູບເປັນພາສາຕ່າງປະເທດຫລາຍຊະນິດສັບ ປົບຄົນເລກກັນ. ໃນຈຳນວນ ນັ້ນມີຫົວຫນຶ່ງ ເປັນປຶ້ມບັນ ທຶກສີແຫລ່ງໜາກຄໍ້ ຖືກປວກ ກັດຂາດ ແຫ່ວງ ຫລາຍ

ບ່ອນ. ລູງເວ້ນເບື້ອງເຫັນຊື່ພົງຄຳຢູ່ໃນຫນ້າທຳອິດ ແຕ່ຊື່ນີ້ບໍ່ມີຄວາມໝາຍເນວໃດສຳລັບລາວ, ລາວຈຶ່ງປິດຫນ້າຕໍ່ໄປ. ລາວອ່ານເຫັນຂໍ້ຄວາມລັດຖະປະຫານ, ທະຫານແພແດງ, ຂະບວນແຫ່ປ້າຍ... ລາວອ່ານສຸດຫນ້າຫນຶ່ງດ້ວຍຄວາມຢາກຮູ້ຢາກເຫັນ. ກ່ອນຈະປິດຫນ້າຕໍ່ໄປ ລາວປິດຄົບຫລັງອ່ານເບື້ອງຊື່ເຈົ້າຂອງປັ້ມອີກໄຫມ່ ແລ້ວຈຶ່ງກັບໄປອ່ານຕໍ່. ລາວພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສົມຄວນໃນການອ່ານເພາະຫນ້າເຈັ້ງເປື້ອນເປີ ທັງເປັນຮູປວກເຮັດໃຫ້ຂໍ້ຄວາມຂາດຫາຍໄປຫລາຍຕອນ, ແຕ່ລາວກໍສົນໃຈອ່ານເພາະນ້ອງຊາຍຂອງລາວຄົບຫນຶ່ງ ເຄີຍເປັນທະຫານໂດດຈ້ອງສັງກັດກອງພັນທິສອງແຫ່ງກອງທັບລາຊະອານາຈັກ ທີ່ໄດ້ເຮັດ ລັດຖະປະຫານໄຄ່ນລ້ມ ລັດຖະບານຝ່າຍຂວາເມື່ອວັນທີ ໙ ສິງຫາ ໑໙໖໐. ນ້ອງຊາຍຂອງລາວເສຍຊີວິດແລ້ວຄາວທີ່ກຳລັງຝ່າຍຂວາບຸກໃຈມຕົວງຽງຈັບ.

໑໐ ສິງຫາ ໑໙໖໐.

ຂ້ອຍອອກຈາກເຮືອນແລ້ວເຊົ້າອີກ, ຈຸດໝາຍປາຍທາງກໍແມ່ນຖະໜົນລ້າງຊ້າງຕໍ່ຫນ້າໂຮງຮຽນລີເຊ ເພາະບ່ອນນີ້ມີຫມູ່ນັກຮຽນນຳກັນມາຊຸມນຸມ ພວກເຮົາຂຽນປ້າຍໃສ່ກຳ

ແພງ ສະໜັບສະໜູນການລັດຖະປະຫານ. ບາງຄົນສື່
ປາກດີມີໄວຫານ ກໍກ່າວວິພາກວິຈານໃຈມຕິຈັກກະພັດ
ອາເມລິກາ ແລະ ພວກຝ່າຍຂວາ, ເຖິງຕອນສຳຄັນກໍມີ
ສຽງຕົບມື ສຽງຮ້ອງໄຮດັງຟິດສະນັ້ນປານປາງບຸນ.

" ສະໜັບສະໜູນ ຄະນະລັດຖະປະຫານ ! "

" ຈົ່ງເຈລະຈາກັບແນວລາວ ເພື່ອໂຮມປະເທດ ! "

" ອາເມລິກາໜີໄປ ! "

ເວລາໃດທີ່ລົດທະຫານແພແດງຜ່ານມາ ພວກເຮົາ
ພາກັນຮ້ອງໄຮຊົມເຊີຍ, ບາງເທື່ອພວກເຮົາອັດລົດທະ
ຫານແລ້ວຫຸ້ມໄປຈັບມື ສະແດງຄວາມຍິນດີ ຕໍ່ການໄຄ່ນ
ລົ້ມລັດຖະບານຝ່າຍຂວາຈົນຮາບຄາບ. ເມື່ອມີໝູ່ຄູ່ ແລະ
ປະຊາຊົນມາອ້າງອໍຫລາຍສົມຄວນແລ້ວ ພວກເຮົາກໍພາ
ກັນແຫ່ປ້າຍ ບ່າງເລາະໄປຕາມຖະໜົນ ປະຊາຊົນ ທີ່ເບິ່ງ
ຢູ່ຕາມແຄມຖະໜົນຕ່າງກໍທະບອບກັນເຂົ້າມາສົມທົບຂະ
ບວນຂອງພວກເຮົາຈົນເປັນຂະບວນໄຫວຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ແລະ
ສຽງຮ້ອງສຽງໄຮກໍດັງແຮງຂຶ້ນຈົນສະນັ້ນເມືອງ... (ບັນທຶກ
ເປັນຮອບປວກ).

໑໑ ສິງຫາ ໑໙໖໐.

ຂ້ອຍກັບໜູ່ສິບກ່ວາຄົນພາກັນໄປເຮັດເຂົ້າດົມ ຢູ່ເຮືອນ
ກົງແພັດ. ຕະຫລອດຕອນເຊົ້າ ດົມເຂົ້າດົມສຸກສອງໜູ່
ໃຫຍ່. ຕອນບ່າຍ ພວກເຮົານຳເຂົ້າດົມໄປແຈກຢາຍໃຫ້
ທະຫານທີ່ຮັກສາການຢູ່ສະຖານທີ່ສຳຄັນ ຕາມໃນເມືອງ.
ປະກົດວ່າທະຫານ ທີ່ປະຈຳຢູ່ ແຕ່ລະແຫ່ງ ໄດ້ຮັບຂອງ
ຂ້ວນຈາກປະຊາຊົນແປ້ນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ. ທະຫານ
ທີ່ເຝົ້າຢູ່ສະຖານີ ວິທະຍຸໄດ້ຮັບເຂົ້າດົມເຕັມສາມສີບຸງ. ປະ
ຊາຊົນຜູ້ໃດ ກໍຍິ້ມແຍ້ມແຈ່ມໄສ ແລະ ຈັບມືກັບທະຫານ
ດ້ວຍຄວາມຮັກແພງສະໜິດສະໜົມ.

ບັນທຶກໃບຕ່ຳ ມາຂາດແຫວ່ງ ແລະ ເປື້ອນເປີຫລາຍ,
ວັນທີ່ກໍບໍ່ຕິດຕໍ່ກັນ. ລຸງເວັ້ນປິດຜ່າງໆ ໄປ...

໑໑ ທັນວາ ໑໙໖໐.

ບັນບາກາດທົ່ວເມືອງວຽງຈັນພວມເຄັ່ງຕຶງ, ມີ ທະ
ຫານຢູ່ທຸກຫົນທຸກແຫ່ງ. ເຂົາເຈົ້າເອົາແພແດງຄຽມຄໍ
ບາງຄົນກໍເອົາມັດແຂນເສອໄວ້ ຫລືບໍ່ກໍເອົາແພແດງຕ່ອນ
ທໍ່ສອງນິ້ວມັດຕິດປາຍປືນ. ຕາມຖະຫນົນນິລິດທະຫານ
ຊຶ່ງຕິດຕັ້ງປືນໃສ່ ແລ່ນເລາະໄປມາ, ທະຫານຢູ່ເທິງລິດ
ຫນ້າຕາເຄັ່ງຂຶ້ນ, ຂ້ອຍມັກປຸດເບິ່ງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຮູ້ສຶກຂຶ້ນ

ໃຈທີ່ເຫັນເຂົາເຈົ້າວາງຊົງອົງອາດກ້າຫານ.

ປະຊາຊົນທົ່ວໄປພາກັນຂຸດຂຸມລໍໄພ, ຄອບຄົວຂ້ອບ
ຂຸດແລ້ວແຕ່ວານນີ້, ມີສອມແປງອີກເລັກໆ ນ້ອບໆ. ປະ
ຊາຊົນສ່ວນຫນຶ່ງອົບພະຍົບອອກໄປສູ່ບອກເມືອງ ເພື່ອຮັບ
ປະກັນຄວາມປອດໄພ ທັງນີ້ເພາະທະຫານຝ່າຍຂວາຊົງ
ດິດແພຂາວໄດ້ຕັ້ງຖານທີ່ຫມັ້ນຢູ່ຄ້າຍຈີນາຍໄມ້ ແຕ່ຫາຍ
ມີມາແລ້ວ.

໑໒ ທັນວາ ໑໙໖໐.

ມີການຫວ່ານໃບປົວຂອງກອງບັນຊາການ (ທະຫານ
ແພແດງ) ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປະຊາຊົນລຸກຂຶ້ນຕໍ່ສູ້ກັບພວກລຸກ
ແຫລ້ງອາເມລິກາ. ຕາມຖະຫນົນຫນັບທາງປະກົດມີທະ
ຫານຫລາຍຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ. ລົດດິດອາວຸດແລ່ນໄປແລ່ນມາ
ເປັນສິນໆ.

ຄອບບ່າຍ ຂ້ອບຂີ້ລົດຖີບ ໄປທີ່ທາງແບ່ງຈີນາຍໄມ້
ເພື່ອເບິ່ງເຫດການຢ່າງໃກ້ຊິດ. ເມື່ອໄປຮອດສາລາກິກ
ຕາມກໍພົບວ່າທະຫານສອງຝ່າຍຈັງກັນຢູ່ບ່ອນນີ້ ໂດຍມີ
ເຂດເປົ້າຫວ່າງ ຢູ່ປະມານສາມຮ້ອຍແມັດ, ທະຫານແພ
ແດງມີລົດຕັ້ງສືບກ່ວາຄັນລຽນກັນຕາມຖະຫນົນ ຊົງບັງມີ

ປະຊາຊົນສັມຈອນໄປມາຢູ່. ທະຫານແພແດງ ແລະ ແພ
ຂາວຕັ້ງດ່ານກວດຄົນຜູ້ທຽວໄປມາລະຫວ່າງສອງເຂດ.

ທີ່ທາງແບ່ງຈົນາຍໄມ້ ຂ້ອຍແວ່ເຂົ້າຮ່າງກາແຟສັ່ງໂອ
ລຽງມາກິນແລະແນມສາຍຕາໄປທີ່ຄ້າຍຈົນາຍໄມ້ເຫັນປືນ
ຈັກຕັ້ງຈືກພືກອ້ອມຄ້າຍ ຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ແລະຄິ
ກັບວ່າຕົນເອງຢູ່ໃນດິນແດນຕ່າງປະເທດ. ນັ້ງກິນໂອລຽງຢູ່
ມືດໆ ຄາວຫນຶ່ງຂ້ອຍຕ້ອງດົນສະເດັດເພາະມີຜູ້ມາທາງ
ຫລັງແລ້ວຕົບບ່າ. ເມື່ອງວາກໄປກໍພົບຄໍາພັກ ຮອງປະ
ທານສະມາຄົມນັກສຶກສາ ຫມໍກໍມາລົງແລ້ວຖາມຄ່ອຍໆວ່າ
"ໂຮງຮຽນເຂົ້າຢູ່ບໍ່ມີ?" ຂ້ອຍບອກວ່າຍັງເຂົ້າຢູ່ແຕ່ນັກ
ຮຽນຂາດຫລາຍ. ຫມໍບອກວ່າບ້ານຢູ່ບໍ່ໂອ (ໄດ້ຈົນາຍໄມ້
ລົງໄປ), ນັບແຕ່ທະຫານສອງຝ່າຍຈັງທ່າຂຶ້ນໃສ່ກັບຢູ່ສາ
ລາກິກຕາບ ເລີຍບໍ່ໄດ້ໄປໂຮງຮຽນເປັນປົກກະຕິ, ມີໄປມີ
ຂາດ. ຫມໍບອກໃຫ້ຂ້ອຍລະວັງເພາະທະຫານແພຂາວບໍ່
ໄວ້ໃຈຊາວຫນຸ່ມນັກສຶກສາ. ຂ້ອຍຖາມກ່ຽວກັບການໄປຝຶກ
ອາວຸດກຽມຕໍ່ສູ້ກັບພວກແພຂາວຫມໍບອກວ່າຈະຕິດຕໍ່ໃຫ້
ແລະມີອັນຈະໄປໂຮງຮຽນແລະຈະບອກໃຫ້ຊາບ.

໑໓ ທັນວາ ໑໙໖໐.

ຂ້ອຍໄປໂຮງຮຽນ ພົບວ່າ ຫມູ່ຄູ່ນັກຮຽນຂາດຫລາຍ
 ກ່ວາທຸກມື້. ເຂົາເວົ້າກັນເປັນຊຸບຊຸບວ່າ ນັກຮຽນຈຳນວນ
 ຫນຶ່ງໄດ້ໄປສະຫມັກຈັບອາວຸດເພື່ອຕໍ່ສູ້ກັບພວກແພຂາວ
 ແລ້ວ. ມີຂ່າວແຜ່ໄປທົ່ວໂຮງຮຽນວ່າຄຳພັກຖືກຈັບໄປຂັງ
 ທີ່ຄ້າຍຈັບາຍໄມ້ແລ້ວແຕ່ຕອນກາງຄືນ. ຂ້ອຍຮູ້ສຶກ ບິດ
 ຫວັງ ແລະ ກັບບ້ານ ຫລັງຈາກເຂົ້າຮຽນ ແຕ່ໂມງທຳອິດ
 ຊົ່ວໂມງດຽວ.

ຕອນບ່າຍເວລາຫນຶ່ງໂມງປາຍ ສຽງປືນໃຫຍ່ນັດທຳ
 ອິດໄດ້ດັງຂຶ້ນແລ້ວມືດໄປດົນເຕີບ. ຕໍ່ມາກໍດັງຂຶ້ນອີກຫ້າມືດ
 ຕິດໆກັນ ຄົນໃນເຮືອນພວກເຮົາເບິ່ງຫນ້າກັນເປັນຄຳຖາມ.
 ແມ່ເວົ້າຂຶ້ນວ່າ:

" ເຂົາເກີດເສີກກັນແລ້ວໄດ້ນີ້. " ທຸກຄົນຄອງຟັງຕໍ່ໄປ.
 ບໍ່ດົນສຽງປືນນ້ອຍປືນໃຫຍ່ກໍດັງຂຶ້ນຫລາຍແຫ່ງ ຈົນບໍ່ສາ
 ມາດນັບໄດ້. ພວກເຮົາແຕ່ລະຄົນແລ່ນເດີນເກັບສິ່ງຂອງ
 ເອົາແຕ່ເຄື່ອງຈຳເປັນ, ປະຕູປ່ອງຢ້ຽມຖືກອັດເປັນດຶງດັງ,
 ແລ້ວພວກເຮົາກໍແລ່ນລົງຂຸມ ບູ້ໄດກໍຫາຍໃຈເຊົ່າໂຮ່ໆ!

ສຽງປືນມືດໄປອີກ ຂ້ອຍຂຶ້ນຈາກຂຸມ ແລະ ຍ່າງໄປທີ່
 ແຄມຮົວດ້ານແຄມນ້ຳຂອງ ເຫັນທະຫານແພແດງ ເທື່ອ

ລະສອງສາມຄົນແລ່ນລົງໄປທາງໄດ້. ຂ້ອຍເບິ່ງຢູ່ແຄມຮົ່ວ
 ເປັນເວລາດົນ ແລະ ບໍ່ມີສຽງປືນດັງຂຶ້ນມາເລີຍ. ຂ້ອຍກັບ
 ຄືນລົງໄປຂຸມແລ້ວ ບອກພໍ່ວ່າຈະໄປຫາຫມູ່ຄູ່ເພື່ອຈະໄດ້
 ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນຕໍ່ສູ້ຄຽງບ່າຄຽງໄຫລ່ກັບທະຫານແພ
 ແດງ, ແຕ່ພໍ່ຫ້າມໄວ້ໂດຍຊຸ້ແຈງວ່າຂ້ອຍເປັນລູກຊາຍກົກ
 ບາມບາກແນວນີ້ ຈະໄດ້ເພິ່ງພາອາໄສ. ພໍ່ແລະແມ່ອ້າງ
 ເຫດຜົນຫລາຍຢ່າງ, ຈຸດຫນັກກໍແມ່ນຄວາມເປັນຫວ່ງ
 ຂອງພໍ່ແມ່ທີ່ມີຕໍ່ລູກຈົນຂ້ອຍໃຈອ່ອນແລ້ວກໍ (...)

໑໔ ທັນວາ ໑໙໖໐.

(ບັນທຶກວັນນີ້ແສງຫາຍຫລາຍ. ລູງເວັ້ນພະບາບາມ
 ອ່ານແລ້ວພໍ່ສະຫລຸບໄດ້ວ່າ ລູກປືນໃຫຍ່ຕົກໃສ່ໄກ້ເຮືອນ
 ຫລາຍ ຈຳເປັນຄອບຄົວນີ້ຕ້ອງອົບພະຍົບ ໄປຢູ່ດົງປ່າສັກ
 ຊຶ່ງເປັນເຂດຂອງອົງການທະຫານຝະລັ່ງ ແລະ ຖືກັນວ່າ
 ເປັນເຂດເປັນກາງ. ສ່ວນເຈົ້າຂອງບັນທຶກເຝົ້າເຮືອນກັບ
 ໜາດົວຫນຶ່ງ).

໑໕ ທັນວາ ໑໙໖໐.

ທະຫານແພແດງທີ່ເຄີຍຍ່າງລົງໄປທາງໄດ້ ມາມື້ນີ້
 ຍ່າງກັບຄືນ, ບາງຄົນທ່າທາງຟ້າວຟັ່ງ, ຄຸ້ມເຮົາຖືກລະ

ເບີດເຕັມອີກ, ລຸກປືນໃຫຍ່ຕົກລົງບ່ານນັ້ນບ່ານນີ້ ເຮືອນໄກ້
ຄຽງຫລັງຫນຶ່ງຖືກລະເບີດຈົນແປຫລຸ່ມໄປໆ, ອີກຫລັງ
ຫນຶ່ງຝາໄປດອອກເພາະລຸກປືນຕົກລົງຂ້າມເຮືອນ ດິນຟັງ
ມາຮອດເຮືອນຂ້ອຍ.

ຫວິດຈາກສຽງປືນໃຫຍ່ດົນເຕີບ ມີທະຫານຄົນຫນຶ່ງ
ແລ່ນຜ່າປະຕູ ຊຶ່ງອັດພໍແງ່ບແງ່ເຂົ້າມາໃນບ້ານທ່າທາງ
ກະລັກກະລົນ ບໍ່ມີເຄື່ອງໝາຍວ່າເປັນຝ່າຍໃດ. ຂ້ອຍຮູ້ສຶກ
ລຽ້ງເລໃຈ ຄິດວ່າແມ່ນທະຫານແພແດງ ແຕ່ກໍບໍ່ແນ່ໃຈ.
ເຂົາແລ່ນໄປທິແຈຮວແລະຖືກໝາບັກກ່ານໄລ່ນໍ້າ. ສິ່ງທີ່
ຂ້ອຍເຮັດໄດ້ໃນຂະນະນັ້ນກໍແມ່ນແລ່ນໄປຫາ ເພື່ອຫ້າມບັກ
ກ່ານບໍ່ໃຫ້ມັນກັດ ທາງປາກກໍໄລ່ເສາະໆ! ແຕ່ບັກກ່ານກໍ
ບັງຫລຸບໃສ່ຢ່າງເອົາຈິງ ເອົາຈັງ ທັງເຫົ່າສຽງຄັບບ້ານ.
ເຂົາແລ່ນເລາະຮວໄປທາງດ້ານຊ້າຍມືແລະກໍມີລົງຈັບເອົາ
ທ່ອນໄມ້ແລ້ວຫັນມາຕັ້ງທ່າສູ້ກັບໝາ ພ້ອມດຽວກັນຂ້ອຍ
ກໍແລ່ນໄປຮອດແລະດຶງປອກຄໍບັກກ່ານໄວ້. ແຕ່ແລ້ວທັນ
ທີທັນໄດ້ ສຽງປືນກໍດັງຂຶ້ນລວາດຫນຶ່ງຕິດຕາມດ້ວຍສຽງ
ອອກຄໍາສັ່ງວ່າ: "ຢຸດ!" ຂ້ອຍງວາກໄປເບິ່ງເຫັນທະຫານ
ແພຂາວສອງຄົນລຸ່ມເຂົ້າມາທ່າທາງຊ່ວງຂາດ, ຄົນຫນຶ່ງ

ເອົາປື້ມຈື່ໄປຊື້ເຂົ້າຢ່າງຂະມັງຂະມໍ ອີກຄົນຫນຶ່ງເຂົ້າເຖິງ
 ດົວເຂົ້າແລະກວດຄົ້ນຫາອາວຸດ ຕໍ່ມາກໍຈັດການມັດແຂນ
 ເຂົ້າໄຂ່ວໄປທາງຫລັງ. ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້ຊື່ເຮັດແນວໃດເວົ້າຫຍັງບໍ່
 ອອກຮູ້ສຶກຢ້ານທັງເຫັນໃຈເຂົ້າຜູ້ນັ້ນ. ບຶດຫນຶ່ງທະຫານ
 ແພງຂາວຄົນຫນຶ່ງຖາມຂ້ອຍວ່າ "ເຈົ້າຢູ່ເຮືອນນີ້ບໍ່?" ຂ້ອຍ
 ງົກຫົວແລ້ວວ່າ "ແມ່ນແລ້ວ".

ເຂົ້າຜູ້ນັ້ນຖືກນຳດົວອອກໄປ. ຂ້ອຍແນມນຳຫລັງເຂົ້າ
 ດ້ວຍຄວາມຮູ້ສຶກເປັນວາບໃນຫົວໃຈ. ມັນ (...)

ວັນທີ ໑໓ ທັນວາ ແລະ ວັນຕໍ່ໆມາ ບັນທຶກເລົ່າເຖິງ
 ເຫດການ ທີ່ຄ່ອຍໆ ຫລຸດຄວາມຮ້າຍແຮງລົງ ແລ້ວເຂົ້າສູ່
 ຄວາມສະຫງົບ ປາສະຈາກສຽງປືນ. ລູງເວັ້ນປິດຜ່ານໆ
 ໄປຫລາຍຫນ້າ. ບັນທຶກບອກວັນເວລາຫນຶ່ງເດືອນຕໍ່ມາ.

ມັນ ມີສາລະວັດທະຫານສອງຄົນມາສຳຖາມຂ້ອຍກ່ຽວ
 ກັບບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ບຸກລຸກເຂົ້າມາໃນບ້ານ ເມື່ອຕອນມືກາງສູ່
 ຮົບຕົບລຶກັນ. ຂ້ອຍເລົ່າເຫດການຕາມຄວາມເປັນຈິງໃດຍັງ
 ໄດ້ເພີ່ມເຕີມຫຍັງໝົດ. ເຂົ້າເຈົ້າຈັດເອົາຊື່ຂ້ອຍແລ້ວບອກ
 ໃຫ້ຊາບວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນແມ່ນທະຫານ "ແນວລາວ" ທີ່
 ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ເບື້ອງຫລັງຂະບວນນັກຮຽນນັກສຶກສາ ເວລາ

ຄະນະລັດຖະປະຫານກຳອຳນາດຢູ່ໃນວຽງຈັນ. ຂ້ອບຕົກໃຈ
ວາບ ແຕ່ກໍ່ວິຕາງເຮັດ ທ່າທາງຕົນເຕັ້ນຕີໃຈ. ເຂົາເຈົ້າ
ບ້ອງບໍ່ສັນລະເສີນຂ້ອບ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນຈັບ " ແນວ
ລາວ " ໄດ້ ແລະ ວ່າຂ້ອບເປັນຄົນຮັກຊາດ (...)

.....

ຂ້ອບໄດ້ຮັບຫລຽນໄຊກ້າຫານ ຈາກລັດຖະ ມົນ ດີ ກະ
ຊວງປ້ອງກັນປະເທດ. ດອນເພິ່ນສຽບຫລຽນໃສ່ຫນ້າເອິກ
ນັ້ນ ຂ້ອບຮູ້ສຶກເປັນຮ້ອນໆໜາວໆ ຢ່າງບອກບໍ່ຖືກ. ຂ້ອບ
ຢືນຊຶ່ງຢ່າງບໍ່ມີຊີວິດຈິດໃຈ, ຮູ້ສຶກວ່າຕົນເອງເປັນເຄື່ອງ
ຂອງອັນຫນຶ່ງ ຫລືເປັນຕຸກກະດາທີ່ເຂົາເອົາເຄື່ອງບຸ່ງຊຸດ
ທີ່ເຂົາພິຈາລະນາໃສ່ໃຫ້ ແລ້ວເອົາມາຕັ້ງໄວ້ ຕໍ່ຫນ້າມວນຊົນ.
ສາຍຕານັບເປັນພັນເປັນຫມັ້ນຄູ່ ແນມມາເບິ່ງຂ້ອບ ຂ້ອບ
ເອງກໍ່ເບິ່ງໄປຍັງມວນຊົນເຫລົ່ານັ້ນ ແຕ່ຂ້ອບບໍ່ເຫັນຜູ້ຫນຶ່ງ
ຜູ້ໃດ - ກໍ່ຄຶງຊື່ຄືກັບສາຍຕາຂອງຕຸກກະດາໜັ້ນລະ. ຂ້ອບ
ບໍ່ກ້າແນມເບິ່ງບຸກຄົນໃດບຸກຄົນຫນຶ່ງໃດບສະເພາະ ທັງນີ້
ບ້ອບບໍ່ກ້າປະເຊີນກັບສາຍຕາຂອງບຸກຄົນນັ້ນໆ. ໄດ້ແຕ່
ເບິ່ງໄປລວມໆ.

ແນ່ນແລ້ວ ຂ້ອບເປັນຕຸກກະດາ ແຕ່ເປັນຕຸກກະດາທີ່

ພວມສຳນຶກວ່າ ດົນເອງມີໂທດກຳ ມີຄວາມຢ້ານກົວໂດຍ
ບໍ່ຮູ້ວ່າຢ້ານກົວອັນໃດ, ອາດຈະແມ່ນຢ້ານກົວດົນເອງທີ່ໄດ້
ມີຄວາມຜິດພາດ, ໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍອັນໜັກຊຶ່ງມັນ
ອາດຈະບັງເອີນ ແຕ່ຂ້ອຍກໍໄດ້ຊື່ວ່າເປັນຜູ້ທຳລາຍມິດສະ
ຫາຍ, ທຳລາຍ (...)

ຕອນກັບບ້ານ ຂ້ອຍປິດຫລຽນໄຊ ບັດໃສ່ຖົງສັງແລ້ວ
ຈຶ່ງກ້າຍ່າງຜ່ານຄຸ້ມດົນເອງ, ຂ້ອຍຮູ້ສຶກວ່າຍ່າງບໍ່ທ່ຽງ
ບໍ່ຖືກທາງ ແລະ ຮູ້ສຶກອາຍຢ່າງບໍ່ເຄີຍອາຍມາກ່ອນໃນຊີ
ວິດ.

ຄຳມາ ຂ້ອຍເປີກສາຫາຮູ້ນຳພໍ່ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ຂ້ອຍ
ພວມປະສົບຢູ່. ຂ້ອຍວ່າເລື່ອງມັນຊື່ໜັກໜ່ວງເມື່ອໜ້າ
ແລະ ຄິດຢາກໂຕນໄປຮ່ວມຂະບວນນຳຊາວໜຸ່ມອື່ນໆ ທີ່
ທຳການດ້ານພວກຝ່າຍຂວາ. ພໍ່ມິດຢູ່ດົນເຕີບ ແລ້ວເວົ້າ
ຂຶ້ນສຽງຄ່ອນຂ້າງເບິ່ນວ່າ: " ພໍ່ກໍບໍ່ຢາກຫ້າມດອກ ແຕ່
ໃຫ້ຄິດຄັກໆ ຖ້າຮຽນຈົບບາໂຊ (ຈົບອຸດົມ) ແລ້ວຄ່ອຍໄປ
ຊືບໍ່ດີກ່ວາບໍ່ ເພາະເພິ່ນມັກເລືອກເອົາ ຊາວໜຸ່ມທີ່ມີລະ
ດັບດີສົ່ງໄປຮຽນຕໍ່ໃນຕ່າງປະເທດແລ້ວກັບມາສິດສອນວິຊາ
ຄວາມຮູ້ໃຫ້ຂະບວນເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍໂຕ ... "

.....
 ໜັງສືພິມຮູບຂ່າວອາເມລິກາ ລົງພິມເລື່ອງກ່ຽວກັບ
 ຂ້ອບພ້ອມດ້ວຍຮູບຕິດຫລຽນກ້າຫາງທີ່ໜ້າເອິກ. ຂ້ອງ
 ໄດ້ສັບລະເສີບບ້ອງບໍ່ຂ້ອບພິລິກ ຈົນອ່ານແລ້ວຂົນໜາວ
 ແຕກເບື້ອບໆ. ເມື່ອໄປໂຮງຮຽນຂ້ອບກໍຖືກໝູ່ຄູ່ເວົ້າເບຍ
 ສຽດສີຈົນບໍ່ມີແນວຊິເວົ້າຕອບເຂົາ ໝູ່ວ່າຄົນກ້າຫາງຄືຈັ່ງ
 ຂ້ອບນີ້ ມີແຕ່ຜົນຮົກທ່ຽງບໍ່ສັບລະເສີບ ມີຜູ້ລັກແຕ້ມ
 ຮູບຂ້ອບໃສ່ກະດານໂດຍມີແຜ່ນມົນໆ ຂະໜາດໄຫວຕິດໃສ່
 ໜ້າເອິກ. ໃນວົງມົນນັ້ນຂຽນວ່າ: " ຝາຟ້ຍ "

ເຂົາເລົ່າກັນຢູ່ໂຮງຮຽນວ່າ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຈັບຢູ່ໃນ ບໍລິ
 ເວນບ້ານຂ້ອບນັ້ນບໍ່ແມ່ນແນວລາວ ຫາກແຕ່ແມ່ນຊາວ
 ຫນຸ່ມປະກອບອາວຸດ ທີ່ໄດ້ຄຽງບ່າຄຽງໄຫລ່ກັບທະຫານ
 ແພແດງຕໍ່ສູ້ກັບພວກແພຂາວ, ເຂົາໜີໄປບໍ່ທັນຫມູ່ຈຶ່ງ
 ຖືກໄລ່ນ່າຈົນຕ້ອງແລ່ນເຂົ້າໄປໃນບ້ານປະຊາຊົນ.

ຂ້ອບຄິດວ່າ (...)

ເພາະປຶ້ມບັນທຶກຫວັ້ນຊຸດໂຊມຫລາຍ ລຸງເວັ້ນເລື່ອ:
 ອ່ານແຕ່ຫນ້າທີ່ພ່ອ່ານໄດ້ສະດວກ ແລ້ວກໍເອົາລວມໄວ້ໃນ
 ກອງປຶ້ມເກົ່າໆ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນລາວກໍລົມປັ້ງຕະຫລອດມາ

ວັນຫນຶ່ງໃນປີ ໑໙໗໖, ລຸງເວີນຂັບລົດຕັກຊີແລ່ນໄປ
 ຮອດຄຸ້ມຫົວເມືອງ (ຫລັກສອງ) ກໍມີຊາບສອງຄົນປຸດລົດ
 ແລ້ວ ບອກໃຫ້ໄປສົ່ງຄຸ້ມທາດຂາວ. ຊາບຄົນຫນຶ່ງນຸ່ງ
 ເຄື່ອງພົບລະເຮືອນ, ອີກຄົນຫນຶ່ງນຸ່ງເຄື່ອງແບບທະຫານ
 ແລະມີຝ້າຍບຸກແຂນມັດເຕັມທັງສອງເບື້ອງ. ຈາກການ
 ສົບທະນາຂອງບຸກຄົນທັງສອງ ລຸງເວີນກໍພໍເຂົ້າໃຈວ່າ ຜູ້
 ນຸ່ງເຄື່ອງພົບລະເຮືອນ ເຊິນຜູ້ນຸ່ງເຄື່ອງ ທະ ຫານ ໄປ ຢັ້ງມ
 ຢາມເຮືອນ. ບາງຄັ້ງການສົບທະນາກໍກຽວຄົນເຖິງເລື່ອງ
 ເກົ່າເລື່ອງຫລັງ. ຜູ້ນຸ່ງເຄື່ອງທະຫານຖືກຖາມຫລາຍບັນ
 ຫາແຕ່ເຂົາກໍຕອບດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ.

ເຂົາເວົ້າຕອບຫນຶ່ງວ່າ:

" ເຮົາຫນີອອກໄປໃນທ້າຍເດືອນກໍລະກົດ ໑໙໖໑ ໄປ
 ນຳກັນສາມຄົນ, ອາໄສຄົນຫນຶ່ງຮູ້ຈັກທາງເລີຍຮອດຈຸດທີ່
 ໝາຍຢ່າງປອດໄພ "

" ບໍ່ຊວນເອົາກັນໄປນຳແດ່ເວີຍ ! "

" ບໍ່ກ້າບອກໃບຢ້ານເສຍລັບຕອນນັ້ນ. ແມ່ນແຕ່ແມ່ເຮົາ
 ກໍບໍ່ໄດ້ບອກເພາະຢ້ານເພິ່ນຫ້າມ, ຮູ້ແຕ່ພໍ່ຊຶ່ງເພິ່ນກໍເປັນ
 ຫ່ວງທີ່ສຸດ. ສາມຄົນພວກເຮົາປຶກສາກັນເທື່ອສຸດທ້າຍກໍ

ແມ່ນຢູ່ເຮືອນເຮົາເອງ ຊຶ່ງເວລານັ້ນເຊົ້າຢູ່ຄຸ້ມອຸບມຸງແຄມ
ນ້ຳຂອງ. ເຮົາໜີໄປໄດ້ສອງປີພໍ່ແມ່ກໍຍ້າຍໄປເຊົ້າຢູ່ບ່ອນ
ອື່ນ. ບໍ່ດົນຕໍ່ມາເພິ່ນກໍກັບໄປຢູ່ຖິ່ນເດີມທີ່ວັງວຽງ "

ເມື່ອມີການກ່າວເຖິງເຮືອນເຊົ້າທີ່ຄຸ້ມອຸບມຸງ ລຸງເວີນ
ເພິ່ນຄວາມສົນໃຈໃນຕົວທະຫານຄົນ ນັ້ນຂຶ້ນອີກ. ລາວສ່ອງ
ເບິ່ງແວ່ນສະທ້ອນ ເຫັນໃບຫນ້າຂອງທະຫານທີ່ນັ່ງຢູ່ດັ່ງ
ຫລັງທ່າທາງສະຫງົບສະຫງຽມແຕ່ອົງອາດ. ຮູບຫນ້າສີ
ຫລ່ຽມ ບອກຮ່ອງຮອບຂອງຄວາມບຸກບືນ ທັນທານຕໍ່
ຄວາມທຸກຍາກກັນດານ. ເຂົ້າມັກບັນອອກມາເມື່ອເວົ້າສຸດ
ປະໂຫຍກ.

ຕອນຫນຶ່ງຜູ້ນຶ່ງເຄື່ອງພົບລະເຮືອນເວົ້າຂຶ້ນວ່າ :

" ພິງຄຳເຮົາບໍ່ຄິດວ່າໂຕຊີບັງມີຊີວິດຢູ່. ເຮັດຈັ່ງໃດ
ວ່າຫາບສາບສູນໄປຊຶ່ງ, ບາດພົວກັບມາແລ້ວ ເປັນທະ
ຫານປົດປ່ອຍ "

" ເຮົາກໍບໍ່ຄິດວ່າຊີລອດຊີວິດມາຮອດນີ້ ນີ້ໄດ້ເພາະສິ່ງ
ຄາມ ທີ່ອາເມລິກາກໍຂຶ້ນນີ້ ມັນໂຫດຫັງມເຫລືອທີ່ຈະພັນ
ລະບາໄດ້. ເບິ່ງລູກບົມທີ່ຍິນມາຖິ້ມລົງແຕ່ລະມື້ ຄແຜ່ນດິນ
ຊຶ່ງປົນແຜເຫລືອ. ສັດສາວາສິ່ງລວມທັງດັບໄມ້ກໍຄິດວ່າຊີບໍ່

ເຫລືອບໍ່ຫລໍ່ ແຕ່ໃບທໍ່ສຸດມັບກໍບໍ່ມີເຫລືອ. ທໍ່າມັບດ້ອງ
ຊະນະອະທໍ່າ, ເຮົາລອດເຫລືອມໍ່າໃຫ້ເຫັນຜູ້ໃດກໍດີອີກດີ
ໃຈ ຈັດພາສີສູ່ຂວັນໃຫ້ ເຮົາຄິດວ່າໃດເອງຕາຍແລ້ວເກີດ
ໃຫມ່" ບູທໍ່າຖືກເອີ້ນວ່າພົງຄໍ່າເວົ້າແລ້ວຫົວຢູ່ໃນຮູຄໍ່າ.

" ມັບ ໃດກໍ່າຊື່ໄດ້ພົບຫມູ່ເພື່ອນເກົ່າໆ ເຮົາເຊີນມາ
ຮ່ວມພາເຂົ້າມໍ່າຫລາຍຄົນເພື່ອຕ້ອນຮັບໃດເປັນພິເສດ ໃນ
ຖານະທໍ່າຫາຍສາບສູນໄປ ແລ້ວເປັນຕົນ ເປັນໃດກໍ່າມາ
ອີກ".

" ຂອບໃຈມໍ່າຫລາຍໆແຫລ່ວ ທໍ່າຫມູ່ພວກໃຫ້ ການ
ຕ້ອນຮັບຢ່າງດີ. ເຮົາຫາຍສາບສູນໄປກໍ່າເພາະຖ້າຢູ່ຄົນເຂົ້າ
ໃຈເຮົາພິດ. ໃດກໍ່າຊື່ໄດ້ອ່ານດີຫນັງສືພິມຮູບຂ່າວຂອງ
ອາເມລິກາມັບລົງກ່ຽວກັບເຮົາຕອນນັ້ນ".

" ເອ... ເຄີຍອ່ານຢູ່".

" ມັບຍົກເຮົາຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ຕົນຫວັດດິນ ເພື່ອໂຄສະນາ
ມັບວ່າເຮົາເປັນຊາຍໜຸ່ມດົວຢ່າງ ທໍ່າດ້ານກອນມູນິດ ກໍ່າ
ຫານເດັດດ່ຽວຈົບສາມາດຈັບ "ແນວລາວ" ໄດ້. ແຕ່ຄວາມ
ຈິງບໍ່ແມ່ນແນວລາວ. ພວກເຮົາຮູ້ພາຍຫລັງວ່າແມ່ນຊາວ
ໜຸ່ມໂຮງຮຽນກົດໝາຍ. ສະຫາຍຄົນນັ້ນຖືກເຂົ້າເອົາໄປຂ້າ

ຢູ່ແກ້ງບາງຫລັງຈາກຖືກຈັບໄປຂັງໄວ້ສອງອາທິດ,

ເຮົາເອງເປັນປັນປ່ວນ ບໍ່ຊ່າງຊື່ຢູ່ຊື່ກິນ ດ້ອງຢູ່ຢ່າງ
ຈອບໆມອບໆ ບໍ່ເປັນໂຕຂອງໂຕເອງ, ແສງໃຈບ້ອນບໍ່ໄດ້ດໍ່ສູ້
ຮ່ວມກັບຫມູ່ຊາວຫມູ່ມ ດອນພວກຂວາ ໂຈມຕິວຽງຈັນ,
ແລ້ວຊ່າຍໆມາຖືກຖືມໃສ່ວ່າເປັນຕົວຕັ້ງຕົວຕິຈັບ " ແນວ
ລາວ " ຕົມອີກ. ດັ່ງນັ້ນເຮົາຈຶ່ງຕັດສິນໃຈຫນີອອກໄປປະ
ກອບພາລະກິດແທນສະຫາຍຜູ້ນັ້ນ ໄປແກ້ແຄ້ນໃຫ້ສະ
ຫາຍໂດຍທີ່ເຮົາກໍບໍ່ຮູ້ຈັກຊື່ຊາແຕ່ກໍຖືເອົາວ່າເປັນສະຫາຍ
ຂອງເຮົາ.

ຄິດຫາ " ຫລຽນກ້າຫານ " ອັນນັ້ນແລ້ວບາງເທື່ອເຮົາ
ກໍຫົວຢູ່ຜູ້ດຽວ. ຈຶ່ງໄດ້ຕິເຮົາແກ່ວຽງມັນລົງນ້ຳຂອງແຕ່ປາງ
ນັ້ນພັນລະ "

" ເອ... ເຮົາກ່າເຫັນຮູບໃນຫນັງສືພິມນັ້ນລະ ເຫັນຕິດ
ຫລຽນເປົ້າເຈຢູ່ເຮືງ " ຜູ້ນຶ່ງຊຸດພິນລະເຮືອນເວົ້າແລ້ວຫົວ.

ຕອນນີ້ ລຸງເວີນຈອດລິດເອົາຜູ້ໂດຍສານອີກຄົນຫນຶ່ງ
ທີ່ກວກມີຢູ່ແຄມທາງ. ຫລັງຈາກສຽງອັດປະຕູດັ່ງກີບລິດ
ກໍແລ່ນຕໍ່ໄປ, ອີກບໍ່ດົນກໍຈອດໃຫ້ຜູ້ໂດຍສານສອງຄົນກ່ອນ
ນັ້ນລົງ. ເຂົາເຈົ້າຍິນເງິນໃຫ້ແຕ່ລຸງເວີນປະຕິເສດ.

" ໄດ້ລະບໍ່ເອົານໍາດອກ "

" ວະ... ເປັນຫຍັງ ? " ຫນຶ່ງໃນສອງຄົນນັ້ນຖາມ.

" ບໍ່ເປັນຫຍັງບໍ່ເອົານໍາດອກຂໍສະແດງຄວາມດີໃຈນໍາ
ທ້າຍວກສະຫາຍທັງສອງໄດ້ພົບພໍ້ກັນ "

ທັງສອງກ່າວຂອບໃຈ ແລະ ເຊີນລຸງເວີນແວ່ຮ່ວມຮັບ
ປະທານອາຫານນໍາ ແຕ່ລາວປະຕິເສດຕາມມາລະບາດ
ອີກຢ່າງຫນຶ່ງ ລາວຕ້ອງໄປສົ່ງຜູ້ໂດຍສານຄົນອື່ນຕາມ
ຫນ້າທີ່. ທັງສອງບ່າງຂ້າມທາງເບັດຫນ້າໃສ່ເຮືອນຫລັງ
ຫນຶ່ງຊຶ່ງຢູ່ແຄມທາງ, ສັງເກດເຫັນມີຄົນມາໂຮມແດ່ແລ້ວ.
ສ່ວນລຸງເວີນຂັບລົດມຸ່ງຫນ້າຕໍ່ໄປ, ຈິດໃຈຂອງລາວຍັງ
ຈົດຈໍ່ຢໍ່ນໍາຮບພາບໃບຫນ້າ ແລະ ເລື່ອງລາວຂອງທະຫານ
ຄົນນັ້ນຢູ່ບໍ່ເລິກບໍ່ແລ້ວ.

ຕອນແລງມາ ລຸງເວີນໄປຄົ້ນກອງປື້ມເກົ່າໆເບິ່ງ ອີກ.
ລາວຮູ້ສຶກວ່າປື້ມຫລາຍຫົວໄດ້ສູນເສຍໄປລວມທັງປື້ມ ບັນ
ທຶກຫົວນັ້ນ ອາດມີຄົນໃນເຮືອນເອົາໄປຄຸ້ມຫລໍ່ຈົກເອົາເຈັ
ໄປຫໍສົ່ງຂອງ ເພາະສະພາບ ຂອງປື້ມ ຊຸດ ໂຊນ ຫລາຍ
ລາວຈັບເອົາຫນັງສືພິມຮູບຂ່າວຫົວເກົ່າໆເປີດເບິ່ງ ແລະ
ໄປປຸດຢູ່ຫນ້າທີ່ເລື່ອງລາວຂອງທ້າວພົງຄໍາ. ລາວເຫັນ

ວ່າຊາບຫມູ່ມູນຜູ້ມີສ່ວນຄ້າຍຄືທະຫານຄົນນັ້ນ ຫລາຍ,
 ລັກສະນະທ່າທາງມີອັນຜິດກັບແດ່ ແຕ່ນັ້ນກໍເປັນທຳມະ
 ດາເພາະວັນເວລາໄດ້ຜ່ານໄປ, ບຸກຄົນຫນຶ່ງໃນສິບກ່ວາປີ
 ຫລັງກໍຕ້ອງຕ່າງຈາກບຸກຄົນດຽວກັນນີ້ໃນວັນ ແລະ ເວລາ
 ນັ້ນ. ລາວອ່ານເລື່ອງລາວຂອງທ້າວພິງຄຳແຕ່ຕົນຈົນສຸດ
 ແລ້ວກໍຄິດເສຍດາງຢູ່ບໍ່ເລີກບໍ່ແລ້ວທັດສະນະທາປັນບັນທຶກຫວ
 ນັບບໍ່ເຫັນ. ລາວແນ່ໃຈວ່າທະຫານຄົນນັ້ນ ຜູ້ທີ່ຫມູ່ຂອງ
 ເຂົາເອີ້ນຊື່ວ່າ ພິງຄຳ ແມ່ນຄົນຄົນດຽວກັບເຈົ້າຂອງບັນ
 ທຶກຫວນັ້ນ ແລະ ຄົນດຽວກັບທີ່ຫນຶ່ງສິພິມຮຸບຂ່າວລົງ
 ເລື່ອງລາວຊຶ່ງລຸ່ງເວັ້ນພວມຖືຢູ່ໃນມືດຽວນີ້.

ພໍ່ແທ້

* ອາດຈະບໍ່ແມ່ນຄວາມດັ່ງໃຈຂອງຜູ້ເປັນແມ່ ທີ່ຈະໃຫ້ລູກປ້ານຄົນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຄົນທີ່ເປັນທາຍທານກອງທັບປົດປ່ອຍ. ແຕ່ມັນ ກະວິນຮ້ອງໄຫ້ແອ່ວແມ່ຢູ່ທັງດົນນານ ແມ່ອອບຈັ່ງໄດກໍບໍ່ເຊົາ, ພໍດີຫລຽວໄປເຫັນທາຍທານສາມຄົນ ຍ່າງຜ່ານໜ້າບ້ານ ແມ່ຈັ່ງເວົ້າຂຶ້ນວ່າ:

" ຫັນ! ທາຍທານຊົມຈັບຄົນຂີ່ໄຫ້, ມິດ! ຄັນບໍ່ມິດເພິ່ນຊົມຈັບໄດ "

ແມ່ຂອງກະວິນເວົ້າສຽງດັງໆຈິ່ງໃຈໃຫ້ທາຍທານພວກນັ້ນໄດ້ຍິນ ເພື່ອວ່າໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສົ່ງສຽງ ມານາບຄູ່ໃຫ້ລູກຊາຍເຊົາຮ້ອງໄຫ້ ແລະ ມັນກໍເລື່ອງທຳມະດາ ເປັນນິໄສຢ່າງໜຶ່ງຂອງຄົນສ່ວນຫລາຍ ທີ່ມັກຕອບສະໜອງເຈຕະນາດັ່ງກ່າວນັ້ນ ເຖິງວ່າໃນສ່ວນເລິກແລ້ວ ເປັນການບໍ່ເໝາະສົມ. ທາຍທານຄົນໜຶ່ງໃນສາມຄົນນັ້ນ ຮ້ອງມາໃສ່ສຽງຂຶ້ນວ່າ:

"ຢ່າໄຫ້ເດີ! ຢ່າໄຫ້! ມິດ ມິດ!"

ໄດ້ຍິນແນວນັ້ນ ກະວິນມິດທັນທີທັນໃດ.

ເຫັນວ່າການສັງສຽງບອກເດັກນ້ອຍ ໄດ້ຜົນເດັດຂາດ ເຈົ້າຂອງສຽງຄົງຮູ້ສຶກ ບໍ່ສະບາຍໃຈ ຈຶ່ງເວົ້າຕໍ່ອີກ ແຕ່ ເຮັດສຽງນຸ່ມນວນ ແບບອິນອອບວ່າ: "ເປັນຄົນຮູ້ເນີ ຢ່າ ແອ່ວແມ່ເນີ" ແລ້ວກໍຜ່ານກາຍຫວິດໜ້າບ້ານໄປ.

ກະວິນເຊົາຮ້ອງໄຫ້ ແຕ່ກໍບັງສະອີກໆຢູ່. ແມ່ເວົ້າຕໍ່ມ ອີກວ່າ:

"ເຊົາເດີ... ຄັນບໍ່ເຊົາເພິ່ນຊິກັບຄືນມາຈັບແທ້ໆ!"

ກະວິນອາຍຸສາມປີເຄິ່ງ, ຮ້ອງໄຫ້ແອ່ວແມ່ເທື່ອນີ້ ກໍ ເພາະຢາກໄດ້ໝາກປຸມເປົ້າ. ກະວິນເຫັນເດັກນ້ອຍຄົນ ໜຶ່ງ ຈັບໝາກປຸມເປົ້າ ຍ່າງກາຍໜ້າບ້ານໄປ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງ ແອ່ວແມ່ ໃຫ້ໄປຊື້ມາໃຫ້. ແມ່ບອກວ່າຖ້າບິດດຽວ ບໍ່ດົນ ຄົນຂາຍກໍຈະຜ່ານກາຍມາ ແລ້ວແມ່ຈະຊື້ໃຫ້, ແຕ່ຄອງ ແລ້ວຄອງອີກ ຄົນຂາຍໝາກປຸມເປົ້າກໍບໍ່ຜ່ານມາ ກະວິນ ຈຶ່ງໄຫ້ແອ່ວ.

ຄອບຄົວຂອງກະວິນ ມີສະມາຊິກບໍ່ຫລາຍຄົນ ຄືພໍ່ ຜູ້
ດູ່, ນ້າສາວ ແລະ ແມ່ ລວມກັບກະວິນເປັນສີ່ຄົນ. ສ່ວນ

ພໍ່ຂອງກະວິນ ເປັນທະຫານໃນລະບອບເກົ່າ ບົດຮ້ອຍເອກ
 ແລະ ໄດ້ໂຕນໜີອອກຈາກປະເທດໄປ ແຕ່ຕອນປົດປ່ອຍ
 ແລ້ວໃໝ່ໆ. ຕອນນັ້ນກະວິນອາຍຸເກົ່າເດືອນ. ເມື່ອໃຫຍ່
 ມາພໍ່ປາກເວົ້າເປັນ ກະວິນກໍຮູ້ຈັກແຕ່ເອ້ນແມ່, ຕູ້, ນ້ຳ
 ພອບ. ສ່ວນຄຳວ່າພໍ່ນັ້ນ ຍັງບໍ່ເຄີຍໄຊເອ້ນເທື່ອ. ກະວິນ
 ມີອ້າຍຢູ່ຄົນໜຶ່ງ ແຕ່ຢູ່ເອົາໄປຢູ່ນ່າທີ່ທ່າແຂກ ເພື່ອແບ່ງ
 ເບົາພາລະຂອງແມ່ ທີ່ຕ້ອງຫາລ້ຽງກຸ່ມຄອບຄົວ ດ້ວຍຕົນ
 ເອງ. ເມື່ອພໍ່ໂຕນໜີໄປໃໝ່ໆ ແມ່ຂອງກະວິນຄ້າຂາຍ
 ເລັກໆນ້ອຍໆ ເພື່ອຫາລາຍໄດ້ມາລ້ຽງຄອບຄົວ ຊຳຊາຖ້າ
 ຜົວ ຊຶ່ງໄດ້ສັນຍາວ່າ ຈະສົງເງິນມາໃຫ້ ແລ້ວຄ່ອຍຕິດຕາມ
 ໄປຫາທີ່ຫລັງ. ແຕ່ຄອງແລ້ວກໍຈ້ອຍ ນາງບໍ່ເຄີຍໄດ້ຮັບ
 ເງິນຈາກຜົວ ຈົນເວລາຜ່ານໄປປີໜຶ່ງເຕັມໆ. ຍ່າງເຂົ້າປີ
 ທີ່ສອງ ນາງໄດ້ຮັບຂ່າວວ່າ ຜົວຂອງນາງເອົາເມຍໃໝ່
 ແລ້ວ ຢູ່ສູນອົບພະຍົບໜອງຄາຍ ທີ່ປະເທດໄທ. ຂ່າວ
 ນັ້ນເປັນເລື່ອງທີ່ຄາດບໍ່ເຖິງສຳລັບນາງເພາະເຄີຍມີຫລາຍ
 ຄູ່ຫລາຍລາຍມາແລ້ວ ທີ່ເອົາກັນເປັນຜົວ ເປັນເມຍ ຢູ່ສູນ
 ອົບພະຍົບ ໂດຍທີ່ຝ່າຍຍິງບາງຄົນນັ້ນມີຜົວ ຊຶ່ງພວມຮຳ

ຮຽນຢູ່ສູນສຳມະນາດັດສ້າງ ເພື່ອຫັນປ່ຽນແນວຄິດໃໝ່ ແຕ່
 ຄອງຄອບຄົວບໍ່ໄດ້ ກໍໂຕນໜີໄປ ແລ້ວໄປໄຄ່ວຄ້ວາເອົາຜູ້ໃດ
 ກໍໄດ້ ທີ່ເປັນຊາບ ພໍທີ່ຈະນຳພາຕົນໄປບັງປະເທດ ອື່ນໆ
 ເຊັ່ນ ອາເມລິກາ ຝະຣັ່ງ ຫລື ໂອດສະຕາລີ. ຊາບບາງ
 ຄົນ ກໍປະຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄອບຄົວ ແລ້ວໂຕນໜີໄປ
 ແບບຕັດຫາງປ່ອຍ, ເບິ່ງແລ້ວກໍຄິດວ່າ ໃນຈິດໃຈຂອງເຂົາ
 ນັ້ນ ບໍ່ມີສິນທຳປະຈຳໃຈ ພໍທີ່ຈະເອີ້ນວ່າ ເປັນມະນຸດໄດ້
 ເຄີຍມີແມ່ຍິງຄົນໜຶ່ງຢູ່ຄຸ້ມດຽວກັບແມ່ກະວີນ ໄດ້ນຳໄປຫາ
 ຜົວ ທີ່ໂຕນໄປກ່ອນແລ້ວ, ແຕ່ບໍ່ຮອດເດືອນ ແມ່ຍິງຄົນນັ້ນ
 ກໍຕ້ອງກັບຕ່າວຄືນມາ ເພາະຜົວໄປຕິດສາວ ແລະ ພວມ
 ຈະໄປຢູ່ຕ່າງປະເທດນຳກັນ.

ເມື່ອໄດ້ຂ່າວກ່ຽວກັບຜົວເອົາແມງໃໝ່ ແມ່ຂອງກະວີນ
 ກໍເລີກລຸ້ມຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຈະນຳໄປຫາ, ປະສົມກັບການໄດ້
 ຮຽນຮູ້ແນວຄິດໃໝ່ໆ ບາງເຫັນແຈ້ງປ່ອງທາງດຳເນີນຊີ
 ວິດອັນຖືກຕ້ອງປອດໃສ ແລະ ມີຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຕໍ່ອະນາ
 ຄິດຕົນຂຶ້ນ. ຕໍ່ມາບາງສະຫມັກເຂົ້າເປັນພະນັກງານຂອງ
 ບໍລິສັດລັດວິສາຫະກິດແຫ່ງໜຶ່ງ ດຳເນີນຊີວິດດ້ວຍ
 ຄວາມປົກກະຕິທຸ່ນທຸ່ງ ແລະ ພະຍາຍາມລົມຜົວຜູ້ຄິດຄິດ

ທໍລະບົດຄົນນັ້ນ. ບາງຄົນໄດ້ໃຫມ່ວ່າເປັນການດີເສຍອີກທີ່
 ຜົວໄດ້ປະຮ້າງຫ່າງໄປເພາະຕະຫລອດເວລາທີ່ຢູ່ຮ່ວມ ກັນ
 ເປັນເວລາເຈັດ-ແປດ ປີນັ້ນເຂົາມີແຕ່ນໍາຄວາມເດືອດຮ້ອນ
 ມາສູ່ຄອບຄົວເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ເຊັ່ນມັກຫລິ້ນແສ້ພານສາວ
 ຫລືນການພະນັນ. ບາງເທື່ອກໍເມົາມາອາລະວາດຕິບ ດີ
 ແນງ. ບາງຈິໄດ້ດີທີ່ເທື່ອຫນຶ່ງເຂົາຫລິ້ນໄພ້ເສຍແລ້ວກໍລັກ
 ເອົາສາຍສ້ອຍຂອງບາງໄປຂາຍ, ເມື່ອບາງຮູ້ເລື່ອງກໍເກີດມີ
 ການຕໍ່ວ່າຖືກຖງຽກັນ ແລະ ມ້ວນທ້າຍດ້ວຍການຕິບດີກັນ
 ຈົນເລືອດຕົກປາງອອກ. ເຂົາຫນຶ່ງຈາກເຮືອນໄປຫນຶ່ງເດືອນ
 ແລ້ວກໍພັກກັບມາ, ເປັນເລື່ອງທໍາມະດາທີ່ເຂົາຫນຶ່ງຈາກ
 ເຮືອນໄປເປັນເວລາເດືອນຫນຶ່ງຫລືສອງເດືອນ ເພາະເຄີຍ
 ໄປຕິດສາວເອົາແນງນ້ອຍ. ບາງເຄີຍຫອບລຸກຫນຶ່ງຈາກເຂົາ
 ໄປແຕ່ກໍຖືກເຂົານໍາໄປຊູຊີຈົນໄດ້ ໃນທີ່ສຸດກໍກັບຄືນມາຫາ
 ກັນໃຫມ່. ຊີວິດໃນຄອບຄົວເປັນຫລຸບໆເຂີນໆບໍ່ສຸກຊື່ນຊື່ມ
 ເປັນບໍ່ຫມັ້ນຄົງຖາວອນ. ເມື່ອເຂົາມາຕັດຂາດໄປແນວນັ້ນກໍ
 ຄິດໆຄວາມຝັນຮ້າຍໄດ້ສູນສະຫລາຍໄປ. ບາງບໍ່ບອນເອີ້ນ
 ປາກບອກກະວີນວ່າພໍ່ໄປໃສ. ຮູບແຜ່ນຂະຫນາດໃຫຍ່ທີ່
 ແຂວນຢູ່ຝາເຮືອນນັ້ນ ບາງກໍປິດເຊື່ອງໄວ້ແຕ່ດອນຜົວໂຕນ

ຫນີ ໄປໃຫມ່ໆ ບ້ອນເຫັນວ່າເປັນການບໍ່ເຫມາະສົມກັບສະ
ພາບການເພາະຮບຽບ ຜົວແຕ່ງຊຸດທະຫານລາຊະອານາ
ຈັກຕິດສາມດາວເປັເຈ້.

ເມື່ອແມ່ໄປການ ກະວິນກໍຢູ່ນຳພໍ່ຕູ້ຊູງມາຢູ່ເປັນຫລັກ
ເອ້ອບອົງໃຫ້ຄອບຄົວນັບແຕ່ພໍ່ໄດ້ໂຕນຫນີໄປ, ບາງມື້ກໍຢູ່
ນຳນ້ຳພອບ. ອີກບໍ່ດົນໂຮງການຂອງແມ່ກໍຈະມີບ່ອນຝາກ
ເດັກ ແລ້ວກະວິນກໍຈະໄດ້ໄປຢູ່ຮ່ວມກັບເດັກນ້ອຍອື່ນໆແລະ
ພາລະຫຍຸ້ງຍາກທາງບ້ານກໍຈະຫມົດໄປ. ກະວິນມີຫມູ່
ຫລິ້ນນຳຢ່າງຫນ້ອຍສາມຄົນ, ອາຍຸໄລ່ແລ່ງກັນ. ສ່ວນຫາຍ
ພວກເຂົາມັກຫລິ້ນຢູ່ເດີນບ້ານ ພາກັນຂີ່ມ້າກ້ານກ້ວຍທັງ
ຮ້ອງທັງດິດດົນປານຫາງຈີຈຽມຂາດ, ບາງເທື່ອກໍຫລິ້ນ
ຢາງບ້ວງ, ລິດນ້ອຍ, ປືນປະລາສະຕິກ. ກະວິນມັກປືນ
ຫລາຍທີ່ສຸດ, ເຂົາຈັບມັນແນ່ໃສ່ຫມູ່ຊູງສົມມຸດວ່າເປັນປະ
ຕິການແລ້ວ ກໍຍິງໂດຍເຮັດສຽງດັງໄປ້ງໆ! ຕໍ່ມາກໍບອກ
ຫມູ່ຜູ້ຖືກຍິງວ່າ: " ດາຍແມະ ! ດາຍແມະ ! " ແລ້ວຜູ້
ຖືກຍິງກໍເຮັດຕິລມລົງ. ອັນນີ້ນຳຄວາມພໍໃຈຢ່າງຍິ່ງມາສູ່
ກະວິນທີ່ໄດ້ຍິງປະຕິການຈົນລົມດາຍ. ພວກເຂົາໄດ້ຍິນ
ຄຳວ່າປະຕິການຈາກປາກຂອງຜູ້ໃຫຍ່ ຫລື ຄົນ ທົ່ວໄປ,

ແລະ ວ່າປະຕິການເປັນ " ຜູ້ຮ້າຍ ", ບາງຄັ້ງບາງຄາວ ພວກປະຕິການກໍຂ້າມມາແຕ່ຟາກນ້ຳຂອງເບື້ອງນັ້ນແລ້ວ ຍິ່ງບ່ອນນັ້ນບ່ອນນັ້ນຫວັງສ້າງຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະ ເດືອດ ຮ້ອນແກ່ປະຊາຊົນ.

ມັນຫນຶ່ງ ແມ່ກະວິນເຮັດອານາໄມເຮືອນ ເລີບໄປພົບຮູບ ຜົວຢູ່ຫລັບຝາຂ້າງຕູ້. ນາງເອົາຜ້າເຊັດຝຸ່ນ ແລະ ໄບແມງ ມຸກອອກ ກະວິນແນມເບິ່ງແລ້ວຖາມຂຶ້ນ:

" ແມ່, ແມ່ນໃຜ ? "

" ປະຕິການ " ແມ່ຕອບ.

ກະວິນເວົ້ານຳຫລັງແມ່ວ່າ: " ປະຕິການ, ປະຕິການ " ໂດຍອອກສຽງຕົວ ກ. ເປັນ ຕ. ເພາະຍັງເວົ້າບໍ່ຂອດ.

ແມ່ຫົວຮືງຢູ່ໃນຮູຄໍ ແລ້ວບອກອີກວ່າ: " ຈິໄວ້ ! ນີ້ລະ ປະຕິການ " .

ເຄີຍມີຜູ້ຖາມກະວິນວ່າ ພໍ່ໄປໃສ ? ແຕ່ນ້ຳພອບກໍໄດ້ ຕອບແທນວ່າ: " ພໍ່ໄປຄ້ານ້ຳອ້ອຍ ເປັນຈ້ອຍບໍ່ຕ່າວມາ ". ເປັນການຢືນຄຳເວົ້າ ຂອງເຖົ້າເກົ່າບູຮານ ທີ່ມັກເວົ້າໃນກໍລະນີທີ່ຄົນຈາກບ້ານໄປແລ້ວ ບໍ່ຕ່າວຄົນມາຫາຄອບຄົວ.

ນ້ຳພອບກໍຄືທຸກໆຄົນໃນເຮືອນ ບໍ່ເຄີຍບອກຄວາມຈິງ

ໃຫ້ກາວິນຊາບວ່າ ພໍ່ໄປໃສ. ກະວິນເອງກໍບໍ່ເຂົ້າໃຈວ່າ ພໍ່
ນັ້ນມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ເພາະນັບແຕ່ພໍ່ຮູ້ຄວາມມາ ກໍ
ເຫັນແຕ່ສະມາຊິກຄອບຄົວ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ບໍ່ມີຜູ້ອື່ນໃດ
ທີ່ຕ້ອງເອີ້ນວ່າພໍ່.

ບ້ານຂອງກະວິນ ຢູ່ແຄມທາງຮ່ອມ, ເຖິງວ່າການຈໍລະ
ຈອນບໍ່ອ້າອໍ ແຕ່ກໍມີລົດລາແລ່ນຢູ່ທຸກມື້. ເລື້ອງນີ້ເຮັດໃຫ້
ແມ່, ພໍ່ຕູ້ ແລະ ນ້ຳພອບ ຮູ້ສຶກກັງວົນ ເປັນຫວ່າງ ເພາະ
ກະວິນມັກໄປຫລິ້ນຢູ່ແຄມທາງເລື້ອຍໆ. ອາດຈະເກີດອັນ
ຕະລາຍ ເວລາໃດເວລາໜຶ່ງກໍໄດ້. ດັ່ງນີ້ ເມື່ອເຫັນກະວິນ
ອອກໄປນອກຮົວ ຈຶ່ງມັກມີຜູ້ຮ້ອງໃສ່ວ່າ: " ຢ່າໄປຫລິ້ນ
ແຄມທາງເດີ ທະຫານອ້າຍນ້ອງຊິຈັບໃດ " ໄດ້ຍິນແນວ
ນັ້ນ ກະວິນກໍຫລຽວໜ້າ ຫລຽວຫລັງ ສ່ອງເບິ່ງສັນທາງ
ເບື້ອງນັ້ນ ເບື້ອງນີ້, ເມື່ອເຫັນທະຫານປົດປ່ອຍ ຊຶ່ງເຂົ້າຮູ້
ຈັກໃນຊື່ວ່າ " ທະຫານອ້າຍນ້ອງ " ບ່າງມາໃກ້, ກະວິນ
ກໍຫລິບເຂົ້າມາໃນບ້ານ ແລ້ວຢືນບັງຫລັກຮົວ ແລະ ແນມ
ເບິ່ງດ້ວຍອາການສະຫງົບສະຫງຽມ ທັງຢ່ອນຢ້ານ ທັງ
ຢາກເບິ່ງທ່ຽງກັນ.

ເທິງທາງເສັ້ນນີ້ ເທິງກໍມີທະຫານປົດປ່ອຍ ບ່າງ

ຜ່ານໄປມາ ເທື່ອລະສອງສາມຄົນ. ຕອນປົດປ່ອຍແລ້ວ ໃໝ່ໆນັ້ນ ບໍ່ວ່າຜູ້ໃດ ທັງເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ ມັກແນມ ເບິ່ງທະຫານປົດປ່ອຍ ຈົນສຸດສາຍຕາ. ຕໍ່ມາກໍເປັນເລື່ອງ ທຳມະດາ ບໍ່ມີຜູ້ໃດເຫັນເປັນເລື່ອງແປກຕ່າງ ທີ່ຈະຕ້ອງ ສັງເກດແນມເບິ່ງ. ແຕ່ສຳລັບກະວີນ ຜູ້ຊຶ່ງຫາກໍເລີ່ມຮູ້ຈັກ ປາກເວົ້າ ການເຫັນທະຫານປົດປ່ອຍ ບໍ່ແມ່ນເລື່ອງທຳ ມະດາ ແຕ່ເປັນເລື່ອງ ຕ້ອງລະມັດລະວັງ, ເຂົາຈະເຊົາຂົດ ເຊົາຮ້ອງສຽງດັງ ເຊົາດ່າໝູ່ດຽວກັນ ແລ້ວທຳທ່າຈິງຈຽມ. ເຂົາເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ນັບແຕ່ມາໄຫ້ແອ່ວແມ່ ຢາກໄດ້ໜາກປູມ ເປົ້າເປັນດັ່ນມາ ມີທ່ານທະຫານປົດປ່ອຍ ຜ່ານກາຍໜ້າ ບ້ານ ແລ້ວຮ້ອງມາໃສ່ວ່າ: " ຢ່າໄຫ້ເດີ, ຢ່າໄຫ້! ມິດ ມິດ! "

ແນວໃດກໍຕາມ ເຖິງຈະຢ້ານທະຫານປົດປ່ອຍ ແຕ່ ເມື່ອຫລິ້ນນຳໝູ່ ກະວີນກໍມັກຈັບປືນໄມ້ແນ່ໃສ່ໝູ່ ຊຶ່ງສົມ ມຸດເອົາວ່າເປັນປະຕິການ. ໝູ່ທີ່ຫລິ້ນນຳປະຈຳ ກໍມີແອ ຈ່ອຍ ອາຍຸສາມປີ. ຈ້ອກ ອາຍຸສາມປີເຄິ່ງ ທ່ຳກັບກະວີນ ແລະ ດິດ ອາຍຸສີ່ປີ. ຜູ້ທີ່ຖືກສົມມຸດເປັນປະຕິການເລື່ອບໆ ກໍແມ່ນແອຈ່ອຍ ຖ້າມາກໍແມ່ນດິດ. ສ່ວນກະວີນນັ້ນບໍ່ຍອມ

ເປັນຝ່າຍປະຕິການຈັກເທື່ອ.

"ໂປ້ງ! ໂປ້ງ! ດາບແມະ ດາບແມະ!" ກະວິນ
ທຳທຳບິງ ແລ້ວບອກໃຫ້ແອຈ່ອບລ້ມລົງ. ບາງເທື່ອແອ
ຈ່ອບກໍຂັດຂ້ອງ ບໍ່ບອມລ້ມລົງງ່າຍໆ ກະວິນກໍບິງຊ້າອີກ.

"ໂປ້ງ! ດາບແມະປະຕິການ, ດາບແມະຮ້ວາຍ!".
ແລ້ວແອຈ່ອບກໍລ້ມລົງກັບພັນ ບອນຫລັບດາ. ການດາບ
ຂອງປະຕິການ ໂດຍການສົມມຸດເອົາຂອງໜູ່ນັ້ນ ນຳຄວາມ
ປະເອີບໃຈຢ່າງໃຫຍ່ ມາສູ່ກະວິນ. ເຂົາຈະເຮັດທຳທາງ
ຂຶ້ນຂັງ ເວົ້າດັດສຽງໃຫ້ເປັນຄືສຽງຜູ້ໃຫຍ່ ຢ່າງທີ່ເຄີຍເຫັນ
ຢູ່ໃນຊືເລ ໂດຍກ່າວວ່າ "ນຶ່ງຕ້ອງດາບ ນຶ່ງຕ້ອງດາບ...".

ເວລາຜ່ານໄປຫລາຍເດືອນ. ກະວິນມີໜ້າຫລັບຈເດີມ
ແຕ່ຫລຸດຈຳນວນລົງໜຶ່ງ ເພາະທ້າວດິດໄດ້ໄປເຂົ້າໂຮງ
ຮຽນອະນຸບານ ຊຶ່ງຢູ່ດິດໂຮງການຂອງພໍ່ເຂົາ. ພໍ່ຕູ້ໄດ້ເຮັດ
ປຶ້ມໄມ້ອັນໃຫມ່ ໃຫ້ກະວິນໜຶ່ງບອກ, ແມ່ໄດ້ບານໜຶ່ງ
ໜ່ວຍມາຕ້ອນ. ເດັກນ້ອຍສາມຄົນ ມັກຫລິ້ນບານຢູ່ເດີນ
ບ້ານ ສຽງດັງພົດສະໜັ້ນ ເຖິງຈະເຕະບໍ່ເປັນຄັກ ແຕ່ກໍໃຊ້
ທັງມື ທັງດິນ ຫົວສະອົກສະແອັກ.

ວັນໜຶ່ງ ມີທະຫານປົດປ່ອຍຄົນໜຶ່ງ ມາຢ້ຽມຢາມ

ຄອບຄົວຂອງກະວິນ. ທະຫານຄົນນີ້ ເປັນເພື່ອນເກົ່າຂອງ
 ພໍ່ ແລະ ໄດ້ໜີຈາກບ້ານ ໄປຮ່ວມຖັນແຖວປະຕິວັດ ເມື່ອ
 ຫລາຍປີມາແລ້ວ, ປະຈຸບັນປະຈຳການຢູ່ ເຂດຊຽງຂວາງ
 ແລະ ມາວຽງຈັນເທື່ອນີ້ ກໍແມ່ນວຽກງານທາງການ ເລີຍຖື
 ໂອກາດ ມາຢ້ຽມຢາມຖາມຂ່າວຄອບຄົວເພື່ອນເກົ່າ. ແມ່
 ກະວິນ ເອີ້ນແຂກທັມາຢາມວ່າ ພໍ່ສ່ຽວຄຳດົກ ແລະ ໃຫ້
 ການຕ້ອນຮັບຢ່າງອົບອຸ່ນ ທັງເປັນກັນເອງ. ແມ່ກະວິນໄດ້
 ເລົ່າເລື່ອງຜົວຂອງນາງ ທີ່ໄດນປະຄອບຄົວໄປ ເມື່ອສອງປີ
 ກ່ວາມາແລ້ວ. ພໍ່ສ່ຽວຄຳດົກ ໄດ້ເວົ້າປຸກລະດົມຈິດໃຈ ໃຫ້
 ແມ່ກະວິນທຸ່ນທ່ຽງ ເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ຄວາມກ້າວຫນ້າ ຈະເລີນ
 ຂອງລະບອບໄຫມ່ ແລະ ວ່າຜູ້ທີ່ຫລົງຜິດນັ້ນ ບໍ່ດົນກໍຈະ
 ກິບແຫນອງເອງ. ດອນພໍ່ສ່ຽວໄກ້ຈະອຳລາກັບ ກະວິນຊຶ່ງ
 ມາແຕ່ໄປຫລິ້ນນຳຫມູ່ ໄດ້ຂົນເທິງເຮືອນມາ, ເມື່ອຫລຽວ
 ເຫັນທະຫານປົດປ່ອຍນັ້ງຢູ່ນຳແມ່, ກະວິນມີອາການ ລັງ
 ເລບໍ່ກ້າເຂົ້າໄປໃກ້. ເຫັນເປັນແນວນັ້ນ ແມ່ເລີຍເອີ້ນໃສ່ວ່າ:
 " ມະລຸກມາ ມາຈັບມືກັບພໍ່ດົກ. ບໍ່ຕ້ອງຢ້ານ, ທະຫານ
 ປົດປ່ອຍ ກໍຄືພໍ່ນັ້ນລະ "

ເມື່ອແມ່ກະວິນໃຊ້ຄຳເວົ້າວ່າ: " ພໍ່ດົກ " ເວລາກ່າວ

ບອກລູກຊາຍ ແຂກຈຶ່ງເວົ້າກັບກະວິນວ່າ: "ນາຫາພໍ່
ນາ, ຈັບມືກັນເນາະ ບໍ່ຕ້ອງຢ້ານ, ພໍ່ບໍ່ແມ່ໄທອັນໄດເນີ".

ກະວິນບໍ່ປາກ ແຕ່ເບິ່ງແຂກຜູ້ນາປາມ ຢ່າງຕາບໍ່ພັບ
ແມ່ເລີຍ ຈັບມືຊູເຂົ້າໄປຫາ. ພໍ່ດີກຈັບມືເດັກ ແລ້ວກອດ
ແບບເຂົ້າໃສ່ແກ້ມ.

"ເຂັ້ມແຂງເນີ ບໍ່ຕ້ອງຢ້ານ ທະຫານປົດປ່ອຍຮັກເດັກ
ນ້ອຍ, ທະຫານປົດປ່ອຍຈັບແຕ່ປະຕິການ" ພໍ່ດີກບອກ
ກະວິນ.

ຕໍ່ມາກະວິນສັກຕາໃສ່ປືນສັນທັດຢູ່ແອວ

"ປາກໄດ້ນີ້". ກະວິນເວົ້າທັງຊູໃສ່ປືນຂອງພໍ່ດີກ.

"ຖ້າໃຫ້ລູກໃຫຍ່ກ່ອນເນີ ໃຫຍ່ແລ້ວເປັນທະຫານປົດ
ປ່ອຍແລ້ວກໍໄດ້ປືນ. ລູກຊູເອົາປືນໄປເຮັດຫຍັງຮີ".

"ຍິງປະຕິການ" ກະວິນຕອບ.

"ເກ່ງຫລາຍ ກະວິນຕ້ອງຍິງປະຕິການ. ປະຕິການ
ເປັນຜູ້ຮ້າຍ ປະຕິການເຮັດໂລງເລງ".

"ໃຫຍ່ມາແລ້ວ ເປັນທະຫານປົດປ່ອຍນໍາພໍ່ດີກເນີ,
ບັດນີ້ບໍ່ຕ້ອງຢ້ານທະຫານປົດປ່ອຍ" ແມ່ບອກກະວິນ.

ກ່ອນອໍາລາໄປ, ພໍ່ກອດກະວິນແບບໃສ່ແກ້ມອີກດ້ວຍ

ຄວາມຮັກແພງຄືລູກຄືງໆ. ເດັກຮຸ້ນສືກອົບອຸ່ນ ມີຄວາມກ້າ
ຫານ ແລະເຊື່ອໝັ້ນໃນຕົວເອງຫລາຍຂຶ້ນ.

ຫລັງຈາກພໍ່ດຶກໄປແລ້ວແມ່ກະວິນຄິດເຫັນເລື່ອງເກົ່າ
ເລື່ອງຫລັງ ຈຶ່ງໄປຈົກເອົາຮູບພົວມາເບິ່ງອີກ ເທື່ອ ຫນຶ່ງ,
ລູກຊາຍກໍເບິ່ງຢູ່ນຳດ້ວຍ. ນາງຕິຕາງຖາມລູກວ່າ :

" ແມ່ນໃຜ? "

" ປະຕິດາບຊຸບຕ່ວາ! " ກະວິນຕອບ.

ນາງເຮັດຫນ້າເສີຍໆ ບໍ່ດົນກໍເອົາຮູບໄປຊຸກ ໄວ້ ບ່ອນ
ເດີນທາງໃບແມງມຸມ ແລະຂຶ້ນຝຸ່ນມົວໜອງ. ນາງກັບອອກ
ມາແລ້ວກອດລູກ ເອົານຶ່ງລົງທັກທາງປາກກໍເວົ້າກັບລູກ
ວ່າ.

" ກະວິນຮັກພໍ່ດຶກບໍ່? "

" ຮັກ " ກະວິນຕອບ.

" ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຮັກພໍ່ດຶກ? "

" ພໍ່ດຶກມີປືນ, ໃຫຍ່ແລ້ວພໍ່ດຶກຊື່ເອົາປືນໃຫ້ກະວິນ "

" ກະວິນຢ້ານທະຫານປົດປ່ອຍບໍ່? "

" ບໍ່ຢ້ານ, ພໍ່ດຶກກໍເປັນຕະຫານປົດປ່ອຍ "

" ເກ່ໆ... ບໍ່ຢ້ານລະເບີ, ທະຫານປົດປ່ອຍບໍ່ເຮັດຫຍັງ

ດອກ".

ການທີ່ມີຄົນນຸ່ງເຄື່ອງ ແບບທະຫານປົດປ່ອຍຂັດປືນ
ສັນ ແລະ ເວົ້າຄຳວ່າ " ພໍ່ " ກັບເຂົານັ້ນເປັນເລື່ອງທີ່ເອກ
ອ້າງຢ່າງຍິ່ງຂອງກະວີນ. ຖັດຈາກນັ້ນມາເວລາມີຂໍ້ຂັດໃຈ
ກັບຫມູ່ກະວີນມັກເວົ້າສະເໜີວ່າ: " ພໍ່ດົກກຸມີປືນໄດ, ພໍ່
ດົກກຸເປັນທະຫານປົດປ່ອຍໄດ "

ຄົນບ້ານໄກ້ເຮືອນຄຽງ ເມື່ອໄດ້ຍິນກະວີນເວົ້າວ່າພໍ່ເປັນ
ທະຫານປົດປ່ອຍກໍມີບາງຄົນພາໂລສຸຖາມວ່າ: " ພໍ່ກະວີນ
ຢູ່ໃສ? "

" ຢູ່ພຸ້ນ ໄກໆພຸ້ນ " ກະວີນຊື້ມີໄປໂດຍທີ່ບໍ່ແນມເບິ່ງ
ບ່ອນຊື້.

" ພໍ່ກະວີນເປັນຫຍັງ? "

" ເປັນທະຫານປົດປ່ອຍ ມີປືນໄດ " ກະວີນຕອບທັງ
ແຫງນເບິ່ງຫນ້າຜູ້ຖາມ. ແລ້ວຜູ້ຖາມຊຶ່ງຮູ້ຈັກປະຫວັດພໍ່
ຂອງກະວີນດີກໍຫົວບຸ້ມໆ.

ປະຈຸບັນນີ້ ເວລາໄດເຫັນທະຫານປົດປ່ອຍບ່າງ ມາ
ຕາມທາງ ກະວີນຈະແລ່ນໄປທີ່ປະຕູຮົວແຄມທາງປືນເບິ່ງ
ຢ່າງບໍ່ສະທົກສະທ້ານ. ເມື່ອທະຫານບ່າງມາຮອດໄກ້ໆ

ກະວິນກໍເວົ້າຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມໄຮ້ດຽງສາທັງຕາສັກໃສ່ປືນທີ່
 ເຂວນຢູ່ແອວທະຫານວ່າ: "ພໍ່ຂ້ອຍກໍາມີປືນໄດ ພໍ່ຂ້ອຍ
 ເປັນຕະຫານປົດປ່ອຍຄືກັນ ຊົມເຊີຍ! ຊົມເຊີຍ!" ເວົ້າ
 ແລ້ວກໍດົບມືແປ້ະໆ. ທະຫານບາງຄົນກໍເວົ້ານຳກະວິນທັງ
 ລູບຫົວ ແລະ ຖາມເລັກໆນ້ອຍໆ ບາງຄົນກໍພຽງແຕ່ຍິ້ມ
 ດ້ອນຮັບຄວາມໄຮ້ດຽງສານັ້ນ ແລ້ວກໍຜ່ານກາຍໄປ ປ່ອຍ
 ໃຫ້ເດັກນ້ອຍແນມນຳຫລັງຈົນສຸດສາຍຕາ.

ກະວິນຮູ້ຄັກແທ້ແນ່ໃຈວ່າທະຫານປົດປ່ອຍບໍ່ຈັບເດັກ
 ນ້ອຍເລີຍ.

ນ້ຳໃຈເອ້ອຍພຽງດີ

* ແສງແດດ, ຢາດເຫຼືອ, ສຽງຈິກສຽງຊ້ວນກະທົບ
 ກ້ອນຫີນ ສະລັບດ້ວຍເມັດປົນເປັນບາງຄັ້ງບາງຄາວ ສິ່ງ
 ເຫລົ່ານີ້ ປະສົມປະສານກັນ ຢູ່ບໍລິເວນຝາບນ້ຳຫຸມ ຊຶ່ງຢູ່
 ອ້ອມແອ້ມບະຄອນວຽງຈັນ ທາງດ້ານດາເວັນຕົກ.

ແມ່ນຕົ້ນເດືອນພຶດສະພາ ໑໙໗໘. ພວກເຮົາຈຳນວນ
 ໒໐໐ ຄົນ ໄດ້ພາກັນມາສົມທົບກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ
 ເພື່ອຂຸດຮ່ອງເໝືອງກຽມໄວ້ລະບາບນ້ຳຈາກຝາບ ຊຶ່ງ
 ພວມສ້າງກັນຢູ່ຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງທັງເວັນທັງຄົນ. ພວກ
 ເຮົາແມ່ນຊຸດທີສອງ. ກ່ອນໜ້ານີ້ສາມວັນ ຊຸດທີໜຶ່ງຂອງ
 ກະຊວງເຮົາ ໄດ້ກັບຄືນເມືອ ຫລັງຈາກລົດບັນທຸກສີຄັນໄດ້
 ຂົນພວກເຮົາມາຮອດ ໃບເວລາ ຊູ ໂມງເຊົ້າ. ພວກເຮົາ
 ລົງລົດໝົດທຸກຄົນ ແລ້ວຊຸດທີໜຶ່ງກໍຂຶ້ນແທນ ແລະ ໃບກ
 ມືອາລາໄປ ຫລັງຈາກໄດ້ມາປະຈຳຄົບ ໑໑ ມື້ຕາມກຳນົດ.

ແສງແດດຕອນບ່າຍ ປະກົດວ່າຢາກທົດສອບ ຄວາມ

ເຂັ້ມແຂງຂອງພວກເຮົາທຸກຄົນ, ມັນຮ້ອນເອົາກະດັດກະດັດ, ພໍແຕ່ຟາດບາດຈົກ ບາດຊ້ວນລົງສາມສັບາດ ເຫຼືອກໍ ໄຫລຕາມໜ້າຜາກຕາມຄໍ, ຕໍ່ໄປອີກໜ້ອຍໜຶ່ງກໍປຽກຊຶມ ໄປທົ່ວກາງຫລັງ. ພວກເຮົາໃນຊຸດກຳມະກອນ ສັງເສືອ ເກົ່າໆ ຜ້າຂາວມ້າຄຽບແອວ ຫລື ຄຽບຫົວ ສ່ວນຫລາຍ ສຸບໜວກໃບໃຫຍ່ ທີ່ສາມດ້ວຍຕອກໄມ້ພາງ, ສ່ວນແມ່ບິງ ບາງຄົນກໍນຸ່ງສັງ ໄດ້ບຸກບິນປືນສູ່ກັບທຳມະຊາດ ຢ່າງທົນ ທານໜຽວແໜ້ນ. ສອງຄົນຂຸດກິນ ໂດຍໃຊ້ເຫລັກເຂົາ ຄວາຍ ຊຶ່ງສັບລົງກະທົບກັບກ້ອນຫີນ ອອກແສງມາບາບາງ. ບາດທິໜຶ່ງ ຕິດຕາມດ້ວຍບາດທິສອງແລະ ທິສາມ ແລ້ວ ທັງດິນ ທັງຫີນກໍພັງລົງ. ສອງຄົນຊ້ວນໃສ່ກະແຕະ ຊຶ່ງ ມີສາມອັນ ແລ້ວຫົກຄົນກໍຫາມໄປຖອກ ສອງຄົນຕໍ່ແຕະ ໜຶ່ງ.

ເອ້ອບພຽງດີ ແລະ ນາງໄພສອນ ເປັນແມ່ບິງສອງຄົນ ິນຈຳນວນສິບຄົນພວກເຮົາ ທີ່ປະກອບເປັນໜ່ວຍໜຶ່ງ. ການຂຸດຮ່ອງເໝືອງ ຈັດຕັ້ງເປັນ ໑໗ ໜ່ວຍ ແລະ ແບ່ງ ດິນເປັນຕອນ ຕອນລະ ໑໐ ແມັດ ໃຫ້ແຕ່ລະໜ່ວຍຮັບຜິດ ຊອບ. ແມ່ບິງສອງຄົນນີ້ ເປັນກຳລັງຊຸກຍູ້ ໃຫ້ການຂຸດ

ເໝືອງ ຂອງໜ່ວຍພວກເຮົາ ດຳເນີນໄປຢ່າງຫ້າວຫັນບຸກ
 ໜ້າບິບດົວ. ບາງໄພສອນບັງເປັນສາວ ສີເນ້ອຂາວແດງ
 ບໍ່ມ່ງ່າຍ, ບາມແດດຮ້ອນໆ ແກ້ມຂອງບາງເປັນສີແດງອົງ
 ດັ່ງອາບດ້ວຍຢາດເທື່ອ, ໝູ່ຜູ້ຊາຍພວກເຮົາເຫັນແລ້ວ ກໍ
 ມັກຢອກບາງວ່າ: " ງາມຈົນບ້ອຍ " ແລ້ວບາງກໍເວົ້າຕອບ
 ວ່າ: " ງາມໝົດທຸກຄົນຫັນລະ ໃຜກໍຈົນບ້ອຍ " ພວກ
 ເຮົາພາກັນຫົວ ຊ່ອຍໃຫ້ອາລົມຜ່ອນເບົາລົງ, ແລ້ວບາທີ
 ຕໍ່ມາ ການສຸມກຳລັງໃສ່ໜ້າວຽກ ກໍເປັນໄປຢ່າງເອົາຈິງ
 ເອົາຈັງ, ບາງເທື່ອເປັນໄລຍະຫລາຍສິບນາທີ ບໍ່ມີໃຜປາກ
 ເວົ້າ ໄດ້ບິບແຕ່ສຽງຂຸດດິນຢູ່ຕຸບຕຸບ, ເອອບພຽງດີອາຍຸ
 ສາມສິບຫົກປີແລ້ວ ນັບວ່າເປັນຜູ້ອາວຸໂສກ່ວາໝູ່ໃນໜ່ວຍ
 ຂອງພວກເຮົາ. ເອອບສະໝັກມານ້ຳຫຸມ ຫລັງຈາກທີ່
 ກົມກອງໄດ້ລະດົມ ການຕ້ານໄພແຫ້ງແລ້ງ.

" ເອອບເວົ້າວ່າ: ເອອບມີລູກໄວຄົນ, ຜູ້ຫລ້າມີອາຍຸ໘ປີ,
 ລູກສາວກົກ ອາຍຸ ໑໕ ປີ, ເບິ່ງນ້ອງກຸ້ມແລ້ວ ບໍ່ມີບັນຫາ
 ຂັດຂ້ອງຫຍັງຫລາຍຢູ່ບ້ານ, ເອອບເລີຍສະໝັກມາ "

ເອອບມັກເວົ້າລົມກັບພວກເຮົາ ຢ່າງເປັນກັນເອງ, ສ້າງ
 ໄດ້ຄວາມສະໝິດສະໝົມນັບແຕ່ມີທຳອິດທຳລົງຂຸດເໝືອງ.

ເອອບເວົ້ານົວຫົວມ່ວນ ແລະ ເຮັດວຽກປານວ່າຜູ້ຊາບ. ທ່າ
 ມະດາແລ້ວ ເອອບຄວນແຕ່ຫາມແຕະ ແຕ່ປະກົດວ່າເອອບ
 ຈັບຊ້ວນ ຢ່າງຂະຫຍັນຂັນແຂງ ຊ້ວນເອົາ ຊ້ວນເອົາ
 ຈົນເຫອບອບເຫອບບັງ. ບໍ່ພຽງແຕ່ທໍ່ນັ້ນ ເອອບບັງຄວາ
 ໃສ່ເຫລັກເຂົາຄວາຍ ຈົນພວກເຮົາໄດ້ຮ້ອງໃສ່:

" ຢ່າເອອບ " ມັນຫນັກປະໃຫ້ພວກນ້ອງຜູ້ຊາບສາ? "

" ຜູ້ບັງຜູ້ຊາບກໍເຮັດໄດ້ຄືກັນຕ່ວາ ! " ເອອບເວົ້າແລ້ວ
 ກໍເອົາເຫລັກເຂົາຄວາຍ ສັບ ລົງ ຖືກ ຫົນ ຈົນ ອອກ ແສງ
 ນາບໆ.

ບາງໄພສອນກໍບໍ່ແມ່ນຂອງຄ່ອຍ ຫາມດິນໄປຖອກບໍ່ມີ
 ບາມຢຸດ ຈົນຜູ້ຊາບທີ່ເປັນຄູ່ຫາມນໍ້າບາງ ຕ້ອງໄດ້ອອກ
 ປາກຂໍເຊົາເມື່ອຍ.

" ຊົ່ວໂມງນີ້ ຊື່ໃຫ້ໄດ້ ມີ໐ ກະແຕະ " ບາງເວົ້າແລ້ວກໍ
 ເອົາຫລັງມືປ້າຍເມັດເຫອອອກຈາກແກ້ມແດງໆນັ້ນ.

ຜູ້ຊາບແປດຄົນພວກເຮົາບັງເປັນໂສດຢູ່ຫ້າຄົນ ພາ
 ກັນເບິ່ງຫນ້າຊຸງກັນ ແລະ ກັນແລ້ວຍມືຝັດໆ ຊຸງມີຄວາມ
 ໝາຍວ່າ ແນວໃດກໍໄດ້ອາຍແມ່ຍິງສ່ອງຄົນນີ້ຄັກໆ.

ຂ້ອຍບ່າງໄປໃກ້ເອອບພຽງດີ ແລ້ວຂໍເອົາ ເຫລັກ ເຂົາ

ແລ້ວ".

ບຶດຫນຶ່ງຕໍ່ມາ ກໍມີການປ່າວປະກາດໃຫ້ທຸກຄົນພັກ
ຜ່ອນ ໑໐ ນາທີເພາະຄົບຫນຶ່ງຊົ່ວໂມງແລ້ວ. ຕາມກົດລະ
ບຽບແມ່ນຊົ່ວໂມງຫນຶ່ງພັກຜ່ອນເທື່ອຫນຶ່ງ.

ແນວໃດກໍຕາມ ນາງໄພສອນແລະສະຫາຍບຸນທອງກໍ
ບັງຫາມແຕະໄປຖອກອີກຖ້ຽວຫນຶ່ງ ແລ້ວຈິ່ງ ພັກ ຜ່ອນ.
ສ່ວນສະຫາຍສຸກັນນັ້ນບັງຂຸດດິນຕຸບໆ ຢູ່ຕໍ່ໄປ ຈົນຫມູ່ໄດ້
ຮ້ອງໃສ່ວ່າ :

" ປຸດກ່ອນເວັ້ນ ! ທອມແຮງໄວ້ໃນຊົ່ວໂມງຕໍ່ໄປ "

ພວກເຮົາມັກເປັນເຊັ່ນນີ້ສະເຫມີ, ເວລາມີປະກາດໃຫ້
ພັກຜ່ອນກໍມັກມີຜູ້ ໃດຜູ້ຫນຶ່ງເຮັດນັ້ນເຮັດນີ້ຢູ່ຕໍ່ໄປ ບໍ່ປຸດ
ພາບດຽວກັນໂລດ, ຖ້າກັນວ່າການພັກຜ່ອນບໍ່ແມ່ນສິ່ງສຳ
ຄັນຫລືຈຳເປັນ.

ເອອບພຽງດີ ບັນບຶດົງນ້ຳໃຫ້ຂອບທັງເວົ້າວ່າ :

" ບໍ່ແມ່ນນ້ຳລ້າໆເນີ ! ມັນແມ່ນນ້ຳໃຈຂອງເອອບເພື່ອ
ໃຫ້ຫາຍເມື່ອຍໆ "

" ຂອບໃຈ " ຂອບເວົ້າແລ້ວດໍມນ້ຳຈົນອົມແລ້ວສົ່ງບິ
ດົງຄືນ. ຈາກນັ້ນເອອບກໍບັນບຶດົງນ້ຳໃຫ້ຜູ້ອື່ນດໍມຕໍ່ໆໄປ.

" ກິນຫມົດແລ້ວເອ້ອບຈະໄປຮ່າຍຕົ້ມອີກ "

" ນ້ອງໄປຮ່າຍກະໄດ້ດອກ " ສະຫາຍຜູ້ຫນຶ່ງວ່າ.

" ບໍ່ຕ້ອງ! ນ້ອງພັກຜ່ອນສາ, ໃຫ້ແມ່ຍິງຄືເອ້ອບນີ້ ໄປ
ເອົາມັນຈົ່ງແມ່ນ ພວກນ້ອງຂຸດດິນເມ້ອບຫລາຍແລ້ວ "

" ເອ້ອບກໍຂຸດຄືກັນ! ເອ້ອບກໍເມ້ອບຄືກັນ " ສະຫາຍ
ຜູ້ຫນຶ່ງຂັດຂັນມາອີກ.

" ເອ້ອບຂຸດພຽງແຕ່ຫນ້ອຍດຽວ, ເອ້ອບຂຸດລອງເບິ່ງ
ຊຶ່ງກອກ, ບໍ່ໄດ້ເຮັດແທ້ເຮັດວ່າຄືພວກນ້ອງ "

ເວົ້າແລ້ວ ເອ້ອບພຽງດີກໍຈັບເອົາບິດົງໄປຮ່າຍນ້ຳ ຢູ່
ບ່ອນພັກ.

ບາງໄພສອນເຊັດເທື່ອແທ້ໆແລ້ວກໍເວົ້າຂຶ້ນວ່າ: " ເວົ້າ
ກັບເອ້ອບພຽງດີມັນຕ້ອງໄດ້ບາດເຮັດ, ຄັນບໍ່ຊຸ່ນ ລາວ ກໍ
ບາດໄປເຮັດຫມົດ "

" ບາດເຮັດວຽກນີ້ກໍບໍ່ຄ່ອຍຢາກບາດປານ ໃດ ດອກ "
ຂ້ອບວ່າ.

" ພວກເຮົາຄວນຝຶກຫັດນິດໄສບາດເຮັດວຽກ, ຖ້ານິດ
ໄສນີ້ມີປະຈຳຕົວຜູ້ໃດແລ້ວຮັບຮອງວ່າຕ້ອງກຸ້ມດິນເອງຕະ
ຫລອດໄປ " ສະຫາຍບຸນທອງສະເໜີຫມູ່.

" ບາດຄວາມຮັກເດ, ຊິເປັນໄປໄດ້ຫລືບໍ່ ? " ອີກສະຫາຍຫນຶ່ງເວົ້າຂຶ້ນທັງແນມເບິ່ງຫນ້ານາງໄພສອນ.

" ຄວາມຮັກນີ້ບາດບໍ່ໄດ້ ເປັນເລື່ອງຂອງຫົວໃຈຜູ້ທີ່ຈະມອບໃຫ້ເຮົາ, ຊິໄປບາດເອົາບໍ່ໄດ້, ຂຶ້ນໄປບາດກໍໄດ້ແຕ່ຄວາມຫນ້າຍຄວາມຊຶ່ງ " ສະຫາຍບຸນທອງໃຫ້ເຫດຜົນ.

" ແຕ່ມີວິທີບາດຄວາມຮັກໄດ້ຢູ່ ຄືຈົມຄາຖາດູຫມັ້ນ, ດູຫມັ້ນແລ້ວກໍລົງມືເຮັດໃຫ້ເຫັນພ້ອມ " ນາງໄພສອນແນະນຳ.

ພວກເຮົາພາກັນຫົວ. ສຽງຫົວດັງເຈື່ອຈານ ໄປ ກັບແສງແດດຮ້ອນຂອງເດືອນ ພຶດສະພາ ທີ່ອາບລົງເຜົາດິນແດງໆຕາມຂອບເຫມືອງອັນບາວຢຽດ.

ມິດສຽງຫົວນາງໄພສອນກໍເວົ້າຕໍ່: ເອ້ອບພຽງດີມິຄະຕິປະຈຳວ່າ " ເປັນແມ່ຍິງກໍຕ້ອງເປັນບ່ອນອົງໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ " ນອກນັ້ນກໍມີຄຳຂວັນທີ່ລາວຂຽນໄວ້ໃນປຶ້ມນັ້ນອບວ່າ: " ເປັນຍິງແທ້, ເປັນແມ່ຄົນ, ເປັນເຈົ້າດິນເອງ ".

ພວກເຮົາມາຮູ້ຈັກເອ້ອບພຽງດີຢູ່ນ້ຳຫມູນນີ້. ແມ່ນຢູ່ວ່າເຮົາຢູ່ກະຊວງດຽວກັນ ແຕ່ຢູ່ຄົນລະກົມກອງ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກການກໍບໍ່ຢູ່ຫລັງດຽວກັນ. ໃນ ໑໐ ຄົນພວກເຮົານີ້

ແມ່ນມາຈາກສາມກົມ ແລະຕ່າງກໍບໍ່ເຄີຍລ້ຽງກັນມາກ່ອນ. ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນໄດ້ສາມມື້ແລ້ວ ພວກເຮົາຈຶ່ງຄຸ້ນເຄີຍກັນ ແຕ່ກໍບັງຈຸຊຸກັນບໍ່ທັນໄດ້ຄັກ, ບັງຫລົງກັນຢູ່ ແມ່ນວ່າຈະ ແນະນຳຊື່ໃຫ້ກັນຮູ້ແຕ່ມີທຳອິດແລ້ວ. ເອອບພຽງດີ ແລະ ບາງໄພສອນຊື່ສອງຄົນນີ້ ໃຜຮູ້ກໍຈຶ່ງໄດ້ໂລດ ແຕ່ມີທຳອິດ, ອາດເປັນເພາະເຂົາເຈົ້າເປັນແມ່ຍິງພຽງສອງຄົນໃນໜ່ວຍ ຂອງພວກເຮົາ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງກໍເພາະເອອບພຽງດີ ມັກ ເວົ້າມັກລົມກັບພວກເຮົາ ແລະ ບາງໄພສອນ ເປັນສາວ ພວມເປັນຕາເບິ່ງຕາແຍງ.

" ຮ້ອງເອອບສັບໆວ່າພຽງ-ເອອບພຽງກໍໄດ້ ຖ້າລົມຊື່ ກໍໃຫ້ຄິດຫາເມືອງພຽງແຂວງໄຊຍະບູລີແລ້ວທາກຄົນກໍຈະ ຄິດຊື່ເອອບອອກໂລດ, ໃຜມີຊື່ຄືກັບເອອບບໍ່? " ເອອບ ພຽງດີເວົ້າກັບພວກເຮົາຕອບແນະນຳຊື່ຕົນເອງ ໃນມື້ ທຳ ອິດ. ລາວເວົ້າຕໍ່ໄປອີກວ່າ:

" ຊື່ຂອງເອອບມັນທຳມະດາໆ. ບໍ່ມ່ວນບໍ່ຂຽບ ໃຜກໍ ຄືຊື່ບໍ່ໄສຊື່ນອກ "

ພວກເຮົາໄດ້ແຕ່ຍັມ. ພໍສະຫາຍບຸນທອງ ຊຶ່ງຢູ່ກົມ ດຽວກັນກັບຂ້ອຍແນະນຳຕົນເອງ ເອອບພຽງດີກໍເວົ້າຂຶ້ນ

ວ່າ: "ຊື່ດຽວກັບນ້ອງຊາຍຂອງເອ້ອບ, ເປັນສ່ຽວກັບສານໍ້!"

"ເອົາໂລດແຫລ້ວ!" ສະຫາຍບຸນທອງວ່າ.

ການເວົ້າຈາແບບກັນເອງນີ້ ເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາລິ້ງແກ່ວນກັບເອ້ອບພຽງດີນັບແຕ່ມທໍາອິດ.

ການພັກຜ່ອນພໍ່ແດ່ເທື່ອແຫ້ງຈາກໃບຫນ້າ ແລ້ວກໍມີການປ່າວປະກາດໃຫ້ທຸກຄົນສືບຕໍ່ເຮັດວຽກ, ພ້ອມກັບດຽວນີ້ເອ້ອບພຽງດີ ທີ່ໄປເອົານ້ຳກໍມາຮອດ. ລາວວາງບິດົງໄວ້ກ້ອງຮົ່ມແລ້ວກໍຈັບຄັນກະແຕະທັນທີທັນໃດໂລດ.

"ໃບຊື່ຫາມເປັນຄູ່ກັບເອ້ອບ?" ລາວຮ້ອງຖາມ. ສະຫາຍຫນຶ່ງແລ່ນເຂົ້າຈັບຄັນຫາມຍົກຂຶ້ນ ແລ້ວບ່າງເຂົ້າແກ້ບເຂົ້າແກງກັບດີ ຫາມດິນອອກໄປຖອກເປັນເທື່ອທໍາອິດຂອງຊົ່ວໄມງນີ້.

ສຽງເຫລັກເຂົ້າຄວາຍກະທົບດິນດັງຕຶກໆ, ສຽງຈົກດັງຈຸບໆ, ສຽງຊ້ວນດັງສົວະໆ, ສຽງເຫລົ່ານີ້ປະສົມປະສານກັນດັງກ້ອງໄປທົ່ວບໍລິເວນຝາຍນ້ຳຫມູນ. ໃນຂະນະດຽວກັນປາດເຫື່ອຂອງຜູ້ມາອອກແຮງງານ ກໍໄຫລບ້ອບຕາມຫນ້າຜາກ, ໄຫລລົງອາບສອງຝ່າຍແກ້ມ ປຽກຊຸ່ມໄປຕາມຕົ້ນຄໍ

ແລະກາງຫລັງ, ປາດເຫອທີ່ໄຫລໃນມື້ນັ້ນແມ່ນສາຍນ້ຳ
 ໃນມື້ຫນ້າທີ່ໄຫລເຂົ້າສູ່ທັງບາອັນອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຕົນ
 ເຂົາ, ແນວປາແລະສັດນ້ຳບາງຊະນິດ, ມັນເປັນຄວາມສຸກ
 ຢ່າງຫນຶ່ງຂອງພວກເຮົາທີ່ໄດ້ເຫັນນ້ຳໃສໄຫລເປັນ, ເຫັນ
 ຕົນເຂົາຂຽວງາມ, ແມ່ນວ່າສິ່ງເຫລົ່ານີ້ຫາກປະກົດຕົວຢູ່
 ໃນມະໂນພາບກໍຕາມ.

ເວລາສຸມໃສ່ວຽກເຂົ້າພໍ່ໆນັ້ນ ເກືອບຈະບໍ່ມີສຽງປາກ
 ສຽງເວົ້າຫລຸດອອກຈາກຮີບສົບຂອງພວກເຮົາເລີຍ. ແຕ່
 ລະຄົນເຮັດໄປຕາມຫນ້າທີ່, ຜູ້ຂຸດຕັ້ງຫນ້າຂຸດ, ຜູ້ຊຸ້ວາບ
 ຕັ້ງຫນ້າຊຸ້ວາບ ຜູ້ຫາມກໍຕັ້ງຫນ້າຫາມຢ່າງລຽບຕິດລຽບ
 ດີ, ບໍ່ມີເລື່ອງຫຍັງທີ່ຈະເວົ້າລົມກັນ, ບອກຈາກເມື່ອຍເຂົາ
 ພໍ່ໆ ແລ້ວຜູ້ຂຸດຫລືຜູ້ຊຸ້ວາບອອກປາກສະເຫນີໃຫ້ຫນຸ່ມມາ
 ປຸງນ.

ເອອບພຽງດີ ແລະ ນາງໄພສອນເຮັດວຽກໄດ້ຢ່າງທົນ
 ທານພິດກັບຄວາມຄາດໝາຍຂອງຜູ້ຊາຍພວກເຮົາທີ່ຄິດ
 ວ່າແມ່ຍິງສອງຄົນນີ້ ຈະເຮັດພໍແປະໆ ບາງໆແລ້ວກໍຫາ
 ທາງນຶ່ງຊັບຮົມຂ້າເວລາໃຫ້ຮອດໂມງເລີກ.

ເອອບພຽງດີສຸບໝວກແງ້ບ ຜ້າເຊັດຫນ້າຄ້ອງຄໍເພື່ອ

ໃຊ້ເຊັດເຫືອ, ໃບຫນ້າແດງ ກົກຫຼຸກໍ່ແດງບ້ອນແດດເຜົາ
ເບິ່ງຄືວ່າຊິບໍ່ເວົ້າດີນຳຜູ້ໃດແຕ່ເມື່ອລາວໄດ້ອອກປາກແລ້ວ
ໃບກໍລຸດຄວາມເຄັ່ງຂຶ້ນລົງ.

" ແດດກ້າໃບຊ່າວ່າມັນຊິກ້າຕະຫລອດມ້, ຈັກຫນ້ອບ
ມັນກໍອ່ອນລົງໄປເອງມັນດອກ! ເອົາຫລັງສູ້ກໍບັງໄດ້ " ລາວ
ເວົ້າຂຶ້ນຫລັງຈາກພວກເຮົາມິດໄປເປັນເວລາເທິງນານ.

" ແດດກັບຝົນໃບຊິເອົາອັນໃດ, ເວັ້ງ? " ສຽງຫນຶ່ງເວົ້າ
ຂຶ້ນ.

" ເອົາແດດເວັ້ງ! "

" ເອົາຝົນເວັ້ງ! "

" ເອົາແດດເວັ້ງ! "

" ເອົາຝົນເວັ້ງ! "

" ເອົາຝົນເວັ້ງ! "

ນ້ຳແມ່ນສຽງຂອງພວກເຮົາ ຊຶ່ງມີຜູ້ມັກບໍ່ຄືກັນ. ໃບກໍ
ເວົ້າຢ່າງບໍ່ເງິງຫນ້າເບິ່ງໃບ, ກັມຫນ້າໃສ່ແຕ່ດິນເພາະຢ້ານ
ເຄີກວຽກ, ພະຍາບາມຂຸດກັນໃຫ້ ໄດ້ຫລາຍທໍ່ໃດຍິ່ງດີທໍ່
ນັ້ນ.

ເວລາຜ່ານໄປຈົນຮອດຫົກໂຮງແລງ, ສຽງປ່າວປະກາດ

ໃຫ້ເລີກວຽກກໍດັງມາແຕ່ຫົວແຖວ. ແຕ່ລະໜ່ວຍມັ່ງນອ, ປະກອບ, ຕໍ່ມາກໍບ່າງນໍາຫລັງກັນເປັນສາຍບິດໆເຂົ້າສູ່ບ່ອນພັກ. ມີໜຶ່ງຂອງການຂຸດຮ່ອງເຫມືອງກໍໄດ້ສ້າງສຸດລົງ.

ຕອນຄໍ່າຫລັງຈາກອາບນ້ຳຊໍາລະຮ່າງກາຍແລ້ວ ທັງໝົດພວກເຮົາ ກໍພາກັນກິນເຂົ້າ ໃນເວລາ ໗ ໂມງ. ໃຕະຫລື ຮ້ານກິນເຂົ້າ ປຸກເປັນສອງແຖວບາວຮຽງກັນ ສູງພຽງແອວ ປຸດ້ວຍໃຕະໄມ້ເຮັງ. ພວກເຮົາພາກັນຢືນກິນ ແລະ ລົມກັນໄປນໍາ. ຄວາມມີຊີວິດຊີວາຈະເຫັນໄດ້ໃນເວລາທີ່ເພາະທຸກຄົນໄດ້ອາບນ້ຳມືແຮງ, ໄດ້ກິນເຂົ້າສົມຄວາມຢາກ ຫລັງຈາກໄດ້ອອກເທື່ອເທແຮງ ຢູ່ກາງແສງແດດ. ຮອບບໍ່ມຈະປະກົດທີ່ໃບໜ້າຂອງທຸກໆຄົນ.

ເອ້ອບພຽງດີມີແຈ່ວບອງມາເພີ່ມເຕີມໃສ່ພາເຂົ້າຂອງໜ່ວຍພວກເຮົາ, ສະຫາຍສຸກັນ ກໍມີແຈ່ວປາແດກມາສູ່. ສືບຄົນພວກເຮົາກິນໄປນໍາ ລົມກັນໄປນໍາ, ຄວາມລົມກໍແມ່ນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ຜ່ານມາເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ເລື່ອງໜຶ່ງທີ່ເຮົາເປັນຫວັງກວ່າສິ່ງອື່ນ ກໍຢ້ານບໍລິມາດຕາດິນທີ່ຂຸດ ຈະໜ້ອຍກວ່າໜ່ວຍອື່ນໆ. ຈິດໃຈພວກເຮົາຈິດຈໍ່ນໍາແຕ່ບັນ

ຫານ, ຫາກວ່າມັນໄດ້ຫລຸດໜູ່ ພວກເຮົາກໍ່ເປັນເອກະ
ພາບກັນຈະໃຫ້ລົບໜູ່ໃນມື້ຕໍ່ໄປ ດັ່ງລະດັບຄາດໝາຍໄວ້
ແນວນີ້ເປັນປະຈຳ.

ຄາບເຂົ້າແລງຜ່ານພັນໄປດ້ວຍຄວາມອົມໜຳສຳລານ
ແລະ ມີລະບຽບ, ຈານໃບຈານລາວເກັບໄປລ້າງ, ຮັກສາອະ
ນາໄມບ່ອນກິນເຂົ້າຊ່ອຍກັນ.

ຫົວລົມ ທີ່ປະກົດຕົວກຳ ຄົມມື້ມຸ່ງຂອບຟ້າທົດເໜືອ
ກ່ອນກິນເຂົ້າແລງນັ້ນ ບັດນີ້ໄດ້ປົກຄຸມບໍລິເວນທີ່ພັກຂອງ
ພວກເຮົາ. ສຽງລົມພັດຕົ້ນໄມ້ ໃບຫຍ້າດັ່ງອື່ນ, ແພຢາງ
ທີ່ມຸ່ງຫລັງຄາບ່ອນພັກປົວສະບັດ, ສຽງໄມ້ລັ່ນ ແລະ ສີກັນ
ໂກະກະອອດແອດ, ເຄື່ອງນຸ່ງແພຖືຫລຸດຈາກຮາວ ປົວໄປ
ທົ່ວທົບ; ຄວາມສັບສົນອົບລະໜ່ານເປັນໄປຢ່າງສົນລະວົນ
ສຸດຂຶ້ນ, ບັນດາກຳມະກອນສົນລະວົນ ເກັບເຄື່ອງທີ່ປົວ,
ມ້ຽນມັດຫົບຫໍ່ ແລະ ເອົາສິ່ງຂອງໜັກໆມາເຕັງໄວ້, ສ່ວນ
ໜຶ່ງກໍ່ພາກັນຈ່ອງສັນແພຢາງໄວ້ ບໍ່ໃຫ້ມັນປົດປົວ. ລົມ
ພັດໜັກມາຕື່ມອີກ, ສຽງມັນດັ່ງວິບວາບ ແລ້ວກໍ່ວາບ
ບາດບາວໆ... ແພຢາງມຸ່ງຕຸບທີ່ພັກຂອງແມ່ຍິງຖືກລົມ
ພັດປົດອອກ ສຽງຈືກຈາກດັ່ງໄປທົ່ວ, ມີຄວາມສັບສົນຢູ່ໃນ

ຄວາມດຳມືດເພາະໄຟມອດ ຝົນເລີ່ມລົງເມັດ, ພ້າມາບ
ເຫລ່ອມຫລຽວເຫັນ ກຳມະກອນຜູ້ຊາບຈຳນວນໜຶ່ງ ຢູ່
ແຄມຊາບຄາຕູບແມ່ຍິງ, ບາງຄົນຈ່ອງໄມ້ໄວ້. ບາງຄົນຈ່ອງ
ສັນແພຢາງສ່ວນທຳອິດບໍ່ທັນເລີກນັ້ນໄວ້, ມີສຽງເວົ້າວ່າ:

" ຊ່ອຍກັນ! ຊ່ອຍກັນ! ຈ່ອງໄມ້ເສົາໄວ້ຢ່າໃຫ້ມັນລົ້ມ,
ລະວັງແນ່ເນີ! ຢ້ານໄມ້ຕົກໃສ່ຫົວ, ໃຫ້ພວກແມ່ຍິງອອກ
ໜີກ່ອນ... "

ຂ້ອຍແລ່ນໄປ ມີຄວາໃສ່ແພຢາງຈ່ອງໄວ້ຊ່ອຍໜູ່ ແມ່
ຍິງພາກັນອອກມາຢືນຢູ່ບອກຕູບ ຈຳນວນໜຶ່ງກໍຂົນເຄື່ອງ
ອອກໄປໄວ້ບ່ອນປອດໄພ ບາງຄົນກໍຊ່ອຍພວກຜູ້ຊາບຈັບ
ຈ່ອງເສົາຕູບໄວ້ບໍ່ໃຫ້ຕູບເຊ. ເຫດການດຳເນີນ ໄປດ້ວຍ
ຄວາມສັບສົນ, ອາໄສແຕ່ແສງພ້າມາບເຫລ່ອມເພື່ອເຄື່ອນ
ຕົວຈາກບ່ອນໜຶ່ງໄປຫາບ່ອນໜຶ່ງ.

ເວລາໄດ້ຜ່ານໄປ. ຝົນຊຶ່ງທຳທ່າ ຈະຕົກແຮງ ນັ້ນກໍ
ຄ່ອຍລົງຄ່ອຍໆມະຫັບມະຫາຍໄປ ຍັງແຕ່ລົມພັດດັງສັງ
ຕໍ່ມາກໍຄ່ອຍລົງແລ້ວກາຍມາເປັນສາຍລົມທຳມະດາທ້ອງ
ພ້າມືດໄປທົ່ວ ຫົວລົມນຸ່ງໜ້າໄປທາງທິດໃຕ້.

ເຫັນວ່າລົມບໍ່ຮ້າຍແຮງແລ້ວ ມວກເຮົາກໍພາກັນນຸ່ງ

ແພຢາງຄົນໃໝ່. ແປຕຸບທັດຖຸກລົມຮ້ແພຢາງອອກນັ້ນກໍມີ
 ທັງຕຸບກິນເຂົ້າ ແລະ ຕຸບຂອງແມ່ບິງ, ຂ້ອບກັບໝູ່ຫ້າ
 ຫົກຄົນຂຶ້ນເທິງ ຫລັງຕຸບຂອງແມ່ບິງ ອີກຈຳນວນໜຶ່ງຢູ່
 ລຸ່ມກໍຈັດການ ບິນແພຢາງໃຫ້ແລ້ວ ພວກເຮົາກໍດຶງຂຶ້ນ
 ເທອເລັກເທອນ້ອບ. ແພຢາງມັກເກາະໄມ້ບ່ອນນັ້ນບ່ອນນີ້
 ເລອບໆ, ກ່ວາຊີເອົາຂຶ້ນໄດ້ຮຽບຮ້ອຍກໍຫຍຸ້ງບາກສົມຄວນ.
 ເມື່ອມຸງແລ້ວໆກໍເອົາໄມ້ມາຂະນາບອີກ ພວກຢູ່ລຸ່ມເອົາໄມ້
 ບິນໃຫ້ພ້ອມດ້ວຍໄມ້ຕອກມັດ, ພວກຢູ່ເທິງຂະນາບແລ້ວ
 ເອົາໄມ້ຕອກມັດໃຫ້ແໜ້ນໜາ, ຢູ່ໃກ້ໆຂ້ອບນັ້ນມີຜູ້ໜຶ່ງຖື
 ໜວກແງ່ບເຮັດວຽກຢູ່ຢ່າງບໍ່ປາກບໍ່ເວົ້າ, ຂ້ອບຫຍັບເຂົ້າ
 ໄປໃກ້ຕື່ມອີກເພື່ອບອກໃຫ້ເຂົາບິນໄມ້ໃຫ້ ເຂົາຜູ້ນັ້ນຈັບໄມ້
 ບິນມາພ້ອມດຽວກັນນັ້ນຟ້າກໍມາບເຫລອມ. ຂ້ອບຕົນບຸບ
 ແລ້ວອທາບຂຶ້ນວ່າ: " ຟ້າເອີບ ! ນ້ຳຫມຸ່ມຈິ່ງເປັນພິບານ...
 " ຄົນຜູ້ທັບໄມ້ໃຫ້ຂ້ອບນັ້ນແມ່ນເອ້ອບພຽງດີ. ລາວນຸ່ງ
 ສັງນຸ່ງຂະນາບແປຕຸບ ຈັດການເອົາໄມ້ແບບແພຢາງແລ້ວ
 ເອົາຕອກມັດຢ່າງເອົາໃຈໃສ່ເຮັດບໍ່ປາກບໍ່ເວົ້ານຳໃຜ.

" ລະວັງດົກໄດເອ້ອບ ! " ຂ້ອບບອກ.

" ຮັບຮອງນ່າ " ລາວວ່າ.

" ເຄື່ອງເອ້ອບບໍ່ແສງບໍ່? "

" ມຸ້ງບໍດີແລ້ວ ບໍ່ເປັນຫຍັງດອກ! "

ພວກເຮົາຫຍັບຫ່າງກັນອອກໄປເພາະວ່າຖ້າຢູ່ໃກ້ ກັນ
ດົນຫລາຍຢ້ານໄມ້ຫັກ. ຂ້ອຍຄິດອັດສະຈັນເອ້ອບພຽງດີຢູ່
ບໍ່ເລີກບໍ່ແລ້ວ, ຄິດຫາຄຳຂວັນຂອງລາວທັນາງໄພສອນ
ວ່າເຫັນຢູ່ໃນປື້ມນ້ອຍ " ເປັນຍິງແທ້, ເປັນແມ່ຄົນ, ເປັນ
ເຈົ້າຕົນເອງ " ລາວປະຕິບັດຕາມຄຳຂວັນນີ້ມາດົນສ່ຳໃດ
ແລ້ວນໍ ຂ້ອຍຄິດ.

ການມຸງຕູບຜາມຄົນໃຫມ່ດຳເນີນໄປຊົ່ວໂມງປາຍກໍສ່ຳ
ເລັດ ທຸກຄົນຂົນເຄື່ອງຂົນຂອງມາເກັບມຸ້ງບໍຕາມເດີມແລ້ວ
ກໍພາກັນເຂົ້າບອນ ເພື່ອຈະໄດ້ມີແຮງປະເຊີນກັບການຂຸດ
ເໝືອງໃນມື້ຕໍ່ໆໄປ.

ຂ້ອຍແຈ້ງຄົນນັ້ນ ຝົນຕົກລົງມາປາບຖອກນ້ຳ, ແມັດ
ຝົນໄດ້ຜະໄສ່ພວກເຮົາຈົນຕ້ອງໄດ້ຖອບໝອນມານອນ ບຸງດ
ກັນຢູ່ກາງເຄິ່ງ. ທຸກຄົນພາກັນບອນຂົດຢູ່ໃນຜ້າຫົ່ມ ສຽງ
ຝົນຕົກພັດກ້ອມໃຫ້ບອນຫລັບດີແລະບໍ່ມີການປະກາດປຸກ
ໃຫ້ຕົນບອນຕອນສີ່ ໂມງເຄິ່ງຄືທຸກເຊົ້າທີ່ຜ່ານມາ. ທາງ
ຄະນະຊຸນຳຄົງຄິດວ່າ ເຖິງຈະປຸກໃຫ້ລຸກແຕ່ເຊົ້າກໍເຮັດ

ວຽກບໍ່ໄດ້ ເພາະນ້ຳທັງຕາມຮ່ອງເໝືອງ ທັງດິນກໍມັນ
 ແລະເປັນດິນ ພວກເຮົາບອນຕະຫລອດຊອດແຈ້ງ. ຝົນໄດ້
 ເອອບແລ້ວແຕ່ທ້ອງຟ້າກໍຍັງມີຄຳມື່ນຢູ່. ຕໍ່ມາຄະນະຊຸນຳ
 ປະກາດທາງ "ບຸງອາໄລ" ວ່າຕອນເຊົ້າມີ ບໍ່ມີການອອກ
 ແຮງງານຈົນກ່ວາຈະມີຄຳສັ່ງໃຫມ່. ພວກເຮົາບາງຄົນກໍ
 ບອນລີ້ ແຕ່ສ່ວນຫລາຍລຸກໄປລ້າງຫນ້າລ້າງຕາ ເພາະ
 ບອນຕໍ່ໄປກໍບໍ່ຫລັບ.

ວັນໃຫມ່ເປັນວັນທີ່ຄຳມື່ນຝົນ ອາກາດເປັນ ບາງ
 ຄັ້ງມີລົມພັດມາ, ຢາດນ້ຳຫລົ່ນລົງຈາກໃບໄມ້ ສຽງດັງ
 ຊວາດໆ. ພວກເຮົານັ່ງລົມກັນ, ບາງຄົນກໍອ່ານຫນັງສື,
 ບາງຄົນກໍເລົ່າເລື່ອງ, ບາງຄົນລຸກຂັບແປງແພຢາງທີ່ໄປດ
 ລົງມາເປັນອຸ່ມລຸ່ມເນື່ອງຈາກນ້ຳຝົນທັງ, ພໍແຕ່ເອົາມື້ບໍ່
 ແພຢາງບາດຫນຶ່ງ ນ້ຳກໍແລ່ນລົງຄ້ອບຕົກລົງຊາບຄາດັງ
 ຈວກ ບາງຄົນພວມຍ່າງອອກເຮືອນ ຫລືບາງຄົນຍ່າງ
 ໃກ້ຊາບຄາກໍຖືກນ້ຳຕົກໃສ່ຫລົງຮ່ອງໂອ້ກອາກ ! ແລ້ວສຽງ
 ຫົວຂັບຈາກຫມູ່ກໍດັງຂັບ. ພວກເຮົານັ່ງຫລົ່ນບອນຫລົ່ນ
 ເມື່ອບໍ່ມີຫຍັງເຮັດກໍເກີດມຸດຫມິດໃຈ ແລະ ຢາກໃຫ້ແດດ
 ອອກມາໄວໆເພື່ອຈະໄດ້ສືບຕໍ່ເຮັດວຽກຕາມປົກກະຕິ.

ເມື່ອຕາເວັນພັນປາຍໄມ້ ພວກເອ້ອບລ້ຽງກໍປະກາດໃຫ້
 ກຽມຖ້ວຍກຽມຊາມໄປເອົາເຂົ້າປຽກປັ້ນເຊົ້າ. ໃນຕູບພັກມີ
 ການເຄື່ອນໄຫວ, ຜູ້ອອນຢູ່ກໍລຸກນັ່ງ, ຜູ້ນັ່ງຢູ່ກໍລຸກຢືນຂຶ້ນ
 ຈັບຖ້ວຍຈັບບ່ວງແລ້ວບ່າງໄປເອົາເຂົ້າປຽກ. ບາງຄົນກໍກິນ
 ຢູ່ຫ້ອງອາຫານເລີຍ, ບາງຄົນກໍເອົາມາກິນຢູ່ຕູບພັກ, ຜູ້
 ໃດມີນ້ຳປານ້ຳແຈ່ວເຄື່ອງດອງ ກໍເອົາອອກມາສູ່ຫມູ່ກິນ
 ນ້ຳ. ພວກເອ້ອບລ້ຽງເປັນຫນ່ວຍດຽວທີ່ມີວຽກເຮັດບໍ່ຂາດ
 ມື, ເຖິງແດດຈະອອກຝົນຈະຕົກກໍຕ້ອງໄດ້ຄົວກິນໃຫ້ຫນ່ວຍ
 ອອກແຮງງານ ຢຸດເຊົາບໍ່ໄດ້ຄືຫນ່ວຍອື່ນໆ, ເຖິງວຽກຈະ
 ບໍ່ຫນັກຄືຫນ່ວຍຂຸດດິນ ແຕ່ວຽກຂອງຫນ່ວຍເອ້ອບລ້ຽງກໍ
 ຕ້ອງເຮັດຕະຫລອດມື້ ມີເວລາພັກຜ່ອນຫນ້ອຍທີ່ສຸດ.

ເກືອບສິບເອັດໂມງຈິ່ງເຫັນຕາເວັນ, ແສງແດດຕ້ອງ
 ກັບຢາດນ້ຳຝົນຕາມຕົ້ນໄມ້ໃບ ຫຍາ ຕາມ ຫນ້າດິນ ເປັນ
 ແສງເຫລອມບິບບັບ. ພວກເຮົາບ່າງອອກຈາກບ່ອນພັກ
 ໄປປຽດຫລັງປຽດແອວ, ຄວາມມີຊີວິດຊີວາໄດ້ປະກົດໃຫ້
 ເຫັນອີກຢູ່ຕາມເດີບຊຸມນຸມ. ຄະບະຊຸນ້ຳຊຶ່ງໄປສຳ ຫລວດ
 ບ່ອນເຮັດວຽກກັບມາແລ້ວ ປະກາດວ່າບ່າຍສອງໂມງ ໃຫ້
 ລົງມືຂຸດເຫມືອງໄດ້ ແທນທີ່ຈະແມ່ນສາມໂມງຕາມປົກ

ກະຕິ ທັງນີ້ກໍເພາະຕອນເຊົ້າເຮົາເສຍເວລາຫລາຍແລ້ວ.

ພວກເຮົາກິນເຂົ້າງາຍແລ້ວ ຖ້າເວລາຮອດບ່າຍສອງ
ໂມງກໍພາກັນແບກຈົກແບກຊ້ວນ ບ່າງມຸ່ງໜ້າໄປສູ່ບ່ອນ
ຂຸດເໝືອງ. ໜ້າດິນແຫ້ງແລ້ວເປັນສ່ວນຫລາຍ ແຕ່ບ່ອນ
ຫລຸບກໍບັງມີນ້ຳຫຼັງຢູ່ເປັນບາງບ່ອນ ການຂຸດເໝືອງເລີ້ມ
ຂຶ້ນອກຢ່າງພິດພັນ, ມີການຈົມເສຍດາຍທີ່ເວລາຜ່ານໄປ
ດັ່ງກ່າວເຄິ່ງມື້ໄດ້ບໍ່ໄດ້ເຮັດວຽກ ຈົມວ່າບໍ່ລິມາດດິນ ທີ່ຂຸດ
ຈະຕ້ອງຫລຸດ ລະດັບຄາດໝາຍ ທີ່ໄດ້ກະໄວ້ ແຕ່ລະມື້.
ເອອບພຽງດີສະເໜີຂຶ້ນວ່າ ມັນໜ່ວຍພວກເຮົາຄວນເຮັດ
ວຽກຮອດ ໗ ໂມງແລງແທນທີ່ຈະແມ່ນ ໖ ໂມງຕາມປົກ
ກະຕິແຕ່ກໍມີສຽງຄັດຄ້ານ ເພາະຈະເປັນການລະເມີດ ການ
ຈັດຕັ້ງ, ຂຶ້ນເທິງວາງລະບຽບໄວ້ແນວໃດ ກໍຄວນປະຕິບັດ
ຕາມ. ການອອກແຮງງານເປັນໄປດ້ວຍດີ, ມີຄວາມສາມັກ
ຄີຮັກແພງ ບໍ່ມີການໜັງກັນຫລື ເຮັດຂໍ້ເບະໃນໜ່ວຍພວກ
ເຮົາ. ເຖິງເວລາເລີກພວກເຮົາ ແຕ່ລະຄົນເກັບກຳເຄື່ອງໄມ້
ເຄື່ອງມືປະຈຳຕົວແລ້ວບ່າງນຳຫລັງກັນຄືນສູ່ບ່ອນພັກ.

ສາມມື້ຕິດຕໍ່ກັນ ການຂຸດເໝືອງເປັນໄປຕາມປົກກະ
ຕິ, ບາງເທື່ອມີຝົນຕົກລົງມາແຕ່ກໍບໍ່ແຮງ ເຖິງຂຶ້ນຕ້ອງ

ເຊົາເຮັດວຽກ, ຕົກມາພໍ່ຊຸ່ມເປັນໃຫ້ພວກເຮົາຫາບຮ້ອນ. ໜ່ວຍພວກເຮົາຂຸດເໝືອງໄດ້ເລິກສອງແມັດ ອີກ ຊູ່ ຊັງ ຕີແມັດກໍຮອດລະດັບທີ່ກຳນົດໄວ້. ບໍລິມາດດິນທີ່ຂຸດ ສະ ເລ່ງແຕ່ລະຄົນໄດ້ເຖິງ ໑.໒໐ ແມັດກ້ອນຕໍ່ມື້. ຕໍ່ໄປອາດຈະ ຫລຸດລົງເພາະຄວາມເລິກເຮັດໃຫ້ຂົນດິນຂຶ້ນຊ້າ.

ເອອບພຽງດີ ອ່ອນແຮງລົງແນ່ເຊັ່ນດຽວກັບຜູ້ອື່ນທົ່ວ ໄປແຕ່ກໍມີຄວາມເວົ້າປຸກໃຈອ້າຍນ້ອງ ໃຫ້ເບີກບານຫ້າວ ຫ້າຍຢູ່. ໜ່ວຍພວກເຮົາບໍ່ມີໃຜເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວຍ ແຕ່ຄວາມ ອ່ອນເປັ້ງເພງແຮງກໍປະກົດໃຫ້ເຫັນເປັນທຳມະດາ.

" ບຸກບິນບໍ່ຖອຍ ໃຜຊິເປັນນ້ອງເຂີບຂອງເອອບ, ມີ ນ້ອງສາວຢູ່ບ້ານຕັ້ງສອງຄົນພຸ້ນໄດ! " ເອອບພຽງດີວ່າ.

" ເຮັດໃດຊິຄູ່ກັນ ເປັນບ່າວຢູ່ນີ້ຕັ້ງຫລາຍຄົນ " ຂ້ອບ ສິນຂັນ.

" ເອີ! ຫລາຍບ່າວກໍຄ່ອຍໆແກ້ໄຂໄປ, ບອກຈາກ ນ້ອງສາວແລ້ວກໍຍັງມີພີ່ນ້ອງຍັງເປັນແສ້ເປັນສາວ ຢູ່ຕັ້ງ ຫລາຍຄົນ "

ພວກອ້າຍບ່າວພາກັນຫົວຍິ້ມ ເຖິງຈະບໍ່ສ້າງຄວາມ ຫວັງໄວ້ແຕ່ຄຳເວົ້າຂອງລາວກໍເຮັດໃຫ້ຫົວໃຈຊຸ່ມຊື່ນໄປໄດ້.

ແລະ ການຂຸດເໝືອງກໍດຳເນີນໄປຢ່າງບໍ່ທັດຖອບ. ມັນທັງ
ເມື່ອບທັງມ່ວນ ທັງຮ້ອນສັບສົນປົນກັນໄປ.

ຕອນແລງມາ, ເວລາເລີ່ມເຂົ້າສູ່ພາເຂົ້າ ສັງເກດເບິ່ງ
ເອ້ອບພຽງດີມີໄບໜ້າບໍ່ສົດຊຸນ, ບໍ່ຊ່າງເວົ້າຊ່າງລົມຄືທຸກ
ມື້ທຳມາ ລາວຈົກເອົາເຂົ້າມາປັ້ນ ແລະ ກ່ອນຈະຈາ
ລົງຖ້ວຍອາຫານລາວກໍເວົ້າຂຶ້ນວ່າ :

" ຂ້າວບໍ່ດີ, ມີຈິດໝາຍມາວ່າລຸກເຈັບ ໃຫ້ກັບບ້ານ
ດ່ວນວ່າຊຸນ "

ລາວເວົ້າສຽງເຕ້ອບໆ ແຕ່ທັນໃດນັ້ນຄົງບໍ່ອອກໄດ້ວ່າ
ບໍ່ເໝາະສົມທີ່ ຈະບອກຂ້າວບໍ່ດີເວລາໜຸ່ມພວມຊືກິນເຂົ້າ
ລາວຈຶ່ງເວົ້າເຮັດສຽງເປັນທຳມະດາຂຶ້ນວ່າ: " ຄົງບໍ່ມີ
ຫຍັງໜັກດອກ ເພາະລຸກຜູ້ນີ້ເຄີຍເຈັບຢູ່ເລື້ອຍໆ, ເປັນໄອ
ແລ້ວກໍໄຂ້ໄຕຮ້ອນປານໄຟ ບໍ່ດົນກໍເຊົາດອກ "

ລາວເວົ້າວ່າ ທາງຈັດຕັ້ງດີກລົງໃຫ້ກັບເມືອເບິ່ງລຸກ
ແລະ ຈະເມືອພ້ອມລົດໄປຕະຫລາດໃນມື້ອັນເຊົ້າ ພວກ
ເຮົາຈົມເສງດາບທີ່ລາວຈະຈາກໄປໄດ້ບໍ່ໄດ້ຊົມພົນສຳເລັດ
ບໍ່ສຸດທ້າຍທີ່ລາວ ໄດ້ອອກເທື່ອເທື່ອແຮງ ຮ່ວມກັນຂຸດກັບ
ມາ. ພາເຂົ້າພວກເຮົາສື່ເຫງົາໆ ບໍ່ຄືທຸກມື້ທຳມາ.

ເອ້ອບພຽງດີກ່າວຂໍໃຫ້ທ່ານ ທີ່ເຮັດໃຫ້ບັນຫາກາດ ປ່ຽນໄປ. ພວກເຮົາສະແດງຄວາມເຫັນໃຈ ແລະ ວ່າຄວາມເຈັບໄຂ້ ບ່ອນເກີດຂຶ້ນໄດ້ສະເໝີ. ອັນນັ້ນເກີດຂຶ້ນ ກັບລູກຂອງ ເອ້ອບ, ກ່ອນຈະເປັນບ່ອນອື່ງໃຫ້ແກ່ທາງອື່ນ ເອ້ອບກໍຕ້ອງ ເປັນບ່ອນອື່ງໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຢ່າງຫລີກບໍ່ໄດ້.

ມື້ຕໍ່ມາ ພວກເຮົາກໍເຮັດວຽກ ໂດຍບໍ່ມີເອ້ອບພຽງດີ, ລາວຂຶ້ນລົດໄປພ້ອມກັບພວກໄປຕະຫລາດແຕ່ບາມໃດບໍ່ຮູ້ ເພາະພວກເຮົາກໍອອກສູ່ບ່ອນຂຸດເຫມືອງແຕ່ ໕ ໂມງເຊົ້າ ຍັງມືດຊຸ້ມລ້າວຢູ່. ຫມູ່ເຮົາໃຜໆກໍຈົມຫາລາວ, ຫລຽວເຫັນ ກະແຕະ ທີ່ລາວເຄີຍຫາມເປັນປະຈຳກໍໄດ້ແຕ່ໄອ້ອ່າວຫາ ແລະ ຄິດຢາກໃຫ້ລາວກັບຄືນມາອີກໄວໆ. ລາວຈາກໄປ ພວກເຮົາຮູ້ສຶກວ່າ ມີສ່ວນໃດສ່ວນຫນຶ່ງໃນຮ່າງກາຍຫລຸດ ຫາຍໄປແລະເປັນກະວັງກະເວຕະຫລອດມື ຄືກັບວ່າສະມາ ຊິກໃນຄອບຄົວໄດ້ສູນຫາຍໄປ ເຫລືອໄວ້ແຕ່ຄວາມອາໄລອາ ວອນແລະເປັນຫວ່າງຫາ.

ດຶກນາມທ່າສອງ ພວກເຮົາດົນນອນຕາມເວລາ ແລະ ອອກສູ່ບ່ອນເຮັດວຽກກ່ອນ ໕ ໂມງເລັກນ້ອຍ, ເກືອບທຸກມື້ ທີ່ຂອບນາຮອດບ່ອນຂຸດດິນມັກຈະເຫັນ ເອ້ອບພຽງດີມາ

ຮອດກ່ອນສະເຫມີໆ ແຕ່ມັກຄົນວ່ານັ້ນບໍ່ເຫັນແມ່ນແຕ່
 ເງົາຂອງລາວ. ພວກເຮົາດຳເນີນວຽກງານຕາມປົກກະຕິ,
 ບຸກບິນບໍ່ຖອບ, ບໍ່ມີເອ້ອບພຽງດີພວກເຮົາກໍບັງມີ ບາງໄພ
 ສອນ ນ້ອງສາວຜູ້ຍິງື່ນ. ໄພສອນກໍບໍ່ແມ່ນຈະນ້ອຍໜ້າ
 ເອ້ອບພຽງດີ ໃນການເປັນກຳລັງຊຸກຍູ້ຈິດໃຈ ຜູ້ຊາບ ທັງ
 ຫລາຍໃນໜ່ວຍຂອງພວກເຮົາ ໃຫ້ມ່ວນຊື່ນດ່ຽວການອອກ
 ແຮງງານ. ບາງບັງເປັນໂສດເປັນສາວ, ຜູ້ບ່າວຜູ້ໂດເບິ່ງ
 ຂ້າມນາງໄປກໍແມ່ນວ່າບໍ່ມີຕາເຖິງ ຫລືຕາງຸດເຮັດຊຶ່ງ.

" ຜູ້ບ່າວຢູ່ໃນໜ່ວຍພວກເຮົານີ້ ມີຜູ້ໂດພໍ້ຕ້ອງຕາ
 ຕ້ອງໃຈແນ່ນໍ້, ໄພສອນ? " ສະຫາຍບຸນທອງເອ້ອບຂຶ້ນແກມ
 ຕະຫລົກ.

" ກໍມີແທ້ລະບໍ່! ພວມເລືອກຢູ່ໃນໃຈນີ້ແຫລະ, ບັງບໍ່
 ທັນຕົກລົງເທື່ອຕາບໂດເຫມືອງນ້ຳຫມບໍ່ແລ້ວ, ຈົ່ມຄາຖາ
 ດູຫມັ່ນໆໄວ້ເນີ " . ບາງຕອບແບບມີລຸ່ມລາຍຈົນພວກເຮົາ
 ໄດ້ຫວັງຂຶ້ນ.

ເວົ້າແລ້ວວ່ານາງໄພສອນກໍບໍ່ນ້ອຍໜ້າ.

" ດຽວນີ້ຕ້ອງຕາຫມິດທາກຄົນ ຖ້າເບິ່ງຕອບສຳຫລວດ
 ບໍ່ສຸດທ້າຍ ບາດນັ້ນລະຊຶ່ງມີຜູ້ຕ້ອງຕາພິເສດ " ບາງເວົ້າ

ດີ.

" ເອ ! ເຮົາກໍຊືດຸຫມັ້ນພິເສດ " ບ່າວລາບຫນຶ່ງຂຶ້ນ

ສຽງ.

ແລ້ວພວກເຮົາກໍມ່ວນໄປກັບການຂຸດດິນ, ບາງເທື່ອກໍລົມເອອບພຽງດີໄປ. ມັນຟ້າແດດຫລາຍ ພໍຮອດ ໙ ໂມງກໍຮ້ອນເອົາ, ພວກເຮົາເຫືອບໍ່ອບເຫືອບໍ່ງາມເຄີຍ, ຂຸດດິນໄປເວົ້າລົມກັນໄປເປັນບາງຄັ້ງບາງຄາວ. ກ່ອນ ໑໐ ໂມງ, ລົດທີ່ໄປຕະຫລາດກໍກັບຕ່າວຄືນມາ ກ່ອນຈະກາຍບ່ອນຂຸດເຫມືອງ ລົດໄດ້ຢຸດ ແລະ ມີແມ່ຍິງຜູ້ຫນຶ່ງລົງ, ຍິງຜູ້ນັ້ນຢ່າງມຸ່ງໜ້າມາທາງຫນ່ວຍພວກເຮົາ. ບິດຫນຶ່ງສະຫາຍໃນຫນ່ວຍພວກເຮົາທ້ວງຂຶ້ນ:

" ເອອບພຽງດີກັບມາແລ້ວ ! ຫນ້າບ່າງມາຫນ້ ! "

ສາຍຕາພວກເຮົາເບິ່ງໄປໃນຈຸດດຽວ. ແມ່ຍິງຜູ້ນັ້ນບ່າງໄກ້ເຂົ້າມາເລອບໆ ແລ້ວເທກຄິນກໍເຫັນແກ້ງເອກະພາບກັນວ່າ ນັ້ນແມ່ນເອອບພຽງດີອີ່ຫລີ. ລາວກ້ວກມີໃສ່ພວກເຮົາອີກມື້ຫນຶ່ງຈັບຫວ່າງສິ່ງຂອງບາງຢ່າງ, ເມື່ອມາຮອດໄກ້ໆຈຶ່ງຮູ້ວ່າແມ່ນຫມາກກ້ວຍ. ເອອບບິມຫົວມາ ແລະ ຖືກຕ້ອນຮັບຢ່າງກະຕືລືລົ້ນຈາກພວກເຮົາ. ມີການທັກທາຍ

ກັບບໍ່ຈັກສຽງໃຜຕໍ່ສຽງໃຜຈົນຜູ້ມາຮອດໃຫມ່ບໍ່ຊ່າງຊິຕອບ.
 ໃບທໍ່ ສຸດເອອບກໍເວົ້າຂຶ້ນວ່າ: " ລຸກຊາຍຫລ້າ ເປັນໄຂ້ດີ
 ແລ້ວແດ່ວານນີ້ ບໍ່ມີຫຍັງຫນ້າວັດກ ເອອບກໍເລີຍກັບມາ,
 ຄິດຮອດນ້ຳຫມເອົາແທ້ເອົາວ່າ " ເວົ້າແລ້ວເອອບ ກໍຢາຍ
 ກ້ວຍໃຫ້ພວກເຈົ້າທຸກຄົນ.

" ບໍ່ຄິດຈັກຫນ້ອບວ່າເອອບຊິກັບມາອີກ ເພາະບັງ
 ແດ່ສອງມືທ່ານນີ້ ມີທ່ານສາມກໍຈະໄດ້ພາກັນເມື່ອຫມິດແລ້ວ"
 ບາງໄພສອນເວົ້າຂຶ້ນ.

" ໂທ! ຈິດໃຈຂອງເອອບບັງຢູ່ນ້ຳຫມພີ້, ຄິດຮອດ
 ຄິດເຫັນຫນ້າ ພວກເຈົ້າທຸກຄົນ, ບໍ່ໃຫ້ມາບໍ່ໄດ້ແຫລ້ວ "
 ລາວວ່າ.

" ສະພາບງຽບເຫງົາທ່ານສຸດດອນເອອບບໍ່ຢູ່ " ສະ
 ຫາຍຫນຶ່ງເວົ້າຂຶ້ນ.

" ກ້ອນຫນຶ່ງກໍງຽບເຫງົາ " ອີກສະຫາຍຫນຶ່ງເວົ້າ
 ຕະຫລົກ.

" ແທ້ຫວະ? ເອອບມາແລ້ວ ກ້ອນຫນຶ່ງມັນຊິເບີກ
 ບານບໍ່ ? "

" ກໍລອງເບິ່ງ, ເອົາເຫລັກເຂົ້າຄວາຍສັບ ຮັບຮອງວ່າ

ມັນຕ້ອງອອກແສງມາບາງ ດ້ວຍຄວາມມ່ວນຊື່ນ " ສະ
ຫາບສຸກັນເວົ້າປອກ.

ແລ້ວພວກເຮົາ ກໍພ້ອມກັນຫົວທັງໆທີ່ເຫ້ອບັງບັອບ
ຕາມແກ້ມຕາມຄາງຢູ່. ບຶດຫນຶ່ງຕໍ່ມາກໍເຖິງ ເວລາເລີກ
ເພາະ ໑໐ ໂມງແລ້ວ.

ຄາບເຂົ້າສວາຍມັນ ຄັກເປັນພິເສດກ່ວາທຸກມື້ ເພາະ
ເອອບພຽງດີມີອາຫານແຊບໆ ມາແຕ່ບ້ານ. ລາວເອົາ
ແຈ່ວບອງມາຕົ້ມ ມີຂົວຫນໍ່ໄມ້, ສົ້ມກຸ້ງ ແລະ ປົ່ນປາຢ້າງ.
ບອກຈາກເອົາມາກິນ ໃບພາເຂົ້າ ຂອງຫນ່ວຍພວກເຮົາ
ແລ້ວ, ລາວບັງແບ່ງຂົວຫນໍ່ໄມ້ໃຫ້ຫນ່ວຍຢູ່ໄກ້ຫນ້າກິນນໍາ,
ເຫັນເຂົາເຈົ້າສະແດງຄວາມດີໃຈ ແລະ ຂອບໃຈຢ່າງຍິ່ງ.
ພວກເຮົາກິນເຂົ້າ ດ້ວຍຄວາມແຊບນິວ ໃຜໆກໍບັນແຍ້ມ
ແຈ່ມໃສ ແລະ ກິນເອົາກິນເອົາປານວ່າຫົວມາໄດ້ຫລາຍມື້
ຫລາຍວັນແລ້ວ.

" ກິນໃຫ້ອຸ່ມໆ ເນີພວກນ້ອງ. ເອອບເມື່ອບ້ານມີຫນຶ່ງ
ກໍສ່ວຍໂອກາດກິນບັກຫລາຍໆ, ກິນເພື່ອໃຫ້ມີແຮງບຸກນໍາ
ທຸມ " ເອອບເວົ້າ.

" ຢ້ານແລ້ວກ່ອນກໍານົດຢູ່ເອອບມາບຸກຊ່ອຍແນວນີ້ "

" ຂ້ອບຂ້ອງ.

" ຢາກໃຫ້ເປັນແນວນັ້ນລະ ຕອນບ່າຍມື້ນີ້ ບຸກໂລດ ແຫລ້ວ " ເອອບວ່າ.

ພວກເຮົາເລົ່າເລື່ອງຕອນລາວບໍ່ຢູ່ໃຫ້ລາວພັງ ແລະ ວ່າບາງໄພສອນກໍຈະມີແນວພິເສດ ຈາກໃຈມອບໃຫ້ໃບຜູ້ ຫນຶ່ງໃນບັນສາຫລວດສຸດທ້າຍວ່າດັ່ງນັ້ນ. ພວກເຮົາເວົ້າ ຢອກໃບກັນຢ່າງສະຫນິດສະຫນິມຈົນຮອດເລິກພາເຂົ້າ.

ຕອນບ່າຍເວລາ ມີ ໂມງ ພວກເຮົາອອກສູ່ບ່ອນຂຸດ ເໝືອງທ່າມກາງແສງແດດກ້າ. ຫລຽວແຕ່ໄກຈະເຫັນອາບ ແດດເປັນບິບບັບ. ຫລາຍຄົນຈົມວ່າຮ້ອນ ປານຫົວຊີແຕກ. ເອອບພຽງດີກຽມນ້ຳໃສ່ບິດົງມາ (ກະໂລ່ງນ້ຳມັນເກົ່າ). ບາງໄພສອນກໍມີບິດົງນ້ອຍໃສ່ນ້ຳເຕັມ, ກະກັບວ່າຈະພໍ ກິນສຳລັບຕອນບ່າຍມື້ນີ້. ສະຫາຍສຸກັນໄປດັດເອົາພິດໄມ້ ມາຕັ້ມເພື່ອສຽບປັກໄວ້ເຮັດຮົ່ມຂຽວພໍແກ້ຄວາມຮ້ອນສ່ວນ ໃດສ່ວນຫນຶ່ງ. ຂ້ອບເອົາຜ້າຂາວມ້າ ປົກຫົວແລ້ວສູບ ໜວກໃສ່ຕົ້ມອີກເພື່ອປ້ອງກັນແສງແດດເຜົາ. ພວກເຮົາ ລົງມືເຮັດວຽກດ້ວຍຈິດໃຈທຸ່ນທຸ່ງ. ຮ່າງກາຍທົ່ສູ້ທົ່ມຕໍ່ ວຽກຫນັກຫນາ ມາໄດ້ຫລາຍມື້ແລ້ວ ບັນບັດນັກລຽ ເຄີຍ

ແລ້ວ ແລະ ບໍ່ເມື່ອງ່າຍ, ບໍ່ປວດຫລັງປວດເອວຄິດອນມາ
 ທຳອິດ. ການຂຸດທາງເລິກນັ້ນ ໄດ້ຕາມລະດັບທີ່ກຳນົດ
 ແລ້ວບັດນີ້ ມີແຕ່ຂຸດເຈັບໃຫ້ເປັນຂອບເຫມືອງ, ສອງຄົນ
 ຂຸດສອງຄົນຊ້ວນ, ສອງຄົນຫາມແຕະຂຶ້ນ ໄປໄວ້ຂອບ
 ເຫມືອງ ແລະ ສື່ຄົນຫາມແຕ່ຂອບເຫມືອງເອົາດິນໄປຖອກ
 ມາເຖິງຕອນນີ້ການຂຸດດິນກໍຕ້ອງໄດ້ລະມັດລະວັງ ຖ້າຂຸດ
 ລົງເລິກໄພດ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ທ້ອງເຫມືອງ ໂກນພິດລະດັບ,
 ເຮົາຕ້ອງໄດ້ແນມເບິ່ງທ້ອງເຫມືອງ ຂອງຫນ່ວຍອື່ນແລ້ວ
 ຄິດໄລ່ໃສ່ກັນ ແລະ ແປງໄປນຳ. ເອ້ອບພຽງດີມັກໄປປືນຢູ່
 ໄລຍະຫ່າງໆ ແລ້ວຄິດໄລ່ດ້ວຍສາຍຕາ ໂດຍສົມທຽບໃສ່
 ພາກສ່ວນອື່ນແລ້ວກໍມາແບະນຳ ພວກເຮົາວ່າບ່ອນໃດມັນ
 ຫລຸບມັນໂບນ, ຄວບຂຸດລົງອີກປະມານຈັກຊັງຕີແມັດ.
 ພວກເຮົາຂຸດແລ້ວກໍຖາກໃຫ້ຮາບພຽງ, ຕ້ອງໃຊ້ຄວາມ
 ພຽນພະຍາຍາມ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫລາຍກ່ວາການຂຸດລົງ
 ທາງເລິກ.

ການຖາກໃຫ້ຖືກລະດັບ ແລະ ຮາບພຽງດີນີ້ ພວກ
 ເຮົາມອບໃຫ້ສະຫາຍທອງສຸກຮັບພິດ ຊອບເພາະລາວເປັນ
 ຄົນໃຈທຸ່ນທ່ຽງ, ລາວບໍ່ປາກ ກໍມີຫນ້າໃສ່ແຕ່ດິນ ທ່າທາງ

ເຄິ່ງຂຶ້ນ. ດົນໆລາວກໍເອົາຫລັງມືເຊັດເທື່ອອອກຈາກຫນ້າ
 ດາເທື່ອຫນຶ່ງ. ເຮັດວຽກທ່າມກາງ ແສງແດດກ້າແນວນີ້
 ພວກເຮົາມັກໄອ້ອ່າວຫາສາຍຝົນ, ແຕ່ຖ້າວ່າຝົກຕົກລົງ
 ມາດົນມື້ນ ບ່າງພະລາດ ພວກເຮົາກໍໄອ້ອ່າວຫາແດດ,
 ພວກເຮົາຮູ້ດີວ່າທ່າມະຊາດ ບໍ່ມັກເຂົ້າຂ້າງຄົນອ່ອນແອ.
 ດັ່ງນັ້ນພວກເຮົາຈຶ່ງຢືນສັກບໍ່ທ່າມະຊາດ ບໍ່ວ່າມັນຈະຮ້ອນ
 ຫລືຫນາວ, ແດດຫລືຝົນ.

ຫມິດຕອນບ່າຍ ການເຈັບຂອບເຫມືອງກໍແລ້ວໄປສ່ວນ
 ໃດສ່ວນຫນຶ່ງ, ພວກເຮົາໂລ່ງໃຈເພາະໄກ້ຈະສຳເລັດເຂົ້າ
 ໄປເລື້ອຍໆ.

ມື້ຕໍ່ມາພວກເຮົາບຸກ ແຕ່ເຊົ້າຕາມເຄີຍ, ຜູ້ໃດກໍຂະ
 ຫຍັນຂັນແຂງເພາະຈະໃຫ້ສຳເລັດລົງໃນມື້ນີ້, ເຖິງບາມ
 ພັກຜ່ອນກໍບໍ່ມີຜູ້ໃດຢາດ ມີແຕ່ເວລາກິນນ້ຳເທົ່ານັ້ນຢາດແນ່
 ຫນ້ອຍຫນຶ່ງ ແລ້ວກໍຕົນໂຕລົງມືເຮັດຕໍ່ໄປ. ຕອນບ່າຍພວກ
 ເຮົາລົງມືເຮັດກ່ອນເວລາເຄິ່ງຊົ່ວໂມງ. ຂອບເຫມືອງເບື້ອງ
 ຫນຶ່ງສຳເລັດໄປແຕ່ຕອນເຊົ້າພຸ້ນ ແລະ ອີກເບື້ອງຫນຶ່ງກໍ
 ສຳເລັດໄປເກືອບເຄິ່ງແລ້ວ. ເວລາ ວີ ໂມງປາຍ ນາຍຊ່າງ
 ສຳຫລວດລະດັບໄດ້ຜ່ານມາ ພວກເຮົາຮຽກຮ້ອງຂໍຄຳແນະ

ນ້ຳ ແລະ ຂໍໃຫ້ເພິ່ນເບິ່ງສ່ວນທີ່ເຮັດສຳເລັດໄປແລ້ວວ່າໄດ້
 ຕາມລະດັບທີ່ກຳນົດແລ້ວຫລືບໍ່? ນາຍຊ່າງເອົາກ້ອງສ່ອງ
 ໄປຕັ້ງໄວ້ໄກສົມຄວນແລ້ວສ່ອງເບິ່ງ ຕໍ່ມາກໍມາບອກວ່າໄດ້
 ຕາມລະດັບແລ້ວ ສ່ວນພົບບັນດາອາຊີດລົງອີກປະມານ ໕
 ຊັງຕີແມັດກໍພໍ. ພວກເຮົາເວົ້າກັນວ່າທ່ານພົບບັນດາເລິກພໍ
 ນັບອາດເບິ່ງຈາກດິນທີ່ເຮົາຂຽນບັນເທອນລົງໄປຖິ້ມ, ຖ້າ
 ວ່າຊ່ວຍເອົາດິນ ທີ່ຕົກລົງໄປນັ້ນອອກ ກໍເປັນອັນວ່າໄດ້
 ມາດຕະຖານແລ້ວ. ພວກເຮົາສຸມໃສ່ການຂຽນການຖາກ
 ຂອບເຫມືອງຈົນເຖິງ ໕ ໂມງຈົງສຳເລັດ, ເວລາເຫລືອນັ້ນ
 ກໍແມ່ນຂົນດິນອອກຈາກພົບແລ້ວແປງໃຫ້ມັນຊຸ ແລະ ຮາບ
 ພຽງດີ. ມີສອງສະຫາຍຊ່ວຍດິນຢູ່ພົບແລ້ວສົ່ງໃຫ້ຫມູ່ທີ່
 ຄອບຢູ່ຂອບເຫມືອງ, ພວກຢູ່ຂອບເຫມືອງກໍສົ່ງຕໍ່ໃຫ້ຜູ້ທີ່
 ຂົນເອົາໄປຖອກນອກ.

ຄາວຫນຶ່ງນາງໄພສອນ ຊຶ່ງເປັນຄູ່ຫາມແຕະກັບເອອບ
 ພຽງດີນັ້ນປະກາດວ່າ: " ຄົນຜູ້ທີ່ຂອບວ່າຕ້ອງຕາເປັນພິ
 ເສດນັ້ນ ບໍ່ດົນແຈ້ງແລ້ວ... "

" ແມ່ນໃຜ? ແມ່ນໃຜ? " ຫລາຍສຽງຖາມຂຶ້ນ.
 " ກະແມ່ນເອອບພຽງດີນີ້ເດ ! " ນາງຕອບກ່ອນຈະ

ຫາມດິນໄປຖອກເປັນຖ້ຽວສຸດທ້າຍ. ມີສຽງໂອ້ ! ດິດຕາມ
ດ້ວຍສຽງຫົວອົບໆຂອງພວກຜູ້ຊາຍເຮົາ.

" ຄັນຊຸບໃຜແນ່ຊື່ບໍ່ວ່າເອອບພຽງດີເດັ່ນພິເສດຫລືຝັງ
ໃຈເປັນພິເສດ " ນາງໄພສອນເວົ້າແບບມີຫລ່ຽມລາຍ.

ພວກເຮົາຜູ້ຊາຍ ຖືກແຫຍບໍ່ຈົນຢູ່ຈ້ອງພ້ອງກັບທີ່ ໄດ້
ແຕ່ຫົວຢູ່ໃນຄໍ.

" ນ້ອງໄພສອນນີ້ເລິກຂະໜາດ ສ່ຳໄທເຮົາເຈົ້າຂ້ອຍ
ນີ້ບໍ່ທັນລາວດອກ " ບ່າວລາຍຫນຶ່ງຈົມອອກມາ. ຖືກເວົ້າ
ແຫຍບໍ່ໃສ່ແບບນີ້ ນາງກໍອ່ອນສຽງລົງ.

" ກະບໍ່ວ່າດອກ... ນ້ອງບໍ່ເລິກບໍ່ແລບອີຫຍັງດອກ
ເວົ້າໄປຕາມຄວາມເປັນຈິງນີ້ແລ້ວ "

" ເອົາຈັງຊຸສາ, ນ້ອງໄພສອນເປັນຜູ້ທີ່ຝັງເລິກເປັນພິ
ເສດຢູ່ໃນຫົວໃຈຂອງພວກເຮົາ, ໄດຍສະເພາະພວກຜູ້ບ່າວ
ໃນຫນ່ວຍເຮົາ ນີ້ຈະບໍ່ມີ ມີລຸ້ນນ້ອງ ໄພສອນ ຈັກເທື່ອ "

" ເອອບພຽງດີເວົ້າແບບຕັດສິນ. ທຸກໆ ຄົນພໍໃຈແລ້ວສຽງ
ຫົວກໍພົດສະຫນັບຂັນ.

" ນ້ອງໄພສອນເວົ້າແບບນີ້ບໍ່ຖືກແຫລ້ວ ! ເຮັດໃຫ້
ພວກຜູ້ຊາຍ, ໄດຍສະເພາະແມ່ນບັນດາອ້າຍບ່າວຢູ່ຫນ້າ

ຜິດຫວັງຫມິດ " ເອ້ອບພຽງດີວິພາກວິຈານຫລັງຈາກ
ກັບມາແຕ່ຖອກດິນ.

ເປັນອັນວ່າໜ່ວຍ ພວກເຮົາ ຂຸດເໝືອງ ສຳເລັດລົງ,
ເປັນການສຳເລັດກ່ອນເວລາກຳນົດໜຶ່ງ, ມັດມາອັນເປັນ
ມີສຸດທ້າຍມີການອອກແຮງງານແຕ່ເຄິ່ງມື້ແມ່ນປະຊຸມສະ
ຫລຸບຜົນງານ. ພວກເຮົາເອົາເວລາຕອນເຊົ້າໄປຊ່ວຍໜ່ວຍ
ອື່ນທັງບໍ່ທັນແລ້ວ ແລະ ສ້າງໄດ້ຄວາມລ້ຽງແກ່ວນສາມັກ
ຄີດມອກ.

ພິທີສະຫລຸບຜົນງານ ມີທັງຄວາມຕື່ນເຕັ້ນ, ມີທັງ
ຄວາມໃຈຫາຍສັບປົນກັນໄປ. ໃຈຫາຍກໍເພາະພວກເຮົາ
ຊິໄດ້ຈາກກັນໄປ, ຫ່າງເຫີນກັນໄປຫລັງຈາກ ທີ່ໃຊ້ຊີວິດ
ຮ່ວມກັນຊຶ່ງມີທັງຄວາມເມື່ອຍຄວາມມ່ວນ ຄວາມຮັກແພງ
ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ.

ທາກຄົນພໍໃຈທີ່ໄດ້ເຮັດວຽກເພື່ອສ່ວນລວມ ແລະ ພນ
ໃຈທີ່ໄດ້ຝາກບ້າເຫຼືອນ້ຳແຮງໄວ້ ເປັນອະນຸສອນຢູ່ທີ່ນີ້ ເຖິງ
ແມ່ນວ່າການຂຸດຮ່ອງເໝືອງ ຈະບໍ່ທັນສຳເລັດຢ່າງສົມບູນ
ກໍຕາມ. ຂຸດຕໍ່ໄປຫາກຈະເຮັດໜ້າທີ່ສຸດຂຸດກັນ, ບາງທີ
ພວກເຮົາໃນຊຸດນີ້ ອາດຈະມີບຸ້ນໄດ້ກັບຄືນມາ ອີກກໍເປັນໄດ້

ແລະ ພວກເຮົາກໍຍິນດີທີ່ຈະເຮັດສໍາເລັດໜ້າທີ່ຕາມຄວາມ
ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງພັກ ແລະ ລັດ

ຕາມການເປີດເຜີຍຂອງຄະນະຊຸມນໍາ ໜ່ວຍພວກເຮົາ
ຢູ່ໃນອັນດັບສາມ ໃນການຂຸດຄົ້ນ ທີ່ໄດ້ບໍລິມາດ ຫລາຍ.
ໜ່ວຍທີ່ໜຶ່ງ ແລະ ທີ່ສອງສໍາເລັດກ່ອນພວກເຮົາເຄິ່ງມື້
ແລ້ວໄປຂຸດຊ່ອຍໜ່ວຍອື່ນ ບໍລິມາດຈຶ່ງລົບກາຍ ຂອງ
ໜ່ວຍພວກເຮົາ. ຜ່ານການສະຫລຸບຜົນງານພວກເຮົາ
ຕ່າງກໍຈັບມື້ກັນ ສະແດງຄວາມຍິນດີ ທັງພາຍໃນໜ່ວຍ
ແລະ ກັບໜ່ວຍອື່ນໆ. ເບິ່ງໃຜກໍມີໃບໜ້າຍິ້ມແຍ້ມແຈ່ມ
ໃສ, ບັນຍາກາດສະໜິດສະໜົມເປັນກັນເອງ. ຄໍາມື້ນັ້ນ
ພວກເຮົາລໍາວົງສາມັກຄີຈົນເດີກດົນຈຶ່ງເລີກລາກັນ.

ເຊົ້າມື້ ໃໝ່ພວກເຮົາແຕ່ງເອົາເຄື່ອງຂອງແລ້ວໄປນັ່ງຢູ່
ເດີນຊຸມນຸມເພື່ອຄອບຖ້າລົດ, ເອອບພຽງດີໄດ້ເຂົ້າຈັບມື້ບັກ
ໃຫຍ່ມາບິປັນພວກເຮົາກິນຜູ້ລະຄໍາສອງຄໍາ. ລາວວ່າເຫັນ
ເຂົາໜຽວເຫລືອແຕ່ແລງວານນີ້ ເລີຍຂໍນໍາເອອບລ້ຽງມາ
ຈັດການຈີ່ແຕ່ເຊົ້າ ໄວ້ກິນອຸ່ນທ້ອງເພາະມື້ນັ້ນບໍ່ມີລາຍການ
ກິນເຂົ້າປຽກຄືທຸກເຊົ້າທີ່ມີການອອກແຮງງານ.

" ພົບກັນອີກໃນຊຸດຕ່ຳໆໄປເນີ, ກ່ວາຮ້ອງເໝືອງຈະ

ແລ້ວກໍຄືຊື່ໄດ້ມາອີກຫລາຍຊຸດຢູ່ດອກ " ເອ້ອບພຽງດີເວົ້າ.

" ຕົກລົງ ຄັນຖ້າໄດ້ຢູ່ ໜ່ວຍດຽວກັນອີກແຮ່ງຊື່ຄັກ
ຫລາຍ " ຂ້ອບວ່າແລ້ວອ່ວາຍໄປຫານາງໄພສອນແລ້ວ
ທັກທາຍ " ວ່າຈັ່ງໃດ ? ".

" ກະຈັ່ງຊັບແຫລ້ວ... " ບາງຕອບພໍແລ້ວໄປເພາະ
ຄາຫຍ້າເຂົ້າຈີ່. " ຖ້າວ່າພວກອ້າຍເອ້ອບມາອີກ ນ້ອງກໍ
ຈະມາອີກ " .

ພວກເຮົານັ່ງລົມກັນໄປມາບໍ່ດົນລົດຂົນກຳມະກອນຊຸດ
ທີສາມກໍມາຮອດ. ມີສຽງໄຮສຽງຮ້ອງຖາມກັນລະຫວ່າງຜູ້
ມາໃໝ່ກັບຜູ້ຊື່ກັບບ້ານແປ້ນອີກກະທົກ. ເມື່ອພວກມາໃໝ່
ລົງລົດໝົດພວກເຮົາກໍຂຶ້ນໄປແທນ ຫລັງຈາກໄດ້ຈັບມືສັ່ງ
ລາກັນແລ້ວ, ລົດສີຄັນອັ່ງແຫນ້ນໄປດ້ວຍກຳມະກອນພວກ
ເຮົາ, ຕໍ່ມາຂະບວນລົດກໍເຄື່ອນອອກໄປເທື່ອລະຄັນ. ຂ້ອບ
ກ້ວກມີໃສ່ເອ້ອບພຽງດີທີ່ ຂໍລົດຄັນນ້ຳຫລັງ, ລາວກ້ວກມີ
ຕອບ, ທຸກໆຄົນພວກເຮົາກ້ວກມີໃສ່ກັນໃນຂະນະທີ່ລົດຂະ
ບອກຄອກຄອນໄປຕາມທາງທີ່ດູດໃໝ່, ບາງເທື່ອພວກ
ເຮົາກໍເຊຖ້າກັນເພາະຈັ່ງບໍ່ຢູ່, ເມື່ອດັ່ງທ່າໄດ້ໃໝ່ບໍ່ດົນກໍເຊ
ອີກ, ລົດຫງ່ຽງໄປເບື້ອງຊ້າຍແລ້ວກໍຫງ່ຽງໄປເບື້ອງຂາວ,

ບາງເທື່ອຜູ້ຂັບກໍປຽບຫ້າມ ຢ່າງກະທັນຫັນຈົນ ພວກເຮົາ
 ຫົວດວນໄປທາງໜ້າ ດຳກັນເປັນອີກກະທົກ ແລ້ວສຽງໄຮ
 ສຽງຮ້ອງກໍດັງຂຶ້ນພົດສະໜັບ ກ່ວາລົດຈະຮອດທາງລ່ຽມ
 ດີກໍເຈັບເສັ້ນເຈັບອັນເອັນຫລາຍເດີບ,

ເມື່ອຮອດທາງດີ ລົດກໍແລ່ນໄວ ພາພວກເຮົາໄປບໍລິ
 ເວນສ້າງຝາຍນ້ຳຫມໄປວັງໆ, ຂ້ອບຄິດຢູ່ໃນໃຈວ່າ ຊຸດ
 ໜ້າຈະສະໜັກໄປຝາຍນ້ຳຫມອີກ ເພື່ອປະກອບສ່ວນຂຸດ
 ເໝືອງ, ເພື່ອພົບພໍ້ກັບໝູ່ເກົ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເອ້ອບ
 ພຽງດີ./.

ມຸມມັນແພງ

* ບາງເພົາພົບກັບບັນຫາ ທີ່ຕັດສິນໃຈບາກ, ໃຈ
 ໜຶ່ງຢາກໃຫ້ລູກມີໂມງມັດແຂນ, ໃຈໜຶ່ງຊ້າພັດຄິດເສງ
 ດາບຂັບເງິນອັນແປ້ນມຸມມໍລະດົກ ທີ່ດົກທອດມາແຕ່ເຊັ່ນປູ່
 ບໍ່າດາບາຍເພາະຈະຫາບໍ່ໄດ້ອີກແລ້ວ. ຮັກລູກກໍ່ປານຮັກ
 ໜ່ວຍດາ, ຂັບເງິນກໍ່ແປ້ນສົມບັດຕ່ອນດຽວ ແລະ ຕ່ອນສຸດ
 ທ້າຍ, ບາງລັງເລໃຈທີ່ຈະເອົາມັນໄປຂາບເພື່ອເອົາເງິນມາ
 ຊື້ໂມງໃຫ້ລູກຊຶ່ງ ຈະເດີນທາງໄປສຶກສາ ໃນຕ່າງປະເທດ.

ບາງເອົາມືລຸບໆ ຄ່າໆ ຂັບເງິນໄປມາດ້ວຍຈິດໃຈເລື່ອນ
 ລອບ ສາຍດາຈັບປູ່ຮູບຜົວທີ່ແຂວນປູ່ຝາ. ຄ່າພາ; ເຈົ້າ
 ຮູບ, ໄດ້ເສງຊີວິດໄປແລ້ວເມື່ອແປດປີກ່ອນ ໂດຍປະຖົມ
 ບາງກັບລູກສາມຄົນໃຫ້ປະເຊີນກັບໂລກຕາມລ່າພັງ. ສົມ
 ບັດຄ່າສູງຄອບຄົວມີປູ່ ໃນຂະນະນີ້ກໍ່ຂັບເງິນໜ່ວຍນີ້ເອງ.
 ຄາວແຕ່ງດອງລູກສາວກົກ ກໍ່ແມ່ນຂັບເງິນ ໜ່ວຍນີ້ທີ່ໃຊ້

ເຮັດພາຂ້ວນ ແລະ ກ່ອນໜ້ານັ້ນ ຫລາຍສິບປີມັນຖືກໃຊ້
ເຮັດພາຂ້ວນບາສີ ແລະ ພາຂ້ວນແຕ່ງດອງ ຂອງພໍ່ແມ່
ແລະ ບາດພີ່ນ້ອງຫລາຍລາຍດ້ວຍກັນ.

ບາງແນມເບິ່ງໃບໜ້າຜົວໃນຮູບດົນໆ ແລະ ປະກົດຄື
ວ່າດວງຕາຄູ່ນັ້ນມີຊີວິດ ແລະ ພວມເວົ້າຄວາມໃນໃຈອອກ
ມາຊຶ່ງຫຼຸຂອງບາງປະກົດໄດ້ບິນວ່າ: " ບໍ່ຈົນຕາແຈອີຫລີ
ຢ່າຂາຍມູນມໍລະດົກກິນເບີ " ບາງຫລົບສາຍຕາແລ້ວ
ເບິ່ງໄປອ້ອມຫ້ອງຢ່າງບໍ່ມີຈຸດໝາຍ.

ບາງກັບເຂົາແຕ່ງດອງຮ່ວມຊີວິດນຳກັນໄດ້ສິບປີ ແລະ
ມີລູກນຳກັນສາມຄົນ ເຂົາມີອາຊີບຂັບລົດບັນທຸກໃຫ້ບໍລິ
ສັດແຫ່ງໜຶ່ງ, ເຖິງຈະເປັນກຳມະກອນມີລາຍໄດ້ໜ້ອຍ
ແຕ່ເຂົາກໍ່ພະຍາຍາມໝູນໃຊ້ ຄວາມສາມາດຂອງຕົນເພື່ອ
ຫາລ້ຽງຄອບຄົວໄດ້ຍເອົາ ເວລາຍາມຫວ່າງ ໄປຮັບຈ້າງ
ແປງລົດໃຫ້ຜູ້ອື່ນໆ. ເຂົາເປັນຄົນຂະຫຍັນໝັ້ນພຽນ, ເອົາ
ວຽກເອົາການ, ມັກກິນເຫລົ້າແຕ່ກໍ່ບໍ່ເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວໄດ້ຮັບ
ຄວາມເດືອດຮ້ອນໄປບ້ອນ. ເຂົາຮັກລູກຮັກແມງ ແລະ ບອມ
ເສງສະລະຄວາມສຸກ ຂອງຕົນເອງ ເພື່ອຄວາມສຸກຂອງ
ຄອບຄົວ ເຊັ່ນວັນອາທິດພັກຈາກວຽກການ ຢູ່ນຳບໍລິສັດ

ເຂົາກໍໄປເຊົ່າລົດຕັກຊີແລ່ນຮັບຄົນໄດຍສານ ເພື່ອຫາລາຍ
ໄດ້ພິເສດມາໃຫ້ຄອບຄົວ.

ເຂົາເຄີຍເວົ້າກັບແມງວ່າ ມູນມໍລະດົກນັ້ນແປ້ນຂອງມີ
ຄ່າບໍ່ສະເພາະ ແຕ່ໃນຕົວຂອງມັນທໍ່ນັ້ນ ແຕ່ບັງມີຄ່າທາງ
ດ້ານຈິດໃຈຊຶ່ງຄ່າອັນຫລັງນີ້ ຈະບໍ່ມີອັນໃດມາທົດແທນໄດ້
ຖ້າແມ່ນມູນອັນນັ້ນຫາກສູນເສງໄປ. ດັ່ງນັ້ນເຮົາຄວນຫວງ
ແທນໄວ້ຈົນເທົ່າຜອງໃດ ໃຫ້ແປ້ນສົມບັດ ສືບຕໍ່ໄປຮອດຊົ່ວ
ລຸກຫລານເຫລັ້ນຫລ້ອນ.

ໃນຊີວິດຂອງຄຳພາ ສິ່ງທີ່ເຂົາຄຽດຊຶ່ງທີ່ສຸດກໍຄືການ
ລັກເອົາວັດຖຸບູຮານ ເຊັ່ນພະພຸດທະຮູບ, ເຄື່ອງແກະສະ
ຫລັກອັນເກົ່າແກ່ສິ່ງອອກໄປຂາຍຕ່າງປະເທດ. ເຂົາຈະ
ຈົມວ່າດ້ວຍຄວາມຂົ່ມຂື່ນຢູ່ໃນໃຈ ເມື່ອໄດ້ຍິນຂ່າວມີການ
ລັກຕັດເອົາສຽງຫລື ລັກເອົາໝົດອົງພະພຸດທະຮູບຈາກ
ວັດຕ່າງໆ ຊຶ່ງເຄີຍໄດ້ຍິນແປ້ນຂ່າວເລື້ອຍໆ ໃນຄາວກ່ອນ.
ເຂົາຈະຄຽດແຄ້ນແທນອົງການ ຫລືສຳນັກງານທີ່ຮັບຜິດ
ຊອບໃນເລື່ອງບູຮານວັດຖຸ ເໝືອນກັບວ່າເຂົາເອງ ແປ້ນເຈົ້າ
ຂອງໄດຍກົງໃນຊັບສົມບັດ ທີ່ສູນຫາຍໄປເຫລົ່ານັ້ນ. ແຕ່
ຄົນທີ່ມີອຸດົມຄະຕິເໝືອນຄຳພາກໍມີໜ້ອຍ, ຕົວເຂົາເອງ

ອາບຸກຸບັງຕໍາບໍ່ທັນຮອດ ໔໐ ປີກໍມາດ່ວນດາບ ພັດພາກ
ຈາກລຸກແມງໄປບ້ອນແປ້ນໄຂ້ມາລາເລງ. ເຂົາໄດ້ດິດພະບາດ
ໃນເວລາ ທີ່ຂັບລົດເດີນທາງ ໄປຕ່າງແຂວງ ຊຶ່ງຫລາຍ
ເທື່ອຫລາຍທິດ້ອງໄດ້ນອນກາງດົງກາງປ່າ. ເຂົາລ້ຽມປ່ວຍ
ຢູ່ຫລາຍມື້ ແລະ ໄປຕາຍຢູ່ໃນໂຮງພະບາບານ.

ບາງຄົດເຖິງຄາວຫລັງ, ຄິດອາໄລຫາພົວຊຶ່ງບໍ່ມີວັນ
ທີ່ຈະຫວນກັບມາຫາອີກ ແລ້ວກໍນໍ້າຕາລໍ່ເບົ້າ.

ຕອນຝົວດາບໃຫມ່ໆ ນັ້ນຄອບຄົວຂອງນາງກໍພົບກັບ
ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານການເງິນ. ທິນກໍອອນຫນຶ່ງທີ່
ທາງບໍລິສັດຊ່ວຍນັ້ນ ກໍໄດ້ພຽງແຕ່ມາເຮັດບຸນ ປົງສົບ,
ຫວິດຈານນັ້ນ ຄອບຄົວຂອງນາງ ກໍຢູ່ໃນ ສະພາບຂາດໆ
ເຂີນໆ. ບາງຄົດຕໍ່ຂັ້ນເງິນຫນ່ວຍດັ່ງກ່າວ, ຄິດຈະເອົາ
ມັນໄປຂາຍແຕ່ເມື່ອມາຄິດເຫັນຝົວທີ່ນາງຮັກ ແລະ ນັບຖື,
ຝົວຊຶ່ງເຄີຍບອກເດືອນໃຫ້ຮັກສາມູນມໍລະດົກໄວ້, ບາງກໍ
ຈິ່ງຫັກຫ້າມໃຈແລ້ວກໍຕັດສິນໃຈຜ່ານຜ່າອຸປະສັກໂດຍສຸມ
ສະຕິປັນບາຫາລ້ຽງກັບຄອບຄົວດ້ວຍທຸກວິທີທີ່ນາງຈະພໍ
ເຮັດໄດ້ ຄືເຮັດເຂົ້າເດືອນສົ່ງໃຫ້ຄອບຄົວ ຂ້າລາຊະການທີ່
ບໍ່ມີຂໍສະດວກໃນການຄົວກິນດ້ວຍຕົນເອງ.

ບາງປະກອບວຽກການ ລ້ຽງເຂົ້າເດືອນ ຂ້າລາຊະການ
 ບໍ່ຕິດຕໍ່ກັບເປັນເວລາຫລາຍປີ. ເອົາອາຊີບນີ້ລ້ຽງລູກທັງ
 ສາມຄົນຈົນໃຫຍ່ກ້າຫນ້າບບານ ຈົນມາຮອດລະບອບໃໝ່
 ບາງຈິ່ງໄດ້ປ່ຽນອາຊີບໂດຍ ຫັນມາລ້ຽງເປັດລ້ຽງໄກ່ ແລະ
 ລ້ຽງກະຕ່າຍ, ອາໄສເງິນຂາຍກະຕ່າຍ ແລະ ຂາຍໄຂ່ເປັດ
 ໄຂ່ໄກ່ ບາງກໍສາມາດຜ່ານຜ່າຄາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານ
 ເສດຖະກິດໄປໄດ້ ແລະ ມີເຄື່ອງຢູ່ຂອງກິນລ້ຽງລູກເປັນປະ
 ຈຳທຸກມື້ບໍ່ໄດ້ຂາດເຂີນ. ແຕ່ການຈະຊຸ້ໂມງຫນ່ວຍຫນຶ່ງ
 ໃຫ້ລູກນັ້ນ ມັນກໍເປັນເລື່ອງໃຫຍ່ ສຳລັບບາງເພາະລາຄາ
 ມັນແພງເກີນກ່ວາຄົນຖານະສຳບາງຈະຊຸ້ໄດ້ ຖ້າບໍ່ໄປຢືມ
 ຫລືເອົາສິ່ງຂອງທີ່ມີຄ່າໄປຈຳສາກ່ອນ.

ພາຍໃນເຮືອນງຽບສະຫງົດ, ປ່ອງຢ້ຽມດ້ານເຫນືອໄຂ
 ອ້າໄວ້ປ່ອຍໃຫ້ແສງສະຫວ່າງຜ່ານເຂົ້າມາ. ຢູ່ຊູ່ປ່ອງຢ້ຽມ
 ມີໂຕະຫນ່ວຍຫນຶ່ງ ຊຶ່ງເຮັດດ້ວຍໄມ້ ແປ້ນແກ້ດສິບຄ້າ.
 ເທິງໂຕະມີປຶ້ມ ປ່ອງກັນໄວ້ຢ່າງເປັນລະບຽບ ແລະ ອຸປະ
 ກອນການຂຽນອັນໆ. ນັ້ນແມ່ນໂຕະຂອງດວງສິນ ລູກຊາຍ
 ຂອງບາງ ຊຶ່ງຮຽນຈົບຊັ້ນອຸດົມປິນີ ແລະ ຈະໄດ້ໄປຮຽນຕໍ່
 ຂັ້ນມະຫາວິທະຍາໄລ ໃນປະເທດສັງຄົມນິຍົມອ້າຍນ້ອງທີ່

ທະວີບເອີຣົບຕາເວັນອອກ. ດວງສິນບໍ່ຢູ່ເຮືອນ ເຂົ້າໄປເຂົ້າ
 ສູບບໍາລຸງເພື່ອກຽມຕົວເດີນທາງ ພ້ອມກັບໝູ່ຈາກຫລາຍ
 ໂຮງຮຽນດ້ວຍກັນ. ເຂົ້າເປັນລູກຊາຍດຽວຂອງບາງ ແລະ
 ເປັນລູກຜູ້ທີ່ສອງ.

ດວງສິນມີຫລາຍຢ່າງທີ່ຄົພໍ ເຊັ່ນໜ້າດາ ແລະ ນິດ
 ໄສໃຈຄໍ ຊ່າງລົມ ແລະ ມັກເຮັດນັ້ນເຮັດນີ້ ທີ່ເປັນເຄື່ອງໃຊ້
 ພາຍໃນເຮືອນ. ເມື່ອຜົວຕາຍ ບາງເພົາກໍເພີ່ມຄວາມຮັກ
 ແພງຖະນຸຖະໜອມ ລູກຊາຍຂັ້ນຫລາຍຕໍ່ ປານກັບວ່າ
 ຄວາມຮັກ ທີ່ບາງເຄີຍມອບໃຫ້ຜົວນັ້ນ ໄດ້ມາໂຮມໃສ່ດວງ
 ສິນທັງໝົດ. ບາງລຽງລູກດ້ວຍຄວາມພາກພຽນ, ອົບຮົມ
 ສັ່ງສອນດ້ວຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່, ລູກທຸກຄົນ ປະດິບັດຕົນ
 ເປັນຄົນດີ. ຜູ້ທີ່ແຕ່ງດອງອອກເຮືອນໄປສ້າງເປັນຄອບຄົວ
 ໃຫມ່ກໍຫມັ້ນມາປາມແມ່ເລອບໆ, ຊີວິດພາຍ ໃນຄອບຄົວ
 ມີຄວາມສະຫງົບສຸກ, ບໍ່ມີເລື່ອງເດືອດຮ້ອນອັນໃດ, ແຕ່ວັນ
 ເວລາທີ່ ລູກຊາຍຈະຈາກໄປຕ່າງປະເທດ ກໍຫຍັບໄກ້ເຂົ້າ
 ມາເລອບໆ. ບາງບໍ່ຢາກຄິດເລີຍ ເພາະຫົວໃຈມັ້ນຕົກ
 ຫວ່າໆ. ດົນມືກໍສັບໆ.

ແນວໂຕຫນຶ່ງ ມາເພື່ອຢູ່ຂ້າງບາງ ບາງເທື່ອມັກທຳ

ລາບຄວາມງຽບດ້ວຍການຮ້ອງສຽງ " ແນວໆ " ຄ່ອຍໆ
 ເບິ່ງ, ບາງເທື່ອມັນເອົາເລັບຄູດຂັ້ນເງິນທຳນາງຈັບຢູ່ໃນມື
 ຈົນນາງຕ້ອງໄດ້ໄລ່ມັນອອກໄປ, ບໍ່ດົນມັນກໍກັບມາອີກ, ມັນ
 ເປັນສັດຮູ້ຄວາມ, ສະຫລາດ ຊຶ່ງວາລີ ລູກສາວຫລ້າຮັກ
 ມັນເປັນພິເສດ. ມັນຄຸບຫນູເກ່ງ ແລະ ມັກປອກກັບວາລີ
 ສະເຫມີ. ບາງເທື່ອການປອກກັນກໍ່ມ້ວນທ້າຍດ້ວຍການ
 ຜິດແຂກັນ ໂດຍແນວເປັນຝ່າຍຖືກຕີຈົນຮ້ອງສຽງດັງແສບ
 ຫ.

ຂ້າງຝາໃກ້ໆປ່ອງຢ້ຽມ ມີຂັນຫມາກວາງຢູ່ ແປະກັນ
 ຫນ້ນມີປາແຫ້ງ ຊຶ່ງລູກສາວກົກ ເອົາມາໃຫ້ຫວ່າງເຊົ້ານີ້.
 ແນວໂຕນັ້ນມັກໄປໃກ້ໆຫ່ປາແຫ້ງ ແຕ່ນາງເພົາຮ້ອງໃສ່
 ມັນກໍບໍ່ກ້າເຮັດຫຍັງ.

ນາງຈັບເອົາຂັນເງິນໄປມ້ຽນໄວ້ ແລ້ວບ່າງໄປທີ່ປ່ອງ
 ຢ້ຽມ, ແນວໂຕນັ້ນກໍ່ບ່າງເພື່ອແຄ່ງເພື່ອຂາໄປນຳ. ນາງຈັບ
 ເອົາແວ່ນນ້ອຍທີ່ວາງຢູ່ໂຕະລູກຊາບມາແບງເບິ່ງ, ດວງ
 ດາຄູ່ນັ້ນມີຮ້ອງຮອບຂອງນ້ຳດາ. ນາງບໍ່ງາມແຕ່ກໍ່ບໍ່ຂີ້ຮ້າຍ
 ເຖິງວ່າອາຍຸຢ່າງເຂົ້າ ໔໐ ແລ້ວ, ທ່າທາງວ່ອງໄວສົມກັບ
 ເປັນຜູ້ທີ່ລ້ຽງລູກຈົນ. ຫຍໍ້ ກ້າຫນ້າບານທັງໆ ທີ່ບໍ່ມີຜົວຫາ

ຊ່ອຍ. ບາງເຄີຍຄິດຫາການແຕ່ງດອງໃໝ່ຄືກັນ, ແຕ່ມາ
 ຮືບດອງເບິ່ງເຖິງຊາຍຜູ້ເໝາະສົມ, ຜູ້ທີ່ຈະເຂົ້າໃຈກັນໄດ້,
 ຜູ້ທີ່ຈະຮັກລູກ ແລະ ບໍ່ແປ້ນໄພແກ່ລູກຂອງບາງຊຶ່ງມີແມ່
 ບິ່ງຕັ້ງສອງຄົນ ແຕ່ບາງກໍແນມບໍ່ເຫັນຜູ້ໃດ, ຫລືບາງທີ
 ອາດແປ້ນເພາະ ບາງບໍ່ໄດ້ ເສາະສະແຫວງຫາກໍແປ້ນໄດ້
 ຫາກພຽງແຕ່ຄິດຊຶ່ງ.

ບາງເອົາແພມົນມາຊັບໆທີ່ຮົມດາ, ວາງແວ່ນລົງໄວ້
 ແລ້ວເບິ່ງໄປທັນອກປ່ອງປ້ຽມ. ຄອກກະຕ່າຍລຽນກັນແປ້ນ
 ແຖວຢູ່ແຄມຮົ້ວ, ມີກະຕ່າຍ 60 ໂຕ ໂດຍບໍ່ນັບໂຕນ້ອຍທີ່
 ເກີດໃໝ່ຈາກສາມແມ່ ແມ່ລະ ໒0-໓0 ໂຕ. ໃກ້ໆຫນ້າມີຄອກ
 ເປັດຊຶ່ງມີເປັດທັງໝົດ 56 ໂຕ. ຈຳນວນໜຶ່ງພວມລອບ
 ຫລິ້ນຢູ່ສະນ້ຳຂ້າງເຮືອນ. ສາມແມ່ລູກ ຊ່ອຍກັນລ້ຽງກະ
 ຕ່າຍ ແລະ ເປັດເຫລົ່ານີ້. ຕົ້ນເຊົ້າມາບາງວາລີ ເກືອເປັດ,
 ດວງສິນເກັບຫຍ້າໃຫ້ກະຕ່າຍ ສ່ວນແມ່ນັ້ນເຮັດວຽກເຮືອນ
 ຊາຍ ແລະ ແຕ່ງຢູ່ຄົວກິນໄວ້ຖ້າລູກ ຕໍ່ຈາກນັ້ນກໍລົງໄປ
 ເບິ່ງແຍງສວນຜັກ.

ບາງແນມເບິ່ງໜານຜັກບັ້ງເຫັນຫຍ້າ ຂຶ້ນຮິກຫລາຍ
 ແລ້ວ. ຜັກບັ້ງເຫລົ່ານີ້ແມ່ນປູກໄວ້ເພື່ອລ້ຽງກະຕ່າຍແປ້ນ

ສ່ວນໃຫຍ່, ບາງເທື່ອບາງກໍເກັບເອົາມາກິນ. ບາງຖ້າບ
 ເສືອແລ້ວລົງເຮືອນບ່າງໄປເອົາສຽມຢູ່ກ້ອງລ່າງແລ້ວກໍເລີບ
 ໄປຫາໜານຜັກບັ້ງ ຈັດການຫລັກຫຍ້າ ດ້ວຍຄວາມເອົາ
 ໃຈໃສ່, ຫຍ້າບາງດັບທີ່ຫລັກບາກນາງກໍເອົາສຽມສັບແລ້ວ
 ກໍຄຸນດິນໃສ່ບ່ອນ ທີ່ນັບແພງ. ທັງໝົດມີຜັກບັ້ງຢູ່ສິບ
 ໜານ ບໍ່ນັບສ່ວນທີ່ປຸກໄວ້ແຄມສະຊິງເປັດແຫວບກິນເປັນ
 ປະຈຳທາກມີ.

ແສງແດດຮ້ອນຂົນ ເລືອບໆ, ບາງເຮັດວຽກງານຢູ່ບູ້
 ດງວ ເທື່ອບໍ່ອບຕາມໃບໜ້າ ແລະ ຄາງ, ທາງໃຈກໍຄິດ
 ຫາເລື່ອງທີ່ລູກຊາບຈະໄປຮຽນຕໍ່ທີ່ຕ່າງປະເທດ, ຄິດຫາ
 ໂມງໃສ່ແຂນໃຫ້ລູກ, ຄິດໃສ່ຂັບເງິນໜ່ວຍນັບແລ້ວ ກໍຄິດ
 ຮອດຄຳເວົ້າຂອງຜົວ ທີ່ໃຫ້ຮັກສາມູນມໍລະດົກໄວ້. ບາງ
 ເຫັນວ່າແນວຄິດຂອງຜົວມີສ່ວນຖືກ. ເພາະມີຫລາຍຄົນ
 ເອົາເຄື່ອງເກົ່າຂອງແກ່ທີ່ເປັນມູນມໍລະດົກໄປຂາຍຫລືເອົາ
 ໄປຈຳແຕ່ແລ້ວກໍບໍ່ສາມາດໄປໄຖ່ຄົນຫລືຊື້ໃໝ່ໄດ້, ມີແຕ່
 ເອົາອັນໃໝ່ໄປຂາຍ ຫລືເອົາໄປຈຳດ້ວຍລາຄາຖືກ ຕໍ່ມອີກ
 ແລ້ວ ເຄື່ອງມູນມໍລະດົກເຫລົ່ານັ້ນກໍໝົດໄປ ກາຍເປັນຄົນ
 ບໍ່ມີພັນຖານໜັບຄົງ.

ການຫລີກຫຍ້າສໍາເລັດໄປສາມໜາບ ບາງກໍຂົນຈາກ
 ສວນຜັກ ແລະ ໄດ້ເກັບເອົາ ຜັກບັ້ງສ່ວນໜຶ່ງເມື່ອນໍາເພື່ອ
 ແຕ່ງອາຫານສຸ່ລຸກກິນ. ຕໍ່ມາບໍ່ດົນບາງວາລີກໍກັບມາແຕ່
 ໂຮງຮຽນ.

ມື້ລຸນມາ ເວລາ ຫຼ ໂມງເຊົ້າ ບາງເພົາໄປສໍານັກຕາ
 ແສງ ເພື່ອຂໍຊື້ ຫົວອາຫານ ມາໃຫ້ເປັດໄກ່. ມີຄົນຈໍາບວນ
 ໜຶ່ງມາອ້າງອຸ່ຢູ່ກ່ອນແລ້ວທໍາຫ້ອງ ຊຶ່ງຕິດກັບຫ້ອງສະ
 ຫະກອນ, ມີສຽງເວົ້າໄສ້ເຫລັກກັບເປັນວົນໆ, ບາງເພົາເຂົ້າ
 ໄປໄກ້ໆ ກໍເຫັນພາບອັນຂັດເຄື່ອງຕາ ບໍ່ມີຄືເຄື່ອງເງິນເຊັ່ນ
 ຂັນເງິນໄອເງິນຢູ່ໃນສະພາບບູບບັ້ງວບິດ: ບໍ່ມີຮ່ອງຮອບ
 ຂອງຄວາມງາມເຫລືອຢູ່. ມັນຄືກັນກັບກະປອງນົມເປົ່າທີ່
 ຖືກທຸບຕິດ້ວຍໄມ້ຄ້ອນໜັກໆ ຫລາຍສິບບາດໂດຍບຸກຄົນ
 ທີ່ມີອາລົມແຄ້ນເຄື່ອງ

ປະຊາຊົນຜູ້ມາຊື້ເຄື່ອງສະຫະກອນ ເມື່ອໄດ້ມາເຫັນ
 ພາບດັ່ງກ່າວກໍພາກັນສຸ່ຖາມພະນັກງານສໍານັກຕາ ແສງ
 ຈຶ່ງໄດ້ຮັບຄໍາຊື້ແຈງວ່າ ແມ່ນສິ່ງຂອງທີ່ບິດໄດ້ຈາກພໍ່ຄ້າ
 ທີ່ພວມຈະນໍາຂ້າມຟາກໄປຂາຍຝັ່ງໄທ, ແຕ່ກອງຫລອນ
 ຕິດຕາມຈັບໄດ້ຂະນະຂົນລົງເຮືອຕອນຂ້ອນຊື້ແຈງຄົນນີ້. ຜູ້

ຖືກຈັບເປັນພໍ່ຄ້າຈາກຝັ່ງໄທຄົນຫນຶ່ງ ກັບເຈົ້າຂອງເຮືອ
ອີກຄົນຫນຶ່ງ. ທັງສອງເວົ້າວ່າການທີ່ທຸບດີຂອງເຫລົ່ານີ້
ກໍເພື່ອໃຫ້ຂົນໄປໄດ້ງ່າຍ ແລະ ໄດ້ຈຳນວນຫລາຍ.

ມີສຽງວິພາກວິຈານກັບໄປຕ່າງໆບາງວ່າ:

" ບ້ານເມືອງເອີບ, ອັນເປັນຈັງຊຸມັນບໍ່ສົມຄວນເອົາໂອ
ເອົາຂັນໄປຂາຍແທ້ໆໄດ! "

" ສະມິວນ... ຂ້ອຍກໍຄິດວ່າຊື່ເອົາໂອເງິນໄປຂາຍຢູ່ "

" ພໍ່ຄ້າຫນ້າເລືອດມັນຊືດຽມມີຊຸບບໍ່ ມັນເອົາແຕ່ຜົນ
ປະໂຫຍດສ່ວນຕົວເປັນໃຫຍ່ "

ບາງເພົາເບິ່ງດ້ວຍອາການສະຫງົບ ເພາະພາບທີ່
ເຫັນມັນແທງເຖິງໃຈດໍາຂອງບາງ. ບາງນຶກເຫັນພາບຂັນ
ເງິນແຕ່ລະຫນ່ວຍ ກ່ອນທີ່ມັນຈະຖືກທຸບດີ, ມັນດັ່ງສະ
ຫງ່າຢູ່ໃນຕໍ່ແກ້ວ ຫລືວາງຢ່າງຖະນຸຖະຫນອມຢູ່ໃນຫົບ,
ດັ່ງເດີນຢູ່ເທິງພາຂັ້ວນ, ແລ້ວຕໍ່ມາເຈົ້າຂອງໄດ້ຂາຍມັນ
ໄປ. ມັນກໍເປັນເລື່ອງທໍາມະດາທີ່ມັນປ່ຽນຈາກຜູ້ຫນຶ່ງໄປ
ເປັນສົມບັດຂອງອີກຜູ້ຫນຶ່ງ, ແຕ່ເມື່ອມາຄິດວ່າເວລາປ່ຽນ
ຈາກເຈົ້າຂອງເດີມແລ້ວມັນຖືກນໍາໄປທຸບຈົນບຸບບັ້ງວແລ້ວ
ສົ່ງໄປຂາຍຝັ່ງໄທ ບາງກໍຮູ້ສຶກເສຍດາຍ ຄືຈັ່ງວ່າອັນບຸບ

ບ້ຽວວາງອ້ອມລ້ອມຢູ່ຫນ້າ ແມ່ນຂັ້ນເງິນມໍລະດົກຂອງດົນ
ຫນ່ວຍນັ້ນ. ບັງຄິດບາງກໍບັງໃຈຫາຍໃຈສັ່ນ ຄືຈັ່ງວ່າໄດ້
ເຮັດເຄື່ອງແກ້ວຂອງສູນຫລຸດມືແຕກທາຍລາຍ.

ບາງດິດຕໍ່ກັບພະນັກງານສະຫະກອນ ຖ້າຢູ່ເທິງເດີບ
ຕໍ່ມາກໍຖືກຮ້ອງໄປເສຍເງິນ ແລະ ໄປຮັບເອົາຫົວອາຫານຢູ່
ອົກບ່ອນຫນຶ່ງແລ້ວກໍກັບຄືນບ້ານ ພາບຂອງຂັ້ນເງິນທີ່
ຖືກທຸບຈົນບູບບ້ຽວ ໄດ້ດິດແຫນ້ນຢູ່ໃນຫ່ວງນິກຂອງບາງ
ບໍ່ເລືອນລາງຈາງຫາຍໄປງ່າຍ.

ຕອນແລງຂອງມືລຽວກັນນີ້ ດວງສິນອອກຈາກສູນບໍາ
ລຸງມາຢາມບ້ານ. ຜູ້ເປັນແມ່ໄດ້ເລົ່າເຫດການທີ່ໄດ້ໄປເຫັນ
ຢູ່ສຳນັກງານຕາແສງນັ້ນສູ່ລູກຟັງ. ດວງສິນ ຟັງ ດ້ວຍ
ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ສະແດງຄວາມເສຍໃຈຕໍ່ການເສຍຫາຍ
ອັນເກີດຈາກນ້ຳມືຂອງພໍ່ຄ້າເຖືອນທີ່ສ້າງຄວາມຈົບຫາຍ
ໃຫ້ແກ່ສິນລະປະ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງ
ຊາດ.

ຜູ້ເປັນແມ່ເວົ້າຕອນຫນຶ່ງວ່າ :

"ແມ່ຮັກລູກ ຢາກໃຫ້ລູກມີ ໂມງໃສ່ແຂບ ເພາະລູກກໍ
ໃຫຍ່ເປັນບ່າວແລ້ວ, ທັງລູກເອງກໍຊິໄດ້ໄປຮຽນ ຕ່າງ ປະ

ເທດ ຢ່າງຫນ້ອຍແມ່ກໍປາກໃຫ້ລູກມີໂມງໃສ່ແຂນຄືຫມູ່,
ແມ່ຄິດເລື່ອງນີ້ມາໄດ້ຫລາຍມື້ແລ້ວ ແຕ່ກໍຈົນໃຈເລີຍຄິດ
ວ່າຈະເອົາຂັບເງິນເຮົາໄປຂາຍ..."

" ບໍ່ແຫລ້ວແນ່ ! ບໍ່ຂາຍຂັບເງິນຂອງເຮົາເດັດຂາດ.
ບໍ່ມີໂມງໃສ່ລູກກໍບໍ່ເປັນຫຍັງດອກ. ເວລາໄປ ຢູ່ຕ່າງ ປະ
ເທດແລ້ວລູກຊື້ພະຍາບາມທ້ອນເງິນໄວ້ ບໍ່ພໍທໍ່ໃດເດືອນກໍ
ຄົງຊື້ໄດ້ພໍຊື້ໂມງເປັນແນ່, ແມ່ບໍ່ຕ້ອງຄິດຫລາຍ, ເວລາໃດ
ທີ່ລູກບັງມີສອງມືສອງຕີນຢູ່ ບໍ່ຈໍາເປັນຊື້ໃຫ້ແມ່ເດືອນຮ້ອນ
ບໍ່ອອນ ເຊື່ອຫມັ້ນຕໍ່ລູກເທາະແນ່..."

ສອງແມ່ລູກຈ້ອງເບິ່ງຫນ້າກັນ, ມືດໄປຊົ່ວຂະນະໜຶ່ງ,
ນ້ຳຕາຂອງຜູ້ເປັນແມ່ກໍຊຸມອອກມາຫລໍ່ເບົ້າ, ມັນເປັນນ້ຳ
ຕາແຫ່ງຄວາມຕົນຕົນໃຈ.

ຈຳປາໜ້າບ້ານ

* ຄົງໜຶ່ງ ຢູ່ແຄມຖະໜົນຕໍ່ໜ້າບ້ານຂ້ອຍມີດັບ
 ຂາມຫວານ, ມັນແຜ່ກົງກ້ານເປັນຮົ່ມເປັນສະບາຍ. ໃຜກາຍ
 ໄປກາຍມາກໍແວ່ເຊົາ ຍາມແດດຮ້ອນອົບເອົາ. ຂ້ອຍເອງ
 ເປັນຜູ້ປຸກເມື່ອຫລາຍປີມາແລ້ວ, ທຳອິດມັນຢູ່ໃນຮົ່ວ ແຕ່
 ຕໍ່ມາທາງການໂຍທາໄດ້ມາດັດແປງ ແລະຂະຫຍາຍທາງ
 ອອກ, ຂ້ອຍໄດ້ຫຍັບຮົ່ວບ້ານເຂົ້າ ດັບຂາມເລີຍຕົກໄປຢູ່
 ບອກຮົ່ວບ່ອນທາງຄົນບ່າງ.

ຂ້ອຍຊົມຊົມນຳໝາກຂາມດັບນີ້ ເພາະໜ່ວຍ ມັນ
 ແຊບດີ, ທັງໃບກໍເປັນພຸ່ມຂງວງາມ ເປັນດັບໄມ້ປະດັບ
 ເພີ່ມຄວາມມີຊີວິດຊີວາໃຫ້ແກ່ບໍລິເວນໜ້າບ້ານ. ຢ່າງ
 ເຂົ້າໜ້າຝົນ ມັນເປັນດອກສີແສດບານເຮືອງເຮືອ ແລະ
 ຫລິ້ນລົງເປັນແງ່ລະດາດຕາມພື້ນດິນ, ຕໍ່ມາບໍ່ດົນກໍເປັນ
 ໜ່ວຍນ້ອຍໆ ຊຶ່ງຊາບລາບຢູ່ຕາມບອດສູງ, ຕາມກົງ
 ຕາມງ່າ, ໃຜກາຍໄປກາຍມາກໍແຫງນເບິ່ງ ດ້ວຍຄວາມ

ອອນຊອນ.

ນອກຈາກຄົນກາຍທາງ ທີ່ແວ່ຊັບຮົມດັບ ຂາມ ແລ້ວ
 ບັງມີນ້ອງນ້ອຍນັກຮຽນຈຳນວນຫນຶ່ງ ພາກັນມາແວ່ເຊົາ
 ຄອງຖ້າພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງມາຮັບເອົາຫລັງຈາກເລີກ
 ໂຮງຮຽນຊຶ່ງຢູ່ບໍລິເວນໄກ່ໆນີ້. ບັນດາເຊົາວະຊົນເຫລົ່ານີ້ຢູ່
 ໃນເຄື່ອງແບບນັກຮຽນ ຫນ້າຕາສົດໃສ ພວມເປັນຕາຮັກ
 ເປັນຕາແພງ, ບາງພ່ອງນັ່ງບາງພ່ອງປິ່ນຫລືແລ່ນໄລ່
 ປອກກັນ. ມັນເປັນພາບທີ່ປະທັບໃຈຍາມທີ່ໄດ້ເຫັນເບົາ
 ວະຊົນພວມກຳລັງສົດຊັບຍິນແຍ້ມແຈ້ມໃສ ເວົ້າປອກເວົ້າ
 ຫົວກັນໄປມາ. ບາງມີຂອບເສຍເວລາຍ້ອນດັງຫລາຍນາທີ
 ຫລື ບາງເທື່ອກໍເປັນເຄິ່ງຊົ່ວໂມງໃນການເຝົ້າສັງເກດເບິ່ງ
 ເຂົາ, ເບິ່ງພົມຄຳ ແກ້ມແດງ ແລະ ບາງຄົນກໍແກ້ມໄດ້ນ,
 ເບິ່ງການເຄື່ອນໄຫວຂອງເຂົາ ທີ່ເປັນໄປຕາມທຳມະຊາດ
 ປາສະຈາກເລ່ລຽມມານບາ. ມີຜູ້ເວົ້າວ່າບໍ່ມີຮູບໃດຈະຫນ້າ
 ເບິ່ງ ຫນ້າຖະຫນອນໄປກວ່າຮູບຖ້າບເດັກນ້ອຍ ທີ່ພວມ
 ຫລິ້ນຢູ່ຕາມລຳພັງ. ຂ້ອຍເຫັນພ້ອມກັບຄວາມຄິດຄວາມ
 ເຫັນແນວນັ້ນແລະຖ້າວ່າມີກອງຖ້າບຮູບຂ້ອຍກໍຄິງຈະເສຍ
 ເວລາຕື່ມອີກ ໃນການຈອບລັກຖ້າບຮູບໃດບໍ່ໃຫ້ເຂົາຮູ້ສຶກ

ດົວ.

ສຽງເພງ, ສຽງຫົວ, ສຽງຮ້ອງປອກກັບຂອງພວກເດັກນ້ອຍ ຕະຫລອດທັງສຽງດ້ວງວ່າເວົ້າສຽດສີກັບ ບ້ອນບາດໜາກຂາມ ເຮັດໃຫ້ເຮົາຄິດເຖິງອະດີດຄວາມຫລັງ ຄັ້ງທີ່ເຮົາຍັງເປັນເດັກນ້ອຍໄລ່ຫລັບປອກກັບ ຢູ່ຕາມເດີນບ້ານ, ຂ້ອຍຮູ້ສຶກເປັນສຸກຍາມໃດທີ່ຄິດຫາອະດີດ ຂອງຊີວິດໃນໄວເດັກອັນເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມອົບອຸ່ນ, ຄວາມສົດຊື່ນ ແລະ ຄິດຢາກໃຫ້ວັນເວລາແຫ່ງຄວາມຫລັງເຫລົ່ານັ້ນ ກັບຄືນມາອີກ. ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້ສຶກເສຍດາຍທີ່ເດັກນ້ອຍພາກັນແຫມ້ນເອົາໜາກຂາມມາກິນ, ແຕ່ທີ່ເປັນຫວັງກໍຄືບາງຄົນປີນຂຶ້ນເທິງກົກແລະບາງຄົນກໍເອົາໄມ້ຄ້ອນຄ່ວາງໃສ່ຫລາຍໆເທື່ອຂ້ອຍຕ້ອງໄດ້ຮ້ອງບອກວ່າ: " ລະວັງດົກເນີ້ ! ໄມ້ຄ້ອນຊືດດົກຖືກຫົວກັບໃດ ! "

ຫວິດຈາກສຽງຮ້ອງບອກ ຄວາມງຽບກໍປະກົດຂຶ້ນຊົ່ວຂະນະຫນຶ່ງ, ຜູ້ທີ່ຂຶ້ນຢູ່ເທິງກໍຄ້ອນໆລົງມາ, ຜູ້ທີ່ຈັບໄມ້ຄ້ອນກໍວາງຖິ້ມ, ແຕ່ພໍລັບຕາຂ້ອຍບໍ່ດົນ ສຽງແຊວໆກໍດັງຂຶ້ນອີກ, ຂ້ອຍເຄີຍບອກເຂົາວ່າ : " ກົກຂາມນີ້ຢູ່ແຄມຖະຫນົນ ມັນເປັນສົມບັດຂອງທຸກຄົນ, ສະນັ້ນຕ້ອງແບ່ງປັນ

ກັບກິນ ແລະ ຢ່າທຳລາຍມັນຖ້ມ, ມັນເປັນສິ່ງປະດັບບ້ານ
ເມືອງໃຫ້ມີຊີວິດຊີວາ. ມີກົກໄມ້ຢູ່ບ່ອນໃດກໍມີຄວາມສົດ
ຊຸບຢູ່ບ່ອນໜ້າ " .

ຊີວິດຂ້ອບຜກພັນກັບໝາກຂາມດັບນີ້ ມາເປັນເວລາ
ດົນນານ, ຂ້ອບຮຸ້ນສັດຊຸບບາມດອກມັນບາບ, ຮຸ້ນສັດຫຼ່ວ
ແຫ້ງແລ້ງໃບບາມໃບມັນຫລົ່ນ. ຂ້ອບຮັກດັບໄມ້ໃບຫຍ້າ
ແລະ ປາຖະໜາໃຫ້ຖະໜົນທຸກເສັ້ນໃບນະຄອນວຽງຈັນ
ມີດັບໄມ້ປາຍໄປຕະຫລອດສອງຟາກທາງ, ຫລຽວໄປທາງ
ໃດກໍໃຫ້ເຫັນແຕ່ຄວາມຮົ່ມເຢັນ, ເຢັນນະຄອນແຫ່ງຄວາມ
ສົດຊຸບ ແລະ ສົດໃສທຸກຮ່ອມທຸກແຈ.

ແຕ່ແລ້ວມາມືໜຶ່ງ ຂ້ອບກັບຄືນບ້ານຫລັງຈາກເລີກ
ການກໍ່ພົບກັບຄວາມເສົ້າໂສກສະຫລົດໃຈ. ກົກຂາມຖືກຕັດ
ເຫລືອແຕ່ຕໍ່ເປັນກຸດກຸດສູງພຽງຫົວເຂົ້າ, ໃບແລະງ່າຂອງ
ມັນກໍກອງໄອະໄບະຕາມພັນດິນ, ບໍລິເວນໜ້າບ້ານແຈ້ງ
ຈ່າງປ່າງ ລົມລ່ວງດີເປັນທີ່ສະຫວາດຕາ ແຕ່ໃນຫົວໃຈ
ຂອງຂ້ອບມັນວາບຫວານສັນສະເທືອນດັ່ງມີສ່ວນໃດສ່ວນ
ໜຶ່ງຂອງຮ່າງກາຍໄດ້ຂາດເສຍໄປ. ຂ້ອບຢືນຊຶ່ງຢູ່ບ້ານ
ເວົ້າຫຍັງບໍ່ອອກ. ຫລຽວໄປທີ່ປາກຮ່ອມບ່ອນຖະໜົນນີ້

ດົກໃສ່ຖະຫນົນໃຫຍ່ເຫັນດັບໄມ້ບັງເຫລືອຢູ່ສອງດັບ ແຕ່
ປາບກຸດ. ບອກນັ້ນກໍເຫັນລົມລະເບດລະນ່າວໄປຕະຫລອດ
ທາງ. ຂ້ອຍເຂົ້າໄປໃນບ້ານແລ້ວສອບຖາມຄົນໃນເຮືອນ.

" ພວກໃດມາຕັດດັບໄມ້ຢູ່ແຄມທາງນີ້ ຮີ ! "

ແມງຂ້ອຍຕອບວ່າ :

" ພວກບໍລິສັດຮັບເຫມົານ່າ ! ເຂົາວ່າມັນກົດສາຍໄຟ
ຟ້າ "

" ອັນນັ້ນແມ່ນການທໍາລາຍ ມັນອັບບັບຈັງຊຸ "

" ຂ້ອຍເວົ້າແລ້ວເວົ້າອີກວ່າ : ບໍ່ຢາກໃຫ້ຕັດ ຂໍໃຫ້ຮາບ
ແຕ່ງ່າທໍາມັນແດ່ໄປຫາສາຍໄຟຫລືວ່າຕັດແຕ່ງ່າສູງ ຈົ່ງງ່າ
ດໍາມັນໄວ້ຈັກສອງສາມງ່າເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມັນຕາຍ ແຕ່ເຂົາບໍ່
ບອນຟັງ ບໍ່ແມ່ນພວກກົມໄຟຟ້ານ່າ, ມັນແມ່ນພວກຮັບ
ເຫມົາຈັງເວົ້າບາກ "

" ຫມິດແລ້ວ !... ບໍ່ມີຮົມໃຫ້ຄົນຊຸນອີກແລ້ວ ! ປຸກດັບ
ໄມ້ດັບຫນຶ່ງກ່ວາຊື່ໃຫຍ່ປານນັ້ນກໍຕ້ອງຫລາຍປີ " ຂ້ອຍຈົມ
ຢ່າງນ້ອຍໃຈ.

" ຜູ້ໃດກໍຮ້ອງຂໍບໍ່ຢາກໃຫ້ຕັດຈໍາດິນ ລຸງຫນຶ່ງຢູ່ປາກ
ຮ່ອມແລ້ວໄປບອກທາງກໍາແພງບະຄອນ ໃຫ້ມາເບິ່ງແຍງ

ຊ່ອຍ. ເມື່ອເຈົ້າໜ້າທີ່ມາຮອດ ການຕັດກໍປຸດສະງັກໄປ
 ຊົ່ວຄາວ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍາແພງແນະນຳໃຫ້ຕັດແບບຈັງງ່າ
 ຕໍ່າໄວ້ເພາະດັບໄມ້ແຄມຖະຫນົບເສັ້ນນີ້ ໄກສາຍໄຟ ຫລາຍ
 ສົມຄວນ, ດັ່ງນັ້ນ ດັບຝາງສອງດັບຢູ່ປາກຮ່ອມຈັງບັງ
 ເຫລືອຢູ່, ພຽງແຕ່ປາຍກຸດກໍບໍ່ເປັນຫຍັງ ຄົງບໍ່ຕາຍ".

ຫລັງຈາກມື້ນັ້ນມາ ຕໍ່ໜ້າບ້ານບໍ່ມີເດັກນ້ອຍສິ່ງສຽງ
 ແຈ້ວຈ້າວ ບໍ່ມີສຽງຫົວປອກລັກນ້ອຍ, ມັນມີດຽງບເປົ່າ
 ປຽວ ມີແຕ່ແສງແດດອັນຮ້ອນຈັດເຈືອຈານໄປທົ່ວບໍລິເວນ
 ນັ້ນ, ຂ້ອຍຮູ້ສຶກແຫ້ງແລ້ງໃນຫົວໃຈແລະເສຍດາຍຢູ່ບໍລິເວນ
 ບໍ່ແລ້ວ.

ຂ້ອຍຄິດຢູ່ຫລາຍມື້ ຄິດຫາແນວດັບໄມ້ທີ່ຈະເອົາມາ
 ປຸກໃຫມ່ແທນ, ວ່າຈະເອົາດັບໜາກນ້ຳນົມມາປຸກເພາະ
 ວ່າເຫັນມັນເປັນຮົ່ມດີ ແຕ່ຄົງບໍ່ມີມຸຖຸກຕັດຢູ່ເລືອບໆເພາະ
 ງ່າມັບສູງຊັບເປັນໃຊກໂລກ ອາດແຕ່ໄປຕິດກັບສາຍໄຟຟ້າ,
 ຄິດຈະເອົາດັບມ່ວງດັບລຳໄຍມາປຸກ ແຕ່ພິຈາລະນາເບິ່ງ
 ຄັກໆແລ້ວກໍຈະຖືກຕັດຄັກບັດບໍ່ຂາມ. ອີກປະການໜຶ່ງ
 ດັບໄມ້ທີ່ກົບໜາກນັ້ນ ມັນດຶງດູດໃຈເດັກນ້ອຍໃຫ້ປີນຂຶ້ນ
 ແລະອາດຈະຕົກລົງມາເປັນອັນຕະລາຍແກ່ຊີວິດກໍເປັນໄດ້,

ຂ້ອຍບໍ່ປາຖະໜາເໝັນເດັກນ້ອຍ ຫລື ໃຜກໍ່ຕາມຕົກຕົ້ນໄມ້
ເພາະມັນເປັນພາບທີ່ສະເໝີອນໃຈ, ດີບໍ່ດີຕົນເອງອາດຈະ
ເປັນຫົວໃຈວາຍຕາຍກ່ອນຜູ້ປະສົບອັດເຫດນັ້ນຊື່, ຂ້ອຍ
ຄິດຈະເອົາຕົ້ນໄມ້ທີ່ມີຄອກງາມໆນັ້ນມາປູກ ແຕ່ບໍ່ມີເວລາ
ທີ່ຈະໄປຂົນຂວາຍເອົາມາ ຈຶ່ງໄດ້ແຕ່ແນມໄປທາງຫລັງ
ບ້ານຕົນເອງ ເໝັນຕົ້ນຈຳປາພວມບາບດອກສີ ຂາວ ສະ
ອາດງາມຕາ ສົ່ງກິນຫອມຫວຍບໍ່ວ່າຍາມເຊົ້າຍາມສວາຍ
ແລະ ຍາມແລງ, ຕົ້ນຫນຶ່ງຢູ່ແຈຮ່ວອີກຕົ້ນຫນຶ່ງຢູ່ຂ້າງ
ເຮືອນຄົວ.

ຂ້ອຍລົງມືປູກຕົ້ນດອກຈຳປາສາມຕົ້ນໃສ່ແຄມທາງ ຕໍ່
ຫນ້າບ້ານໂດຍເຮັດລະບະຫ່າງກັນພໍສົມຄວນ ຄວາມຈິງ
ຂ້ອຍຢາກປູກຫລາຍກ່ວານັ້ນແຕ່ຢ້ານມັນດຸກັນໄພດເພາະ
ບ້ານ ຂ້ອຍບໍ່ກ້ວາງປານໃດ. ຕົ້ນດອກຈຳປານັ້ນປູກງ່າຍ
ພຽງແຕ່ຕັດເອົາງ່າຍາວປະມານຄ່າແຂນຫລືຄ່າວາມາຝັງ
ໄວ້ກໍ່ໄດ້ແລ້ວ. ບອກຈາກປູກໃສ່ຕໍ່ຫນ້າບ້ານຕົນເອງແລ້ວ
ຂ້ອຍຍັງເອົາງ່າດອກຈຳປາໄປປາຍໃຫ້ຫລາຍໆ ຄົນ ທີ່ຢູ່
ທາງຮ່ອມດຽວກັນປູກອີກ, ແຕ່ລະຄົນກໍ່ປູກດ້ວຍຄວາມ
ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ວາງໄລຍະໃຫ້ສະຫມ່ຳສະເໝີກັນ. ອັນນີ້

ມັນເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍມີຄວາມຊົມຊື່ນໃຈ ແລະ ເຊື່ອວ່າທາງ
ການບ້ານເມືອງກໍຈະຮູ້ສຶກເຊັ່ນດຽວກັນ.

ດັ່ງນັ້ນຈຳປາທັງໝົດໄດ້ຂ້ອຍໄດ້ອອກມາໄວ້ເພື່ອ
ບໍ່ໃຫ້ຄົນ ຫລືສັດໄປຕ້ອງໄປຊຸມອັນຈະເຮັດໃຫ້ມັນຫັກໂຕ່ນ
ເສຍຫາຍຕາຍໄປ. ຂ້ອຍຫົວນ້ຳບຳລຸງເປັນຢ່າງດີ. ເຊົາ,
ສວາຍ, ບ່າຍ, ແລງຂ້ອຍແຍງແຕ່ດັ່ງນັ້ນຈຳປາເຫລົ່ານັ້ນ.
ເວລາຜ່ານໄປຫລາຍມື້ຫລາຍເດືອນມັນກໍປົ່ງໃບອ່ອນ, ດີ
ມາກໍເປັນໃບຂຽວສົດຊຸມຊູງ່າສູງຂຶ້ນເທື່ອລະເລັກລະນ້ອຍ.

ຫລາຍປີຕໍ່ມາຢູ່ຕໍ່ຫນ້າບ້ານຂອງຂ້ອຍ ແລະຕະຫອດ
ສາຍທາງຮ່ອມນັ້ນກໍມີຮົມເປັນສະບາຍ, ເປັນຮົມດັ່ງນັ້ນຈຳ
ປາທັງໝົດໃບດົກໜາ, ດັ່ງນັ້ນຈຳປາບໍ່ຕ່ຳ, ບໍ່ສູງພໍປະມານ,
ມັນເປັນດັ່ງນັ້ນໄມ້ທັບານຢູ່ທຸກລະດູການ, ບານຕ້ອນຮັບ
ສາຍຝົນ, ສາຍລົມ ແລະ ແສງແດດ, ມັນເປັນດັ່ງນັ້ນມີ
ຂັ້ວຂອງດິນແດນລາວ.

ຢູ່ຕໍ່ຫນ້າບ້ານຂ້ອຍໄດ້ກັບຄືນມາມີຊີວິດຊີວາອີກ, ມີ
ຄົນມາແວ່ເຊົາຊຸມຮົມ, ມີເດັກນ້ອຍມານຶ່ງຫລິ້ນປອກກັນ
ສົ່ງສຽງນັ້ນນອງລົງແຈ້ວຈ້າວ. ເຂົາພາກັນເກັບດອກຈຳ
ປາມາກອງໄວ້ ບາງຄົນກໍຮ້ອຍເປັນພວງມະໄລແລ້ວກໍເອົາ

ມາຄ້ອງໃສ່ຄໍໃສ່ແຂນ, ມັນເປັນພາບທີ່ຝັງແຫນ້ນໃນຫົວ
ໃຈຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ພົບເຫັນທຸກຄົນ.

ຊຸກຍູ້

* ພວກຂ້ອຍ ພວມຊີລົງມີຊຸກລົດຄັນໜຶ່ງ ຊຶ່ງເຈົ້າ
 ຂອງໆມັນດິດຈັກບໍ່ໄດ້, ມັນແປ້ນລົດໄຟກສິແສດ ສະພາບ
 ກາງເກົ່າກາງໃໝ່.

ເວົ້າເລື່ອງການຊຸກລົດ ຂ້ອຍນຶກເຫັນຫລາຍກໍລະນີທີ່
 ເກີດຂຶ້ນແລ້ວກໍອິດນໍາເອົາມາຄິດບໍ່ໄດ້. ຕົວຂ້ອຍເອງກໍເຄີຍ
 ປະສົບມາ ຄືເຄີຍບູລົດໄຫວ້ຜູ້ອື່ນ, ບໍ່ໄປໄກໆ ອອກແຮງສຸດ
 ຂີດຈົນເຫອຊົມຈົ່ງດິດຈັກໄດ້ແລ້ວຜູ້ຂັບກໍຈະສົ່ງເລັ່ງນໍ້າມັນ
 ເພື່ອໃຫ້ເຄື່ອງຈັກແລ່ນສະດວກຂຶ້ນ ບັງຄັບລົດແລ່ນລ້ວໄປ
 ປະພວກຂ້ອຍຜູ້ຊຸກຍູ້ໄວ້ເບື້ອງຫລັງທາງໆ ທີ່ຜູ້ຂັບບັງບໍ່ທັນ
 ໄດ້ກ່າວ " ຂອບໃຈ " ຊື່. ມີໜ້ອຍໜັກໜ້ອຍໜາທີ່ຜູ້
 ຂັບລົດຈະໂຄ້ງຕ່າວຄືນມາ ເພື່ອບອກຂອບໃຈ ພວກທີ່ໄດ້
 ຊຸກຍູ້, ສ່ວນຫລາຍແມ່ນແລ່ນໄປເລີຍ ເພາະຈະເວົ້າອັນໃດ
 ຫລືເຮັດອັນໃດອັນໜຶ່ງກໍພໍກະເທົນ. ຜູ້ທີ່ບູລົດຈົ່ງໄດ້ແຕ່

" ກົງໂກບ " ເບິ່ງລົດແລ່ນໄປຈົນລັບສາຍຕາ.

ເຖິງຈະຄິດເຫັນ ເລື່ອງທຳນອງດັ່ງກ່າວນີ້ ແຕ່ຂ້ອຍກໍ
ຈະນຳພາໝູ່ ຊຸກຍູ້ລົດໄຟກຄັນນີ້ ເຖິງວ່າເຈົ້າຂອງຈະບໍ່
ວາບກໍຕາມ. ຊຸກຍູ້ເພື່ອສະແດງນ້ຳໃຈ, ເພື່ອຄວາມສາມັກ
ຄີ.

" ຊຸກຍູ້ຊ່ອຍຫົວມັນເຮັດຫຍັງ ! " ຜູ້ໜຶ່ງໃນຄະນະ
ພວກເຮົາອອກສຽງຂັດຂືນ.

" ປະໂຫ້ມັນຕາຍຢູ່ຫນ້ ! " ອີກຜູ້ໜຶ່ງເວົ້າ.

" ສົມນຳໜ້າມັນແດ່ " ຫລາຍສຽງຈົມບໍ່ພໍໃຈເພາະ
ເຈົ້າຂອງລົດຄັນນີ້ບໍ່ມັກອອກແຮງງານລວມໝູ່, ບໍ່ມັກໄປ
ປະຊຸມນຳໝູ່, ບໍ່ມັກເປັນເຈົ້າກໍເຈົ້າການໃນທຸກວຽກງານທີ່
ທາງຄຸ້ມບ້ານຈັດຂືນ ໃນໂອກາດໃດໜຶ່ງ. ແຕ່ຂ້ອຍວ່າ:
" ຕ້ອງຊຸກຍູ້! "

ຂ້ອຍເປັນຫົວໜ້າໜ່ວຍ ຊຶ່ງຄອບຄົວ ເຈົ້າຂອງລົດ
ໄຟກຄັນນີ້ສັງກັດຢູ່. ມີໄດ້ມີປະຊຸມ, ມີການຮຳຮຽນການ
ເມືອງ, ມີການອອກແຮງງານຫລືເຮັດອະນາໄມຕາມຄຸ້ມ
ບ້ານ ຂ້ອຍກໍຕ້ອງແລ່ນຂືນເຮືອນນັ້ນເຮືອນນັ້ນເພື່ອບອກໃຫ້
ລູກໜ່ວຍໄປຮ່ວມ. ເມື່ອຮອດເວລາ ກໍຈະເຫັນໜ້າລູກ

ໜ່ວຍທາກຄົນ ບອກຈາກເຈົ້າຂອງ ລົດໄຟກສີແສດຄັນນີ້, ລາວມັກມີແນວອ້າງແນວນັ້ນແນວນີ້, ບໍ່ບອມເສຍສະລະ ເພື່ອໜີ, ມີແຕ່ຫາທາງຫລີກຫ່າງຈາກມະຫາຊົນ.

ອາທິດກ່ອນນັ້ນຂ້ອຍບອກລາວວ່າ ຂໍໃຫ້ໄປຮ່ວມຂຸດ ຮ່ອງນ້ຳ ແຕ່ລາວກໍອ້າງວ່າຈະໄປຮ່ວມພິທີແຕ່ງດອງຂອງ ລູກເອອບ. ອາທິດນີ້ຂ້ອຍກໍບອກວ່າໃຫ້ລາວໄປຮ່ວມເຮັດ ອະນາໄມຕາມແຄມທາງ ໃບຄຸ້ມບ້ານພວກເຮົາ ແຕ່ລາວກໍ ບອກລ່ວງໜ້າໄວ້ກ່ອນວ່າ:

" ຍ້າງບໍ່ໄດ້ໄປຮ່ວມ ເພາະຈະໄດ້ອອກ ໄປບ້ານນອກ ຊອກປາພັນເມືອງມາກິນເພາະເຮົາບໍ່ສະບາຍ".

ຄົນຜູ້ທີ່ມີແນວຄິດເຫັນແກ່ໃຕ້ ບໍ່ເພື່ອເຫລືອຊັອນນັ້ນ ມັນຫາກມີແນວອ້າງບໍ່ໝົດບໍ່ສ້ຽງເປັນຈັກເທື່ອ. ສ່ວນຄົນ ທີ່ມີຄວາມສົມບັດ, ມີສິນທຳປະຕິວັດປະຈຳໃຈນັ້ນ ເຖິງຈະມີ ຂໍ້ຂັດຂ້ອງໃນຄອບຄົວສ່ວນຕົວ, ເຂົາກໍຈະບໍ່ຂັດຂຶ້ນ ໃນການ ເຮັດວຽກອັນໃດອັນໜຶ່ງຊຶ່ງເປັນວຽກເພື່ອສ່ວນລວມ.

ພວກຂ້ອຍເລີ່ມເຮັດອະນາໄມແຕ່ ອາທິດເຊົ້າໃດບແບ່ງ ເປັນຈຸເປັນໜ່ວຍ. ທັງໝົດພວກຂ້ອຍມີ ໑໖ ຄົນນຳກັນ ຮັບຜິດຊອບສອງຟາກທາງທີ່ມີຄວາມຍາວ ໓໐໐ ແມັດ.

ຫຼື ຄົນຢູ່ຟາກທາງເບື້ອງຊ້າຍ, ອີກ ຫຼື ຄົນຢູ່ຟາກທາງ
 ເບື້ອງຂວາ ພາກັນຖາງຫຍ້າທ່ຽວຮັກເຮືອ, ເກັບຂໍເຫຍື້ອ
 ໃບຕອງຢູ່ຕາມແຄມທ່າໄປກອງໄວ້ແລ້ວເອົາໄຟຈຸດ. ເວ
 ລາ ທີ່ ໃນໆ ພວກຂ້ອຍເຮັດວຽກ ໄປຮອດຕໍ່ໜ້າບ້ານເຈົ້າ
 ຂອງລົດໄຟກ. ເຮືອນລາວເປັນເຮືອນໄມ້ສອງຊັ້ນ ມີເຄື່ອງ
 ສິນຄ້າມະບົກມະຍ່ອຍວາງຂາຍຢູ່, ລາວມີແມງ ແລະ ລຸກ
 ສາມຄົນ ຊຶ່ງສອງຄົນ ໄປໂຮງຮຽນປະຖົມ ແລະ ຜູ້ນ້ອຍໄປ
 ໂຮງຮຽນອະນຸບານ.

ເຈົ້າຂອງລົດພວມເອົາຜ້າເຊັດບານພາຫະນະຂອງຕົນ
 ຢູ່ງຽບໆ ບໍ່ຍອມຫລຽວມາເບິ່ງພວກຂ້ອຍເລີຍ, ຄົງບໍ່ກ້າ
 ປະເຊີນສາບດາຂອງຄົນຄຸ້ມດຽວກັນ ທີ່ພວມສະລະເວລາ
 ແລະ ເຫືອແຮງເຮັດອະນາໄມ. ໃບທີ່ໄດ້ຫລຽວເບິ່ງລາວກໍ
 ຈະສັ່ງເກດໄດ້ໂລດວ່າ ລາວມີອາການບໍ່ສະບາຍໃຈວາດໃດ
 ວາດໜຶ່ງຈິ່ງທຳທ່າກັນຈັບຫັນບາຍໜ້າແກ້ເກ້.

ພວກຂ້ອຍເຮັດວຽກໄປດ້ວຍຄວາມຟັດຟັ່ນ, ມີສຽງເວົ້າ
 ສຽງຫົວ, ສຽງຢອກໄບກັນທັງເຫືອໄຫລຍ້ອຍຕາມໃບໜ້າ
 ແຕ່ກໍ່ມ່ວນຊື່ນ ແລະ ພໍໃຈທີ່ໄດ້ເຮັດວຽກເພື່ອສັ່ງຄົນ. ຕໍ່
 ມາລາວກໍ່ໄຂປະຕູລົດເຂົ້າໄປນັ່ງແລ້ວດິດຈັກ ແຕ່ຈັກບໍ່ດິດ,

ລາວພະຍາຍາມຫລາຍເທື່ອ ແຕ່ກໍບໍ່ມີວິແວວວ່າລົດຈະ
ຕິດ ແລະ ແລ່ນໄປໄດ້. ສັງເກດຈາກສຽງກໍພໍຮູ້ໄດ້ວ່າໜີ້
ໄຟອ່ອນບໍ່ມີກໍາລັງພຽງພໍ. ຖ້າໃຊ້ແຮງຄົນຊຸກຍູ້ຊ່ອຍບໍ່ດົນ
ກໍຈະຕິດໄດ້

ລາວຫລຽວໜ້າ ຫລຽວຫລັງ ແຕ່ບໍ່ຍອມຫລຽວເບິ່ງ
ພວກຂ້ອຍ. ຕໍ່ມາແມ່ຂອງລາວກໍໄປໄລອອກມາຈາກປະຕູ
ລາວເລີຍບອກໃຫ້ຊຸກລົດ ແມ່ຂອງລາວ ໄດ້ປະຕິບັດຕາມ
ສ່ວນລາວນັ້ນບັງບັງຈັບພວງມະໄລຢູ່ຄືເກົ່າ.

ແມ່ຍູ້ - ລົດບໍ່ດີໆຈັກເມັດ.
ຍູ້ອີກ - ລົດພໍແໜ້ງໜ້ອຍໜຶ່ງ.
ບາງຍູ້ ! ຍູ້ ! ຍູ້ ! ເຊົາໜ້ອຍໜຶ່ງແລ້ວກໍຍູ້. ລົດເຄື່ອນ
ໄປບໍ່ພໍຄີບ.

ຂ້ອຍບໍ່ອາດເບິ່ງສະພາບເຊັ່ນນີ້ຕໍ່ໄປໄດ້ອີກ. ພາບທີ່ມີ
ແມ່ຍິງຊຸກລົດບໍ່ເຄື່ອນໄຫວ. ມັນເຄື່ອງດາ ແລະ ເຮັດໃຫ້
ຫົວໃຈອ່ອນ, ຂ້ອຍໂຍນຄວາມຫງ່າເງື່ອນອອກຈາກຫົວ
ໃຈແລ້ວຊັກຊວກໝູ່ :

" ໄປ ! ໄປຊຸກຍູ້ ! "

ຫລັງຈາກລົງເລຢູ່ຄາວໜຶ່ງ ໝູ່ກໍວາງພ້າ ວາງຈົກ

ແລະ ອຸປະກອນອື່ນໆແລ້ວຫຸ້ມໄປຫາລົດໄຟກ. ພວກຂ້ອຍ
ສື່ຄົນຊຸກລົດໄປໄກເຕີບປະມານ ຮ້ອຍແມັດລົດຈຶ່ງຕິດຈັກໄດ້
ສຽງດັງຕັດໆຂັ້ນ ! ເຈົ້າຂອງລົດຫັນມາຍ້ມສີຈາກໆໃສ່
ພວກຂ້ອຍ ທັງເຮັດສົບເຫນັງບຸບຍິບ ຄົງຈະແມ່ນກ່າວ
ຂອບໃຈຊຶ່ງພວກຂ້ອຍຟັງບໍ່ໄດ້ຍິນ ແລະ ຖ້າວ່າໄດ້ຍິນສຽງ
ນັ້ນກໍຄົງບໍ່ປອດໃສ ຄືມີແນວໃດແນວຫກ້າງ ມາດັດໃຫ້ພິດ
ຈາກສຽງທຳມະຊາດ, ມັນແປ້ນຄຳຂອບໃຈທີ່ອອກມາຈາກ
ຄວາມຄິດລະອາຍຕົວເອງ ! .

ລົດໄຟກແລ່ນໄປເລີຍ. ມັນກໍແປ້ນດັງຂ້ອຍຄິດໄວ້ນັ້ນລະ
ຄືໄດ້ເອົາມືກ້າງໄກບເບິ່ງ. ແມງຂອງລາວບ່າງເບັດຫນ້າເຂົ້າ
ມາກ່າວຂອບອີກຂອບໃຈ ດ້ວຍສຳນຽງອັນນອບນ້ອມ ແລະ
ເພື່ອສະແດງນ້ຳໃຈ ໄມຕິຈິດນັ້ນ ນາງນຳເອົານ້ຳຊາມາສູ່
ພວກເຮົາດີມ.

ຫລັງຈາກດີມນ້ຳຊາ ເຊົາເມື່ອຍເອົາແຮງແລ້ວ ພວກ
ຂ້ອຍກໍສືບຕໍ່ເຮັດວຽກ ດ້ວຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່ທັງຮູ້ສຶກພູມ
ໃຈຕົນຂຶ້ນທີ່ໄດ້ຊ່ອຍຄົນຜູ້ຫນຶ່ງ ໃຫ້ພັນຈາກ ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ
ເຖິງວ່າບຸກຄົນຜູ້ ທີ່ພວກຂ້ອຍ ໄດ້ຊ່ອຍນັ້ນ ຈະມີແນວຄິດ
ຫລ້າຫລັງເຫັນແຕ່ສ່ວນຕົວຢູ່ກໍຕາມ.

ຕົກມາຮອດຕອນບ່າຍ ພວກຂ້ອຍລົງມືເຮັດວຽກຕໍ່ອີກ,
ຄາວຫນຶ່ງກໍ່ເຫັນເຈົ້າຂອງລົດໄຟກໍ່ ຄັນນັ້ນແບກຄາດບ່າງ
ມາຫາບ່ອນພວກຂ້ອຍເຮັດວຽກຢູ່ແລ້ວເວົ້າຂຶ້ນວ່າ:

" ຂໍປະກອບສ່ວນເຮັດອະນາໄມນໍາໝູ່, ຕອນເຊົ້ານັ້ນມີ
ວຽກຫລາຍຈຶ່ງບໍ່ໄວ້ມາຮ່ວມ "

" ລົດແລ່ນໄດ້ດີແລ້ວບໍ່ ? " ຂ້ອຍຖາມພໍ່ເປັນພິທີ.

" ແລ່ນໄດ້ດີແລ້ວ " ລາວຕອບ.

" ຄືໄດ້ຍິນວ່າສະຫາຍບໍ່ສະບາຍ "

" ເຈັບແລ້ກໆຫນ້ອຍໆດອກ, ບໍ່ເປັນຫຍັງ "

" ຄັນເຈັບກໍ່ບໍ່ຕ້ອງເຮັດແຫລ້ວ! ພວກເຮົາບໍ່ບັງຄັບ
ຢ້ານເສຍສຸຂະພາບ ເທື່ອນໜຶ່ງເຮັດເພື່ອເຮົາ! ເທື່ອຫນ້າ
ເຮົາຈຶ່ງເຮັດເພື່ອໝູ່ກໍ່ໄດ້ " ຂ້ອຍແນະນໍາ.

" ບໍ່ເປັນຫຍັງ! ບໍ່ເປັນຫຍັງ! ເຮົາບັງພໍ່ເຮັດໄດ້ຢູ່
ວຽກສໍານັ້ນ " ລາວເວົ້າເຮັດສຽງເອົາຈຶ່ງເອົາຈັ່ງ.

ແລ້ວພວກຂ້ອຍກໍ່ເຮັດວຽກຕໍ່ໄປ ດ້ວຍຄວາມເຕັມອົກ
ເຕັມໃຈ, ບໍ່ມີຄວາມຫງໍາເງືອດ, ມີແຕ່ຄວາມສາມັກຄີຮັກ
ແພງມ່ວນຊື່ນຕະຫລອດຈົນສໍາເລັດຫນ້າທີ່.

ເມື່ອເລີກຈາກວຽກເຮັດອະນາໄມແລ້ວ ຂ້ອຍເວົ້ານໍາໝູ່

ສອງສາມຄົນຂະນະທີ່ຍ່າງກັບບ້ານວ່າ :

" ພວກເຮົາບໍ່ພຽງແຕ່ຊຸກຍູ້ລົດໄດເນີ ! ເລີກລົງໄປ
ກ່ວາພໍ້ແມ່ນພວກເຮົາ ໄດ້ຊຸກຍູ້ໄຫ້ຄົນຜູ້ຫນຶ່ງ ເຫັນດີເຫັນ
ພ້ອມນໍາການເຮັດວຽກລວມໝູ່, ເຮັດວຽກເພື່ອສັງຄົມ " .

ພິມທີ່ໂຮງພິມແຫ່ງຊາດ
ພິມຄັ້ງທຳອິດ
ພິມຈຳນວນ 10.000 ຫົວ ຂະໜາດ 13 x 18,4
ພິມແລ້ວ ວັນທີ 15-3-1980